ELMA

İŞTE ZOR İNSANLAR

BEN BİLİRİM • ŞİKÂYETİM VAR
DOST MUSUN, DÜŞMAN MI?

ÖZDEN ASLAN

İŞTE ZOR İNSANLAR

ÖZDEN ASLAN

ELMA YAYINEVİ

İş ve Yönetim Serisi 46
İşte Zor İnsanlar
Genel Yayın Yönetmeni / Gaye Dinçel
Düzelti / Reyhan Tutumlu
Son Okuma / Mine Egbatan
Yayın Danışmanları / Ali Kara, Arzu Torcuk, Asuman Gürpınar,
Dinçer Maden, Gökhan Bulut, Hande Üretürk, Hanife Tan, Hüma Oktay, Özkan Bikiş, Seda Göz, U¤ur Habil Yakut, Yeşim Oral
Mizanpaj / E. Bahar Mete
Kapak Tasarımı / İnova Tasarım
Yayın Ekibi / Ahmet Şahin, Altınay Çelik, Demet Uyar, Gül Balcı,
Onur Şahin, Timuçin Karakuş
temsilciliklerimiz
Adana / Kitapsan • Hakkı Öztünç • Tel: (322) 239 06 22 • info@kitapsan.com.tr
Akdeniz Bölgesi / CDR E¤itim ve Danışmanlık • Gökçe Ateş • Tel: (242) 247 72 72 • ates@izgorenakin.com
Ege Bölgesi / Nazlı Uluer • Tel: (555) 621 28 53 • nazliuluer86@gmail.com
Bursa / Alp Da¤ıtım Kitap Kırtasiye • Orhan Yalçınkılıç • Tel: (224) 223 01 19 • orhanalp8@hotmail.com
Bursa / MGK E¤itim Hizmetleri • Zafer Erbaşlar • Tel: (224) 243 99 15 • zafer@izgorenakin.com
Çanakkale / Ayışı¤ı Kitaplı¤ı • Metin Küren • Tel: (286) 217 22 24 • ayisigikitapligi@gmail.com
İstanbul / Altınay Çelik • Tel: (554) 498 52 50 • altinay@elmayayinevi.com
Kayseri / OAG E¤itim Danışmanlık • Gökçen Acuner • Tel: (555) 819 06 35 • gokcen@izgorenakin.com
Kocaeli / Yasemin Kaya • Tel: (507) 783 48 32 • yasemin@izgorenakin.com
Nazilli / Üniversitem Kitabevi • Burçin Turhan Şenol • Tel: (256) 315 51 55 • universitemkitabevi@hotmail.com
Her türlü kitap talebinizi temsilciliklerimizden, www.elmayayinevi.com adresimizden, telefon veya faks aracılı¤ıyla yayınevimizden yapabilirsiniz. Kitaplarımızla ilgili görüşlerinizi www.elmayayinevi.com adresindeki web sitemizde belirtebilirsiniz.
ELMA YAYINEVİ
Kitabın tüm yayın hakları ELMA YAYINEVİ ©'ne aittir. Yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen
alıntı yapılamaz, kopya edilemez, ço¤altılamaz ve yayımlanamaz. Türkiye'de basılmıştır.
"ELMA", AKADEMİ ARTI YAY. AŞ'nin bir markasıdır. Copyright © 2011, ELMA Publishing House

YAZAR HAKKINDA

Özden Aslan, Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden lisans ve Eğitim Fakültesi'nden Eğitim Teknolojisi ve İletişim konusunda yüksek lisans derecesi aldı. Aynı alanda, ABD'deki Pittsburgh Üniversitesi'nde doktora programına devam etti. Pittsburgh Üniversitesi'nde Türkçe dersi verdi ve Pittsburgh Türk-Amerikan Derneği yayın organında editör olarak görev yaptı.

1981-1985 yılları arasında ODTÜ Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda öğretim görevlisi olarak çalışan Aslan, 1985-1999 yılları arasında görev yaptığı TAI'de (Tusaş Havacılık ve Uzay Sanayi AŞ) sırasıyla eğitim koordinasyon uzmanı, eğitim planlama birim yöneticisi, endüstriyel ilişkiler koordinatörü, personel ve sosyal hizmetler müdürü ve insan kaynakları müdürü olarak çalışmalarını sürdürdü.

1998 yılında, Bilkent Üniversitesi Turizm ve Otelcilik Yüksek Okulu'nda yarı zamanlı öğretim görevlisi olarak "İnsan Kaynakları Yönetimi" ve "Toplam Kalite Yönetimi" derslerini verdi. 2000-2004 yılları arasında Bilkent Holding'e bağlı Tepe Grubu'nda insan kaynakları yöneticisi olarak çalıştı.

2004-2006 yılları arasında ise Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Aktif İstihdam Tedbirleri Projesi'nde bölgesel teknik yardım ekibi lideri, 2006-2007 yıllarında Birleşmiş Milletler Proje Ofisi UNOPS tarafından desteklenen Sağlıkta Dönüşüm Projesi'nde eğitim koordinatörü, 2007-2009 arasında AB tarafından finanse edilen Kadın Girişimciliği Destekleme Projesi'nde proje koordinatörü olarak görev yaptı. 2010 yılında ise Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu, SHÇEK ve PERYÖN tarafından yürütülen Nar Taneleri Projesi'nde mentor olarak görev aldı.

Özden Aslan'ın özgeçmişi, 1999 yılında *Türkiye'de Kim Kimdir* ve 2000 yılında da *Who is Who in the World* ansiklopedilerinde yer aldı. PERYÖN (Türkiye Personel Yönetimi Derneği) Ankara Şubesi'nin kurucu başkanı olan Aslan, hâlen PERYÖN kamu temsilcisi görevini sürdürmektedir. Yönetim alanında yayımlanmış pek çok makalesi olan yazarın, *Bir İnsan Kaynakları Masalı*, *İyi ki Farklıyız*, *Zor İnsanlarla Zorlanmadan Baş Etmek*

ve *Aklını Arayan Çocuk*adlı dört kitabı daha bulunmaktadır. Özden Aslan, evli ve iki çocuk annesidir.

ÖNSÖZ

Dünyamızda yedi milyara yakın insan yaşıyor. Biliyoruz ki bu insanların hepsi birbirinden farklı. Bilim insanları bunca farklılık içinde insanı anlayabilmek, tanıyabilmek, hastalıklara tedavi yöntemleri geliştirmek için gruplandırıyorlar. Doktorlar ayrı, sosyologlar ayrı, antropologlar, psikologlar hepsi ayrı sınıflandırmalarla insanı tanımaya yönelik çalışmalar yapıyorlar.

Literatüre baktığımızda davranış bilimcilerin yaptığı gruplamalar içinde "zor insanlar" diye tanımlanan bir grup hemen dikkati çekiyor. *Zor İnsanlarla Zorlanmadan Baş Etmek* adlı kitabımda zor insanlardan söz etmiş okuyucularımdan bir sonraki kitabım için öneriler istemiştim. Öneride bulunan okuyucularıma çok teşekkür ederim.

Şimdi *İşte Zor İnsanlar* kitabıyla karşınızdayım. Bu kitapta sizlerden gelen öneriler doğrultusunda yine üç farklı zor insan tipine yer verdim. Bu tiplerden birincisi *Ben Bilirim* adlı öyküde ele aldığım, literatürde de sık sık sözü edilen her konuda bir fikri olup her söze karışan, baskın tipler. Böyle kişilerle hem iş yaşamında hem de özel yaşamımızda sıkça karşılaşıyoruz. Bu nedenle de öyküye hem iş, hem de aile ortamında "ben bilirim" diyen karakterler yerleştirdim. Umarım verdiğim ipuçları sizlere yaşantınızda kolaylık sağlayacaktır.

Şikâyetim Var diye adlandırdığım ikinci öykümüzde ise karşınıza sürekli şikâyet eden bir karakter çıkacak. Bu öyküde hem onun gibilerle baş etmenin yollarını hem de genel olarak müşteri şikâyetlerini ele almanın yollarını bulacaksınız. Özellikle hizmet sektöründe çalışanlar müşteri şikâyetlerinin büyük bir titizlikle ele alınması gerektiğini bilirler. Bu öykü hizmet sektöründe yer alan iş kolları içinde müşteri şikâyetlerine en duyarlı olması gereken bir kuruluşta, bir hastanede geçiyor. Onların şikâyetçilerle baş etmek üzere yaptıkları sizlere de örnek olabilir.

Üçüncü öykünün adını ise *Dost musun, Düşman mı?* koydum. Adından da anlaşılacağı gibi bu öyküde dost gibi görünen ama her fırsatta düşmanca hareketler yapan bir kişi var. Literatürde "insanı sırtından hançerleyen kişi" olarak tanımlanan bu karakterin de bir orkestrada yaptığı düşmanca işleri okuyacaksınız. Bu karakterleri tanımak biraz zaman aldığı için

kahramanımız kendini koruyuncaya kadar pek çok hançer yarası alıyor. Umarım hiçbir zaman karşınıza böyle bir kişi çıkmaz. Ama çıkarsa unutmayın, onunla da baş etmenin yolu var.

Zor insanlar yaşamın bir parçası, hatta tuzu biberi. İş yaşamında veya özel yaşamda onlarla karşılaşabiliriz. Bu bizi korkutmasın. Doğru yaklaşır ve iyi ilişkiler kurmayı başarırsak onlarla baş edebiliriz. Böylece hem kendimiz, hem de onlar için mutlu bir ortam yaratabiliriz.

BEN BİLİRİM

“Şu anda o kadar kızgınım ki bağıra çağıra ağlamamak için kendimi zor tutuyorum. Elime geçirdiğim her şeyi Demir’in suratına fırlatmak istedim. Ona sinir oluyorum. Evet, sevgili (!) kardeşim Demir’e sinir oluyorum. Sinir olmak da ne ki? Ondan nefret ediyorum.

Galiba biraz abarttım. Demir’i severim, ama ona çok kızgınım. Her zamanki ukalalıklarıyla doğum günümde beni herkese rezil etti. Ondan üç yaş büyük olmama rağmen bana küçük bir çocukmuşum gibi davranıyor. Ne desem eleştiriyor, her söylediğimi ‘Öyle değil, böyle’ diyerek düzeltiyor. Üstelik alaycı bir tavırla yüzüme bakıp beni küçümsediğini belli ediyor. Zaten bu çocuk doğduğu günden beri bana yaşamı zindan ediyor. Daha ilk konuşmaya başladığı günlerde yarım yamalak konuşmasıyla ‘Demet bilmiyo, ben biliyo’ derdi de herkesin pek hoşuna giderdi. Şımarta şımarta tepemize çıkarttılar işte. Çok zekiymiş de, çok okuyormuş da... Üniversiteyi zor kazandı bu çocuk. Ondan ne haber? Evet, eline ne geçerse okuyor, ama okulda altıncı yılı daha mezun olamadı ukala şey. Ama yetti artık. Bu evden ya o gitsin ya da ben ayrılacağım. Onunla aynı çatı altında yaşamaya daha fazla dayanamayacağım.

Kardeşimle ilgili duygularımı kimseyle paylaşamıyorum. Annem, babam bile beni anlamıyorlar. Neyse, yazınca rahatladım. Bugün benim doğum günüm, iyi ki doğdum!”

Demet, oda kapısının çalınmasıyla yatağında doğruldu ve kucağındaki günlükle kalemini hızla yatağın altına sakladı. Bir yandan da “Efendiiim” diye seslendi. Kapıda annesi belirdi. “Işığını görünce benim güzel kızım daha yatmamış mı bir bakayım dedim. Sen bu saatlerde uyumuş olurdun. Her şey yolunda mı canım? Yoksa canını sıkan bir şey mi var?” Annesinin art arda sorduğu sorulara yanıt vermeden bir an durup düşündü Demet. Sonra önüne bakarak “Demir yine canımı sıktı. Beni herkesin içinde küçük düşürdü” dedi. Sanki kendi kendine konuşuyor gibiydi.

Annesi, Ayla Hanım, yatağının ayakucuna oturarak kızının elini avuçlarının arasına aldı. Yumuşak bir sesle “Ah, yavrum, onun söylediklerine neden bu kadar takılıyorsun. O hepimize aynı şekilde davranıyor. Babanın bile sözünü kesip de yanlışını düzeltmiyor mu? Seni ne

kadar çok sevdiğini biliyorsun. Bu akşam doğum günü partin için en çok o uğraştı, unuttun mu? Herkesin bir huyu var. İstese de kolay değişemiyor insan" dedi. Annesi konuşurken "Demir değişmek istemiyor ki" diye geçirdi içinden Demet. Ayla Hanım devam etti: "Üç kardeşsiniz, üçünüzün de huyu farklı. Bak, en küçüğünüz Dinç hiç sizlere benzemiyor. Öyle değil mi?" Demet başını salladı. Küçük kardeşi Dinç'i düşündü. O, evdekilerle hiç ilgisi yokmuş gibi kendi dünyasında yaşardı. Çok az konuşur, hiçbir şeye karışmaz, hiç soru sormazdı. Bir çıkarı olduğunu görmeden de kimseye yardım etmezdi. "Yine de onu Demir'den daha çok seviyorum" diye düşündü Demet. Annesi ayağa kalktı ve yanağından öperek, "Bugün senin doğum günün hiçbir şey için kendini üzme. Doğum günün tekrar kutlu olsun güzel kızım, uyu artık, yarın işe gideceksin" diyerek odadan çıktı.

Demet gözlerini kapattı. Uyumadan önce Demir'in yaptıklarını annesine iyi anlatamadığını düşündü. "Ne zaman ağzımı açıp bir şey söylesem eleştiriliyorum. Konuşmaya korkar oldum. Yetti artık!" demeliydi. Uykuya daldı.

Sabah erkenden kalkan Demet hızla giyindi. Demir'le karşılaşmadan evden çıkmak istiyordu. Bir gece önce doğum günü armağanı olarak gelen leylak rengi bluzu giydi. Saçını toparladı, makyaj yapmadan, kahvaltı etmeden evden çıktı.

Demet büyük bir şirkette genel müdürün asistanı olarak çalışıyordu. Bu şirkette, önce üniversitede öğrenciyken stajyer olarak çalışmıştı. O dönemde Demet'i çok sevmişler, çalışmasından memnun kalmışlardı. O da şirketi ve çalışanları sevmişti. Mezun olunca hiç zaman kaybetmeden başvuru yapmış ve İnsan Kaynakları Bölümü'ne asistan olarak işe alınmıştı. Orada görev yaptığı iki yıl içinde dönem dönem Genel Müdürleri Tarık Bey'e çevirmenlik de yapmıştı. Bir buçuk yıl önce de Tarık Bey'in asistanı, eşinin işi nedeniyle, yurtdışına gidince Demet'i bu göreve atamışlardı. Bu işini eskisinden daha çok seviyordu. Şirketin en kritik, en önemli biriminde, çok önemli bir kişiye asistanlık yapıyordu. Üstelik Tarık Bey'e büyük saygı duyuyordu. Ondan çok şey öğrendiğini düşünüyordu.

O sabah erkenden işe geldi. Tam bilgisayarını açmıştı ki Tarık Bey kapıda göründü. Onu işinin başında görünce "Bravo Demet, erkenden gelmişsin. Bugün halletmemiz gereken çok iş var, senin bu saatte burada olman ne

güzel!” dedi. Sesinde biraz şaşkınlık, daha çok da memnuniyet vardı. “Sinir kardeşim Demir sayesinde sevgili patronumun gözüne girdim” diye düşünmekten alamadı kendini Demet.

O gün Avrupa’dan gelen bir heyetle toplantı yapıldı. Tarık Bey neredeyse bütün önemli toplantılara Demet’i de alıyordu. Bugünkü toplantıda da zaman zaman çeviri yapmış, onun dışında toplantı tutanağını hazırlamak üzere notlar almıştı.

Günün sonunda İnsan Kaynakları Bölümü Yöneticisi Gaye Hanım aradı. Demet eski yöneticisinin sesini duymaktan son derece memnun “Size nasıl yardımcı olabilirim?” diye sordu. Gaye Hanım, şirkette o gün göreve başlayan İş Geliştirme Koordinatörü Engin Bey’le birlikte Genel Müdür’ü görmek istediklerini söyleyince Demet onlara randevu verdi. Saat altıda Gaye Hanım’la Engin Bey, Genel Müdür’ün ofisine geldiler.

Demet, yeni yöneticiyi görünce anımsadı. Adı Engin Bilgin’di. Bu adı duyunca Demet, “Ne kadar iddialı bir ad!” diye geçirmişti aklından. İş geliştirme koordinatörü pozisyonu yeni oluşturulmuştu. Bu göreve aday olarak seçilip birkaç hafta önce Tarık Bey’le görüşmeye çağırılan üç kişiden biriydi Engin Bey. Dimdik duruşu ve tok ses tonuyla etkileyici bir kişiydi. “Üç aday içinden onu seçmekle en doğru kararı vermişler” diye düşündü Demet.

Genel Müdür Tarık Bey onları kapıda karşıladı. Engin Bilgin’in elini sıkarken “Aramıza hoş geldiniz, buyurun” dedi. Hep birlikte Tarık Bey’in makam odasına girdiler. Demet her zaman yaptığı gibi arkalarından kapıya kadar gelerek Genel Müdür’üne baktı. Böyle durumlarda, Tarık Bey konuklarına “Ne içersiniz?” diye sorar, Demet de istekleri not alarak çay ocağından getirtirdi. O akşam, Tarık Bey, “Arkadaşlar ben kahve içiyorum, sizler de bana katılır mısınız?” diye sordu.

Bu soru üzerine Engin Bey, “Yooo, bu saatte kahve içmemelisiniz. Günün bu saatlerinde vücudumuzun kafeinli içeceklere değil de dinlendirici ve rahatlatıcı içeceklere gereksinimi vardır. İsterseniz ben size çok yararlı ve pratik tarifler verebilirim. Deneyin, hemen yararını göreceksiniz. Söz gelimi yarım salatalık, üç adet havuç ve yarım kırmızıturpu meyve sıkacağından geçirin, işte size çok yararlı ve dinlendirici bir içecek. Hemen bir başka tarif vereyim. Bir adet yeşil elma, birkaç nane yaprağı, iki adet kereviz sapı ve

biraz limon suyu ile de son derece yararlı ve rahatlatıcı bir içecek hazırlanabilir” dedi. Durup bir nefes aldı. O susunca Tarık Bey, “Maalesef şirkette katı meyve sıkacağımız, nedir onun adı, mutfak robotu, yok” dedi. Bilgin Bey hemen atıldı, “O zaman kızılcık suyunu öneririm. Çok yararlıdır, ama kalorisini göz önünde bulundurarak günde bir bardaktan fazla içmemeye özen göstermelisiniz. O da olmazsa domates suyu veya portakal suyu içmeli insan” dedi ve sonra susarak Tarık Bey’in yüzüne baktı. Genel Müdür’ün yüzündeki şaşkın ifadeyi görünce “Hiçbiri yoksa yeşil çay da olur canım” dedi gülerek, “Biliyorsunuz hem antioksidan hem damarları rahatlatıyor ve kalp krizi riskini azaltıyor hem de kemikleri güçlendiriyor. Üstelik kalorisi de sıfır. Bundan iyisi can sağlığı.” Bu sözler üzerine hepsi güldü. Tarık Bey, kapıda beklemekte olan Demet’e dönerek “Bizim çay ocağında yeşil çay var, değil mi?” diye sordu. Demet başıyla evet derken aklından “Eyvah, Engin Bey bizim Demir’e çok benziyor. Yandık” diye geçiriyordu.

O akşam Tarık Bey’in odasındaki toplantı bir saat sürdü. Dışarıya gelen seslerden en çok konuşan kişinin, Engin Bey olduğu anlaşılıyordu. Onlar toplantıdayken en yakın arkadaşı Gül telefon etti. Bir gece önceki doğum günü partisine o da gelmişti ve partide Demet’in yüzünün neden gülmediğini merak ediyordu. Demet, yan odadaki yöneticilere duyurmamak için alçak sesle anlattı yaşadıklarını. “Neden olacak şekerim. Bizim ukala Demir’in yüzünden. Ben ne zaman birine bir söz söylesem araya girip beni eleştirdi. Her sözümü kesti. Hele Semih’le bir ara değişik ülkelerin yemekleri üzerine konuşurken beni rezil etti. Semih yeni açılan Meksika restoranından söz edince ben Meksika mutfağını beğendiğimi söyledim. Sonra Çin lokantasından söz açıldı ve ben onların yemeklerini sevmediğimi söyledim. Bizimki hemen araya girip ‘O iki ülke yemekleri birbirine yakındır. İki mutfakta da bol sebze, pirinç ve baharat kullanılır. Sen Çin yemeklerini tanımadan sevmemeye karar vermiş olmayasın!’ demez mi? Bir an dondum kaldım. Sonra neyi sevmediğimi açıklamak için ‘Benim sevmediğim tarafı çiğ balık filan yemeleri, çok iğrenç’ dedim. Sevgili kardeşim bu kez de ‘O söylediğine suşi derler, o da Japon mutfağında var, karıştırmışsın’ demez mi? Üstelik bizi dinlemekte olan Semih de bu sözlere pek güldü. Kendimi o kadar küçük düşmüş hissettim ki utanmasam oturup ağlayacaktım. Ben ne seversem severim, ona ne? Üstelik bütün gece benimle uğraşıp durdu. Söyle Allah aşkına Gül, kızmakta haksız mıyım?”

O ana kadar anlattıklarını sessizce dinlemekte olan sevgili arkadaşı, güldüğünü belli etmemeye özen göstererek “Aldırma Demir’in söylediklerine. Sen hep demez misin o aklına geleni yapar, ağzına geleni söyler diye. Yine öyle olmuş anlaşılan. Ağzına geleni söylemiş” dedi. Demet’in canı iyice sıkıldı. İçinden “Aldırma demek kolay. Orada rezil olan sen değildin ya!” diye geçirdi. Kimse onu anlamıyordu. En yakınları olan annesiyle Gül bile.

Gül’le aynı liseden mezun olduktan sonra, üniversitede dört yıl aynı bölümde ve aynı sınıfta okumuşlardı. Gül ne derse desin Demet kızmazdı. Onca yıl hiç küsmeden, darılmadan sürdürmüşlerdi dostluklarını. Asıl üzüldüğü şey Semih’in yanında rezil olmasıydı. Demet’le Gül, Semih’i üniversiteden tanıyorlardı. O dönemde İşletme Kulübü Başkanı olan Semih çok popüler bir öğrenciydi. Onu herkes tanırdı. Demet’le Gül onlardan daha büyük olan Semih’le pek arkadaşlık etmemişlerdi. Ancak altı ay kadar önce Semih, Demet’in çalıştığı şirketin Satış ve Pazarlama Bölümü’ne uzman olarak girince aralarında bir dostluk kurulmuştu. Demet doğum günü partisine Semih’i de çağırırken iş dışında bir ortamda beraber olmanın arkadaşlıklarını pekiştireceğini düşünmüştü. Ama hınzır kardeşi Demir her şeyi berbat etmişti. Dün geceden sonra Semih “Ne aptal kız!” diye düşünüyor olmalıydı.

Saat yedide toplantı bitti. Tarık Bey, Gaye Hanım ve Engin Bey birlikte çıktılar. Onlar çıkarken Demet de bilgisayarını kapattı. Engin Bey, “Demet Hanım bilgisayarınızı kapatmadan önce açık olan bütün programları kapatıyorsunuz, değil mi? Yoksa bazı verileri kaybedebilirsiniz. Burası genel müdürlük makamı olduğundan özellikle bu ofiste, herhangi bir bilginin kaybedilmesi kabul edilemez. Ayrıca bilgisayarınızı mutlaka fişten de çekin. Gece bir elektrik sorunu olursa ‘ana kart’ yanabilir” dedi. Demet önce “Ben bu işin eğitimini aldım. Söylediğiniz riskleri ve de bu makamın getirdiği sorumluluklarımı biliyorum” demeyi düşündüyse de vazgeçti. Başıyla tamam anlamında bir işaret yaptı. Tarık Bey hemen araya girerek “Hiç merak etmeyin Engin Bey. Tüm personelimiz ve özellikle de Demet işinde son derece yetkin ve titizdir” dedi. Sonra herkes evine gitti.

Demet eve geldiğinde annesi mutfakta akşam yemeğini hazırlıyordu. Kızına sevgiyle sarılıp “Hoş geldin yavrum” dedikten sonra gününün nasıl geçtiğini sordu. Ardından Demir’in akşam yemeğini arkadaşlarıyla dışarıda

yiyeceğini söyledi. Demet rahatlamıştı. “Neyse bu akşam huzur içinde yemek yiyebileceğiz desene anneciğim” dedi. Ayla Hanım çocukları arasındaki bu gerginliğe çok üzülüyordu. “Güzel kızım, bence kardeşine küseceğine açık açık konuşmalısın. Seni neyin rahatsız ettiğini bilirse tekrar etmez o davranışını” deyince “Beni üzdüğünü bilerek yapıyor anne” diye yanıt verdi Demet üstünü değişmek üzere odasına giderken.

O akşam keyifli bir yemek yediler. Demet onlara Engin Bilgin’den söz etti. “Bir kahve içer misiniz sorusu üzerine yarım saat konuştu. Birkaç yararlı içecek tarifi verdi. Meyve sularının kalorilerini bile belirtti. Üstelik bu Genel Müdür’ümüzle ilk toplantısı düşünebiliyor musunuz?” diye anlattı yaşadıklarını. Babası Halit Bey gülerek “Seni dinlerken bizim Demir’in geleceğini gördüm sanki” dedi. Sonra Ayla Hanım’a dönerek “Hanım, acaba biz bu çocuğa Zeki dedesinin adını vermekle hata mı ettik?” diye sordu. Onları sessizce dinlemekte olan Dinç, “Evet işte bu yüzden ağabeyim herkesten zeki olduğunu düşünüyor. Ne yapsın adı Zeki Demir!” diye atıldı. Demet, “Aslan kardeşim” dedi gülerek. Küçük oğlunun saçlarını okşayan Ayla Hanım ise ciddi bir yüzle “İlk doğan erkek çocuğa dedesinin adını vermek bizim geleneğimizde var. Başka çaremiz yoktu” dedi.

Yemekten sonra ailesiyle bir süre televizyon izleyen Demet, sonra odasına çekildi ve günlüğüne birkaç satır not düştü.

“*Bugün Semih’i hiç görmedim. Korkarım artık benimle görüşmek istemeyecektir. Geçen akşam Demir’in beni nasıl rezil ettiğini düşünürsek görüşmese de haksız sayılmaz. Aman neyse! Eğer sırf bu yüzden benimle görüşmeyecekse kendi bilir. Ben arayacak değilim.*

Acaba ben mi abartıyorum Demir’in yaptıklarını? Bugün Gül de, annem gibi ‘Aldırma ona’ dedi. Ne de olsa bu çocuğun ne kadar deli olduğunu herkes biliyor. Galiba, annem haklı. Yapılacak en doğru iş Demir’le açık açık konuşarak beni nasıl üzdüğünü anlatmak. Belki bu ukalalıklara bir son verir. Yarın onunla konuşacağım.”

Günlüğünü çekmecesinin en arkasına sakladı ve verdiği kararla rahatlamış olarak yattı. “Yarın Semih aramazsa ben bir bahane bulur ararım” dedi kendi kendine. Güzel şeyler olacağı inancıyla uykuya daldı.

Ertesi gün işleri o kadar yoğundu ki Semih'i aramaya zaman bulamadı. Akşam yorgun argın eve gelirken kardeşi Demir'le yapacağı konuşmayı düşündü. Çok dikkatli yaklaşmalıydı. Yanlış bir şey söylerse planı ters tepebilir ve Demir onunla daha çok uğraşabilirdi.

Akşam yemekte her zamanki gibi en çok Demir konuştu. Diğerleri onu dinleyerek yemeklerini yediler. Babası Halit Bey birkaç kez araya girmeyi denediyse de her seferinde Demir'in "Yok baba o öyle değil, böyle" diyerek sözlerini düzeltmesi üzerine sustu. Demir konuyu eve alınacak yeni bilgisayara getirdi. Halit Bey, "Çocuklar, kaliteli bir masaüstü bilgisayarı alalım. Herkes kullanabilsin" deyince Dinç, "Evet, bana çok gerekli, herkes ödevini internetten araştırıp yapıyor" diye atıldı. Demir babasına dönerek "Masaüstü bilgisayarların zamanı geçti. Aldığımız bilgisayar kolayca taşınabilir olmalı. Çok uygun fiyatlara küçük taşınabilir bilgisayarlar var, *Netbook* diye tanımlıyorlar. Onlardan alalım" dedi. Demet, "Onlara *notebook* denmiyor mu?" diye sordu ve sorduğuna pişman oldu. Demir hemen yanıtladı: "Hayır ablacığım, *notebook*lar daha eski nesil oldu. Benim söylediklerimin ekranı 10 inç civarında, diğerlerinden oldukça küçük ve yeni nesil bilgisayarlar." Bu sözler üzerine Demet sustu.

Halit Bey, "Ben de işyerindeki bilgisayarcı arkadaşlarıma sordum da onlardan pek verim alınamıyormuş" diye söze girmişti ki Demir babasının sözünü keserek "Ama baba onların da çeşitleri var. Benim sözünü ettiğim yeni modellerin Android, Linux sürümleri, Windows 7, Xp işletim sistemleri var. Ayrıca işlemcileri çift çekirdekli, hızlı ve düşük güç tüketimine sahip. Diskleri daha yüksek kapasiteli. Üstelik hem daha küçük ve daha hafifler hem de daha uzun pil ömrüne sahipler. Uygun fiyatlı olmaları da ayrı bir avantaj" dedi.Halit Bey hiç ses çıkarmadan yemeğine devam etti.

Kocasının canının sıkıldığını fark eden Ayla Hanım araya girerek "Demirciğim, böyle olmaz ki sen kimseye söz hakkı tanımıyorsun. Bak, önceki akşam, tam da doğum gününde ablanı da üzmüşsün" dedi. Bu sözler üzerine Demir şaşırarak karşılık verdi: "Ne zaman üzmüşüm ben sevgili ablamı?" Demet araya girdi ve "Doğum günümde beni arkadaşlarıma rezil ettin. Ne söylediysem alay ettin. Beni küçük düşürdün" dedi. Demir bir an düşünür gibi yaptı, sonra da yanıt verdi: "Aa, şu suşi meselesi. Kızım, sen önce ne konuştuğunu bil, sonra bana kız. Hava atayım diye yalan yanlış

konuşursan düzeltirler. Annem beni tanıyor. Ben doğru bildiğimi söylerim. Demet Hanım üzülmesin diye susacak değilim. Beğenmiyorsa benimle bir daha konuşmasın." Bu sözlerden sonra "Elinize sağlık" diyerek sofradan kalkıp gitti.

Onun ardından bakan Halit Bey, "Hanım, biz bu çocuğu adam edemedik" dedi. Sonra o da "Ellerine sağlık" deyip kendi kendine söylenerek sofradan kalktı. Ailenin en küçüğü Dinç, hiçbir şey olmamış gibi yemeğine devam ediyordu. Ayla Hanım konuştuğuna çoktan pişman olmuş, tabakları toplamaya başladı. Demet, "Değişmek istemiyor, üstelik beni bilerek üzüyor demiştim, değil mi anne?" diye sordu sofrayı toplamasına yardım ederken. Ayla Hanım hiçbir şey söylemeden kızının yüzüne baktı ve elindeki tabaklarla mutfağa gitti.

O akşam yemekten sonra odasına giden Demet hemen günlüğünü çıkardı ve duygularını anlattı.

"*Tam da dediğim gibi oldu. Demir Bey beni bilerek üzüyormuş. Bunu kendisi söyledi. Aklınca bana haddimi bildiriyor. Beyefendi her şeyi biliyor ya, bizi düzeltiyor. Hem yemeklerde uzman hem bilgisayarlarda uzman. Her konuda uzman! Ondan başka kimse konuşmayacak. Utanmadan bana hava atıyorum diye ders verdiğini söylüyor. Sen kimsin de bana ders veriyorsun? Sanki kardeşim değil de öğretmenim ya da patronum. Ben hiçbir öğretmenimden böyle eleştiri almadım. Patronum, koskoca Genel Müdür bana değer veriyor, düşüncelerime saygı gösteriyor. Böyle eleştirmiyor, hiç üzmüyor.*

Ama adamcağızın başında da bir tane 'her şeyi bilen' uzman var atık: Engin Bilgin. Bakalım Tarık Bey onunla nasıl baş edecek? Dikkat ettim bugün kahve içme konusunda Engin Bey ders verir gibi konuşurken Tarık Bey hiç itiraz etmedi. İlk gün diye sessiz kaldı herhâlde.

Onu bilmem ama benim kurtuluşum bu evden ayrılmakta. Yoksa bu ukala şey bana yaşamı zehir edecek. Aldığım maaşla çok küçük bir daire tutabilir miyim acaba? Gül'e sorsam da ortak bir eve çıksak nasıl olur? Hem masrafları paylaşırız hem de ev işlerini. Üstelik böylece yalnızlık çekmeyiz. Ne güzel bir hayal! Evden ayrılmaya kalksam annem çok üzülür. Hele babam, kendi başıma bir ev tutmama asla izin vermez."

Ertesi gün haftalık yönetim toplantısı vardı ve şirkete erkenden gidip toplantı salonunun düzenini kontrol etmesi gerekiyordu. Uyumaya karar verdi. Günlüğünü kaldırırken “Semih dün de aramadı” diye düşündü. Yönetim toplantısından sonra bir ara Satış ve Pazarlama Bölümü’ne gidip Semih’i ziyaret etmeye karar verdi. Ne de olsa arkadaştılar. “Birkaç gündür ses çıkmayınca merak ettim” diyebilirdi.

Sabah erkenden kalkan Demet hızla hazırlanıp evden çıktı. Haftalık yönetim toplantılarına Genel Müdür ve genel müdür yardımcılarının yanı sıra bölüm müdürleri ve koordinatörler katılıyordu. Yeni başlayan Engin Bey de koordinatör olduğuna göre bu toplantılara katılacaktı. Şirketteki “İlk yönetim toplantısında bakalım neler yapacak!” diye düşündü.

Şirkete varır varmaz ofisine çantasını bırakıp Tarık Bey’in odasına bitişik olan büyük toplantı salonuna gitti. Çay hizmetlerinde çalışan Serap ve Emin kapının yanındaki uzun masanın üzerine çay ve kahve servisini hazırlıyorlardı. Onlara “Günaydın, kolay gelsin” dedikten sonra eksik var mı diye bakındı. Demet onlardan birkaç şişe su, soda ve su bardağı da getirmelerini istedi. İçinden “Arkadaşlar bir de kereviz sapı ile içecek hazırlasak” demek geldiyse de kendini tuttu.

Ofisine dönerek Genel Müdür’ünün gelip gelmediğini kontrol etti. Tarık Bey onu kapıda görür görmez “Toplantı salonunda her şey hazır mı?” diye sordu. Ardından da Demet’e Engin Bey’i odasına çağırmasını söyledi.

Demet “Hemen çağırıyorum Tarık Bey” diyerek telefona uzandı. Aklına Engin Bey’in ilk iş gününde Tarık Bey’in odasında yaptığı konuşmalar geldi. “Bakalım Tarık Bey bu bilgiç yöneticiyle nasıl baş edecek!” diye düşündü numaraları tuşlarken. Toplantı öncesinde odasına çağırmasıyla ona diğerlerinden daha farklı yaklaşacağı anlaşılıyordu. Demet bunları düşünürken telefonun diğer ucunda Engin Bey’in “Buyurun efendim” diyen tok sesi duyuldu. “Bilgiç Bey, ben Demet” dedi ve der demez kıpkırmızı oldu. “Özür dilerim, Bilgin Bey diyecektim, yani Engin Bilgin Bey, Genel Müdür’üm sizi odasında bekliyor.” Karşıda bir an sessizlik oldu. Ardından Engin Bey’in sesi duyuldu: “Demet Hanım siz misiniz? Kendinizi tanıtmadınız da emin olmak için sordum. Hemen geliyorum. Hmm, bu arada aklınızda bulunsun, birisiyle telefonla görüşmeden önce o kişinin adını önünüzdeki not defterine büyük harflerle yazın ve konuşurken oradan okuyun. Böylece heyecanlansanız bile yanlış söylemez ve şimdi olduğu gibi

utanacak durumlara düşmezsiniz.” Demet telefonun ahizesini yerine yerleştirirken böyle bir yanlış yaparak Engin Bey’den söz işittiği için kendi kendine kızdı. Bir yandan da “Ben Demet diyerek kendimi tanıtmıştım ama duymamış. Çokbilmiş. Al bizim Demir’i, vur bu Engin Bilgin’e” dedi içinden.

Yönetim toplantısından önce yeni İş Geliştirme Koordinatörü Engin Bey’le kısa bir görüşme yapan Genel Müdür Tarık Bey, toplantı salonuna onunla birlikte gelerek tüm yöneticileri tek tek selamladı. Hepsinin ellerini sıktı ve hatırını sordu. Yöneticiler çaylarını, kahvelerini alıp yerlerine geçtikten sonra Tarık Bey toplantıyı açtı. Demet her zamanki gibi elinde not defteri ve kalemiyle yerini almıştı. Tarık Bey çalışma arkadaşlarına “Ekibimize yeni katılan bir üyeyi sizlere tanıtmak istiyorum” diye söze girdikten sonra kısaca Engin Bilgin’in özgeçmişinden ve şirkette üstleneceği yeni görevlerden söz etti. Tarık Bey’in konuşurken hiç notlarına bakmadığını fark eden Demet, “Genel Müdür’üm, Engin Bey’in özgeçmişini ve iş tanımını ezbere biliyor” diye düşündü hayretle. Anlaşılan bu Engin Bey’e çok değer veriyordu. Tarık Bey tanıtım konuşmasını bitirince Engin Bey’e dönerek “Siz de bir şeyler söylemek ister misiniz?” diye sordu. “Tamam, iki saat konuşur artık” dedi Demet içinden.

Anlaşılan Engin Bey, Genel Müdür’ünün böyle bir öneride bulunmasını bekliyordu. “Çok teşekkür ederim” diyerek ayağa kalktı ve konuşmaya başladı. Demet sessizce saatine baktı: 09.45. “Öncelikle aranızda bulunmaktan ne kadar memnun olduğumu belirtmeliyim. Zaman içinde birbirimizi daha yakından tanıyacağız ve iyi bir ekip olarak büyük başarılara imza atacağız. Sayın Genel Müdür’ümüzün de belirttiği gibi ben yeni kurulacak olan İş Geliştirme Birimi’nin koordinatörü olarak çalışacağım. Bu birim şirketimize yeni iş bağlantıları sağlamak amacıyla kuruluyor. Ben kısacası yerli ve yabancı piyasayı takip ederek yeni sözleşmeler yapabilmemiz ve şirketimizin uzun yıllar ayakta kalabilmesi için çalışacağım. Bu görevi en iyi şekilde yapabilmek için her birinizle yakından çalışmam gerekecek. Benden desteklerinizi esirgemeyeceğinize inanıyorum. Zaten Genel Müdür’ümüz de az önce yaptığı konuşmada sizleri bu konuda uyardı.”

Üretim Müdürü Ahmet Bey, yanında oturan Satın Alma Müdürü Yeliz Hanım’ın kulağına “Bizi tehdit mi ediyor?” diye sordu. Engin Bey’i

dikkatle dinlemekte olan Yeliz Hanım hiç konuşmadan başını ve de kaşlarını yukarı doğru kaldırarak “Hayır” deyince Ahmet Bey sustu. Engin Bey konuşmasına devam etti. “Ben bu köklü şirketin bir üyesi olmaktan çok memnunum. Şirketimizin kurucusu büyük girişimci ve büyük işadamı birinci Tarık Bey atmış yıl önce” demişti ki salonda büyük bir kahkaha koptu. Engin Bey susup Genel Müdür’e baktı. Tarık Bey de gülüyordu. “Şirketimizin kurucusu olan büyükbabama *birinci Tarık Bey* demeniz çok hoştu. Ben de bu durumda ikinci Tarık oluyorum. Ne güzel padişah adı gibi!” dedi. Gülüşmeler devam ediyordu. Tarık Bey’in samimi sözleri üzerine Engin Bey tok sesiyle konuşmaya devam etti. O konuşunca sesler kesildi.

“Evet, nerede kalmıştım? Kurucumuz, birinci Tarık Bey, bu şirketi kurarken hedefi kendi cebini doldurmaktan çok daha ileriydi. O ülkemize yararlı çalışmalar yapan, hem yarattığı istihdamla hem de ürettiği ürünlerle ekonominin ve endüstrinin gelişmesine önemli katkılar sağlayan bir şirket kurmak istiyordu. Arşivlere bakanlar bilirler 1955 yılı Ocak ayında *Hürriyet* gazetesinde yayımlanan bir röportajında bu hedefini şu sözlerle vurgulamıştı: ‘Bu işi kurmaktan asıl maksadımız vatan evlatlarını istihdam ederek ülkenin iktisadını ve sanayisini inkişaf ettirmektir. Bunun için dünyada terakki etmiş ülkelerin sanayini yakından takip etmek zaruridir.’ “ Tarık Bey, “Doğrusu, dedemin bu sözlerini ben ezbere bilmiyordum. Engin Bilgin etkili bir başlangıç yapmak için dersini iyi çalışmış” diye geçirdi aklından.

Engin Bey konuşmaya devam ediyordu: “Elbette, böyle vizyon sahibi bir işadamının kurduğu şirkette çalışmak herkese gurur verir. Ben de bu gururla göreve başladım. Çeşitli nedenlerle şirketimiz, kurucumuzun hedeflediği gelişimi gösterememişse de bundan sonra el birliğiyle bu gelişimi sağlayacağımıza inanıyorum.” Bu sözler üzerine yöneticiler aralarında fısıldanmaya başladılar. Demet, Genel Müdür’üne baktı. İlgiyle dinliyordu. Engin Bey benzer sözlerle konuşmasına devam etti. Demet yöneticilerin giderek ilgilerini kaybettiklerini fark edince tekrar saatine baktı: 10.15. “Tam yarım saattir konuşuyor” diye düşündü. O sırada Tarık Bey, aklından geçenleri okumuş gibi ayağa kalktı ve Engin Bey’in yanına giderek “Bu güzel ve etkileyici konuşma için teşekkürler, tekrar aramıza hoş geldiniz. Arkadaşlar, bugün gündemde görüşülecek çok konu var. Ara vermeden toplantıya devam etmeyi öneriyorum” dedi. Bu küçük manevrayla Engin

Bey'i susturmasına çok memnun olan yöneticiler teklifini hep bir ağızdan "Evet evet, iyi olur" diyerek hararetle kabul ettiler.

Toplantı gündeminde yer aldığı gibi önce İnsan Kaynakları Müdürü Gaye Hanım söz alarak bazı bölümler ve unvanlar için iş analizleri ve değerlemeleri yapacaklarını anlattı. Bu çalışmanın takvimini paylaştı. Ardından yöneticilere kendi bölümlerinde böyle bir çalışmaya gereksinim olup olmadığını sordu. Gereksinim duyanları not aldı.

Daha sonra Finans ve Muhasebe Müdürü Yılmaz Bey yıl sonu itibarıyla bölümlerin bütçe performansları hakkında bilgi verdi. Bu arada şirketin mali durumunu genel hatlarıyla anlattı. Vergi sistemindeki değişiklikleri kısaca özetledi ve yıl sonuna üç ay kaldığını belirterek yıl bitmeden yapacakları harcamalar için on beş gün içinde kendisine bilgi vermelerini rica etti.

Sıra Satın Alma Müdürü Yeliz Hanım'a gelmişti. O da stratejik satın alma yönetimi sistemine geçtiklerini belirterek uygulayacakları yenilikleri anlatmaya başladı. Yöneticilerden bu sistemin başarılı olabilmesi için geliştirdikleri formları kullanmalarını, kodlama sistemine özen göstermelerini istedi. Böylece şirkette büyük bir zaman kaybının önleneceğini ve gereksiz harcamaların önüne geçebileceklerini anlattı. Sözlerinin sonunda "Sormak istediğiniz bir şey var mı?" deyince Engin Bey söz istedi. "Doğrusu bu sisteme yeni geçiyor olmamıza şaşırdım" diyerek başladı konuşmasına. Yeliz Hanım kıpkırmızı oldu. Engin Bey aldırmadan devam etti: "Benim birkaç sorum olacak. Öncelikle envanter planlaması ve kontrolünden hiç söz etmediniz. Bunları özel hazırlanmış bir yazılım programı kullanarak yaptığınızı varsayıyorum. Doğru mu? Üretim lojistiği ve tedarik zinciri yönetimi çok hassas konulardır. Bu alanlar doğru yönetilmezse şirketler gereksiz ve büyük maliyetler yüklenir. Bu konularda çalışmaya yeni başladığınızı anlıyorum. Acaba ürün veya mal güvenliği, yükleme, taşıma ve boşaltma operasyonları iyi analiz edildi mi? Lojistikte dış kaynak kullanımı da günümüzde çok sık başvurulan bir yöntem. Bu konuda bir maliyet analizi yapıldı mı? Ayrıca lojistik hizmetlerinin kalitesinin değerlendirilmesi çok önemlidir. Bunun için performans kriterlerinin belirlenmesi gerekir. Bu konuda çalışmalarınız var mı?" Engin Bey daha devam edecekti ama Tarık Bey araya girerek "Çok güzel, akıllıca sorular sordunuz. Dikkatimizi çektiğiniz pek çok şeyi biz zaten yapıyoruz.

Ama sorularınızın hepsini burada tartışmaya zamanımız yok. Benim ricam siz, Yeliz Hanım'la bu konuları görüşün ve bana kısa bir rapor hazırlayın. Bu raporu, daha sonra bir yönetim toplantısında diğer arkadaşlarımızla da paylaşırız" dedi. Bu sözler üzerine Yeliz Hanım rahatladı. Önündeki notları toplarken derin bir nefes alır gibi yanaklarını şişirerek "Ooofff!" dedi. Yanında oturan Üretim Müdürü Ahmet Bey, alçak sesle "Bu çokbilmiş Bilgin Bey'den çekeceğimiz var" diye fısıldadı.

Toplantının sonunda Genel Müdür Tarık Bey tüm yöneticilere katılımları için teşekkür etti. Söz alan ve sunum yapan yöneticilerin isteklerine dikkat çekerek "Finansman ve insan kaynakları müdürlerinin sizlerden istedikleri bilgileri zamanında kendilerine iletmeniz çok önemli" diye uyarmayı da ihmal etmedi. Saat 12.30'da toplantı sona erdi.

Demet, karar verdiği gibi yemek saatinde Satış ve Pazarlama Bölümü'ne gitti. Tam bölüm kapısına gelmişti ki Semih kapıdan çıktı. Burun buruna geldiler. "Bu ne hoş karşılaşma" dedi Semih, "Yoksa beni görmeye mi geldin?" Sesinden Demet'i gördüğüne çok memnun olduğu belli oluyordu. Demet orada oluşuna bir bahane bulmaya çalıştı. Aklına bir şey gelmedi. "Geçiyordum, uğradım" dedi. Gülmeye başladılar. Birlikte yemeğe gittiler. Semih üç günlük bir iş seyahatinden önceki akşam döndüğünü anlattı. Orta Anadolu'daki bayileri gezmişlerdi müdürüyle beraber. "Oradan seni aramayı düşündüm ama sonra çekindim" deyince "Keşke arasaydın" dedi Demet, "Kaç gündür ortalarda görünmeyince seni merak ettim doğrusu."

Bu yanıt Semih'i mutlu etmişti. Elindeki çatalla bıçağı bırakıp arkasına yaslandı. Gözlerini hafifçe kısıp, gülümseyerek Demet'i süzdü bir süre. Ardından bir karar vermiş gibi öne doğru eğildi ve "Ben sana bir armağan aldım ama vermeye çekiniyordum" dedi ve elini ceketinin cebine sokup küçük bir paket çıkardı. Demet'e Sivas'tan el işçiliğiyle yapılmış bir çift kemik tarak almıştı. Armağanını çok beğenen Demet tarakları hemen saçlarına takıp "Nasıl oldu?" diye sordu. Semih çapkın çapkın gülümsedi. "Bu güzel saçlara ne yakışmaz ki!" Demet'in yanakları al al oldu, güldü ve "Teşekkür ederim" dedi.

O öğle yemeğinde Semih'le ilk kez bu kadar yakınlaşmışlardı. "Boşuna endişe etmişim" diye düşündü. Semih düşüncelerini okumuş gibi "Doğum gününde çok güzel zaman geçirdim. Ertesi gün iş seyahatine çıkınca sana hemen teşekkür edemedim. Kusura bakma" dedi. Ardından gülerek

“Seninle bir gün Çin lokantasına gidelim mi?” diye sordu. Demet gözlerini açarak yüzüne bakınca “Şaka yapıyorum, şaka” dedi, “Demir o gece seninle uğraştı ya ondan söyledim. İki kardeş böyle şakalaşıp anlaşmanız ne güzel! İlişkinize özendim, inan. Benim ağabeyimle aram çok soğuktur. Bayramdan bayrama konuşuyoruz.” Demet rahatlamıştı. “Demek ki şakalaştığımızı düşünüyor. Benim Demir’e ne kadar kızdığımı bilse böyle konuşmazdı” diye geçirdi aklından. O gün kendini çok iyi hissetti Demet. Keyifle çalıştı. Akşamın nasıl olduğunu anlamadı. Akşam yemeğinden sonra hemen odasına çekilip günlüğünü eline aldı.

“*Bugün Semih’le çok yakınlaştık. Meğer iş seyahatindeymiş. Ben de boşu boşuna ‘Artık benimle konuşmayacak’ diye tasalandım. Gittiği yerden bana armağan getirmiş. Üstelik saçlarımı beğendiğini söyledi. Çok mutluyum. Ben de ona bir armağan almalıyım.*

Demir’e boşuna kızmışım galiba. Onunla ilişkimi düzeltmeliyim. Bugün toplantıda Genel Müdür’üme baktım. Engin Bey’e karşı ne kadar hoşgörülüydü. Ben de Demir’e karşı aynı şekilde davranmalıyım. Tarık Bey’den öğreneceğim o kadar çok şey var ki…”

O hafta yoğun bir çalışma temposu içinde geçti. Demet’le Semih her gün öğle yemeğini birlikte yediler. Dostlukları giderek derinleşiyordu. Semih, cuma günü yemekte “Bir gün de şirket dışında yemeğe gidelim, ne dersin?” diye sordu. Demet “Çok iyi olur. İnsan her gün aynı yerde yemekten sıkılıyor” dedi sevinçle. Haftaya yakınlarda açılan dürümcüye gitmeye karar verdiler. Onlar yemek yiyip konuşurken masalarına gelen arkadaşları Cengiz, “Tamam abi, ben bizim bölümdeki tayfayı örgütlerim hep beraber gideriz. Ne zaman gidiyoruz? Pazartesi uygun mu?” diye söze girdi. Demet bu işe biraz sıkıldı. Semih’le baş başa yemeğe gitmeyi ümit ediyordu. Gülümsemeye çalışarak “Pazartesileri benim için uygun değil. Tarık Bey’in programı çok yoğun oluyor” dedi. Semih, “Uzun uzadıya plan yapmaya gerek yok” diye araya girdi, “Uygun olduğumuz bir gün saat on bir gibi konuşup karar versek yeter.” Cengiz o durumda herkesin gelemeyebileceğini söyleyince “Gelen gelir, gelemeyen bir sonraki yemeğe katılır” diyerek kestirip attı. Demet, “O da yemeğe yalnız gitmemizi istiyor” diye sevindi.

O akşamüstü saat 17.00’de Üretim Müdürü Ahmet Bey ile Satın Alma Müdürü Yeliz Hanım hızlıca Genel Müdür’ün odasına geldiler. Müdürlerin,

önceden arayıp randevu almadan gelmediklerini bilen Demet onların bu ani gelişinden acil bir durum olduğunu anladı. Ofisin kendi bölümünde bulunan siyah deri kanepeyi göstererek “Lütfen, buyurun oturun” dedi, “Ben hemen Tarık Bey’e geldiğinizi bildiriyorum.” O telefonda konuşurken Ahmet Bey, “Bu olacak iş değil canım. Nereye kadar karışacak işimize? Her şeyi o biliyor” diyordu. Yeliz Hanım da başını sallayarak söylediklerini onaylıyordu.

Müdürler, Tarık Bey’in odasına girdiler. Demet tam “Ne ikram edelim?” diye soracaktı ki Ahmet Bey “Lütfen kapıyı kapatır mısınız Demet Hanım” dedi. Anlaşılan konuşacaklarını kimsenin duymasını istemiyordu. “Eminim, bizim Engin Bilgin ortalığı karıştırmıştır” diye düşündü Demet kapıyı kapatırken. Biraz sonra Tarık Bey telefonla üç çay istedi. Çayları getiren Serap içeri girerken Ahmet Bey yüksek sesle konuşuyordu: “Her şeye karışıyor. Ses çıkarmayayım diyorum, ama olmuyor. Ses çıkarınca da zaten dinlemiyor. Hani Fuzuli’nin dediği gibi ‘*Söylesem tesiri yok, sussam gönül razı değil.*’” Bu sözler üzerine Tarık Bey bir kahkaha attı. Demet “Ne güzel bir söz!” diye düşünerek hemen önündeki not defterine büyük harflerle yazdı.

Müdürler, Tarık Bey’in odasından çıktıklarında yüzleri gülüyordu. Demet, “Anlaşılan Genel Müdür’üm ortalığı sakinleştirmeyi başardı” dedi içinden. Tarık Bey’in yanında çalıştığı için kendini çok şanslı hissetti. O bir aile şirketinde çalışıyordu. Genel Müdür Tarık Bey, iki kız kardeşi ile birlikte şirketin sahibiydi. Aynı zamanda çok profesyonel bir yönetici olduğu için bazı aile şirketlerinde yaşanan sorunları yaşamıyorlardı. Tarık Bey kimseyi ayırmaz, kayırmaz, herkese eşit davranırdı. Arada bir Engin Bilgin gibi zor insanlar çıksa da onlarla baş etmeyi bilirdi.

“*Artık benim bir erkek arkadaşım var. Önümüzdeki hafta Semih’le yemeğe çıkacağız. Yoksa yalnızca iş arkadaşı mıyız? Bunu nasıl anlayacağım? Ah, keşke bu işlerden anlayan birine sorabilsem! Acaba Tarık Bey’e mi danışsam? Yok daha neler! Ben de bazen çok saçmalıyorum. Gönül işlerimi de Genel Müdür’ümle konuşacak değilim elbette.*

İçimde çok güzel duygular var. İyi şeyler olacak.”

O hafta sonu evde konuklar vardı. Babaannesi, bü-yükbabası, amcası, eşi ve çocuklarıyla birlikte Demetlere yemeğe geldiler. Demet, evin kızı olarak

konukları ağırlamakta annesine yardım etmek için koşturdu. Kahve yaptı, ikram etti. Fincanları, bardakları topladı. Sonra sofrayı kurdu. Hep beraber yemeğe oturdular. Yemekte babaannesi Demet'e ne iş yaptığını sorunca Demet, yönetici asistanı olduğunu ve Genel Müdür'e asistanlık yaptığını anlattı. O anlatırken Demir hemen atıldı. "Babaanne, sen bakma onun yönetici asistanıyım diye havalı konuştuğuna. Sekreter, o bildiğiniz sekreterlerden" dedi.

Yengesi, "Aa, öyle mi? Ben yönetici asistanını daha farklı bir görev sanıyordum" diye söze karıştı. Bu kez babaannesi, "Ah evladım, o kadar okudun sonunda sekreter mi oldun?" diye sordu. Sesinden düş kırıklığı anlaşılıyordu. Demet'in canı iyice sıkılmıştı. "Babaanneciğim, biliyorsunuz ben üniversitenin İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldum. Şimdi de büyük bir şirkette yabancı işadamlarıyla olan toplantılarda çevirmenlik yapıyorum, aynı zamanda şirket yöneticilerinin toplantılarını organize ediyorum, toplantı notlarını yazıp yayımlıyorum, hem genel müdürlük ofisini yönetiyorum hem de Genel Müdür'ümün telefonlarına bakıp programını, randevularını ayarlıyorum" dedi. Bunları anlatırken sesi oldukça sert çıkmıştı. Yengesi, "Bilmiyordum da ondan sordum şekerim, seni kızdırdıysam kusura bakma" deyince annesi Ayla Hanım söze girdi: "Ah, bunlar hep böyle. Demir, ablasına sataşıyor. O da kardeşini tanımazmış gibi her defasında kızıyor."

Demir, "Kusura bakmayın anne, *executive assistant* oldum diye hava atarsa ben de doğrusunu söylerim" diyerek kendini savununca Demet güldü, "Haklısın anneciğim, '*Söylesem tesiri yok, sussam gönül razı değil*.' " Bu söz üzerine babası Halit Bey şaşırmış gibi "Ne güzel söyledin Demet. Kardeşin sayesinde filozof oldun vallahi" dedi. Masadaki herkes bu sözlere gülerken Demet, "O sözü ben söylemedim babacığım. Yüzyıllar önce ünlü düşünür Fuzuli söylemiş. Ben de bugün öğrendim ve çok beğendim. Anlaşılan o günlerde de Demir gibi kişiler varmış" dedi.

Demir hemen atıldı: "Bir kere o sözün aslında *sussam değil de* '*Söylemesem tesiri yok*' diye geçer. İkincisi Fuzuli bir şairdir ve on beşinci yüzyılın sonlarıyla on altıncı yüzyılın ilk yarısında yaşamıştır. Üçüncüsü Fuzuli onun takma adıdır." Daha devam edecekti ki Halit Bey teslim oldum der gibi ellerini havaya kaldırınca sustu. Büyükbabaları Zeki Bey, "Maşallah, Demir çok zeki bir çocuk, küçüklüğünden beri öyleydi. Ama

hazır Halit onu susturmuşken yemeğimizi yiyelim. Yoksa bu genç adam hepimize ders verecek" dedi. O ana kadar hiç konuşmamış olan evin küçüğü Dinç, "Büyükbaba, ona Zeki adını verdik ya onun için böyle zeki oldu" deyince başta Demir olmak üzere herkes çok güldü.

Akşam konuklar gidince herkes odasına çekildi. Demet uyumadan günlüğüne bir not düştü.

"*Bizim çokbilmiş Demir'le baş etmeyi öğreneceğim. Bunun için Genel Müdür'ümü kendime örnek almaya karar verdim.*

Umarım yarın bir aksilik olmaz da Semih'le görüşebiliriz."

Haftanın ilk günü yoğun işleri arasında koştururken İnsan Kaynakları Müdürü Gaye Hanım telefon etti. Demet onun sesini duyduğuna sevinmişti. Gaye Hanım, Genel Müdür'le görüşmek için randevu isteyince "Şimdi bir toplantısı var, ama içeriden gelen seslerden toplantının bitmek üzere olduğunu anlıyorum. Saat 15.30'da gelirseniz Tarık Bey'i görebilirsiniz" dedi.

Gaye Hanım görüşmeye tam zamanında geldi. Yüzü asık gibiydi. Her zaman yaptığı gibi Demet'le sohbet etmeden doğruca Tarık Bey'in odasına girdi. Onlar konuşurlarken Demet o sabah yapılan toplantının notlarını bilgisayarda toparladı. Gelen elektronik postalarına göz attı. Birkaç tanesini yanıtladı. O bu işlerle uğraşırken Tarık Bey'in odasından Gaye Hanım'ın sesi geliyordu: "Konuştuğu tüm müdür arkadaşlara yetersizsin mesajı veriyor. Sanki onlara hiç ihtiyacı yok. Oysa biz bir ekibiz. Herkesin birbirine destek olması gerekir."

Demet, "Eminim bizim bilgiç Engin Bey'den söz ediyor. Anlaşılan Demir'in bana kendimi bilgisiz, yetersiz hissettirdiği gibi, o da müdürlerin böyle hissetmesine neden oluyor. Bakalım Tarık Bey bu kez ne yapacak?" diye düşündü. Bu kez Gaye Hanım'ı dinlemekte olan Tarık Bey'in sesi duyuldu: "Haklısın, çok şey biliyor. Çok konuşuyor. Herkese karışıyor. Sence bildikleri ve söyledikleri doğru mu?" Demet, Gaye Hanım'ın yanıtını duyamadı ama evet dediğini tahmin etti. Kısa bir sessizlikten sonra Tarık Bey tekrar konuştu: "Ekip çalışması hakkında söylediklerinde haklısın. Dayanışma içinde çalışmamız şart. Ama daha önce de konuşmuştuk ya ben bazılarımızın biraz silkelenip canlanmasını istiyorum. Bu arkadaş da

herkesi silkeleyecek gibi geliyor.” Demet duyduklarına şaşırdı: “Hayret, Tarık Bey kızacağı yerde Engin Bey’in davranışlarını onaylıyor. Doğru şeyler söylüyor ya insanları rahatsız etse de olur demek ki. Anlaşılan bu Engin Bey’i doğruları söylesin diye almışlar işe.”

Toplantı sabahı Engin Bilgin toplantı salonuna diğer yöneticilerden önce geldi. Demet’in hazırlıkları kontrol ettiğini görünce “Günaydın” diyerek onu selamladı ve ardından “Çalışmalarınızı takdir ediyorum. Bugüne kadar gördüğüm genel müdür asistanları içinde en etkin çalışanı olduğunuzu söyleyebilirim” dedi. Demet kulaklarına inanamadı. “Şu Engin Bey güzel söz de söyleyebiliyormuş demek. Eh, her zaman doğruyu söylediğine göre bu da doğru olmalı, yani benim çalışmamı beğeniyor” diye düşünürken “Çok teşekkür ederim, bu sözleri sizden duymak çok güzel” dedi. Engin Bey ciddi bir ifadeyle Genel Müdür’ün hep aynı yerde mi oturduğunu sordu. Olumlu yanıt alınca da elindeki dosyayı, hemen bitişik sandalyenin önüne gelecek şekilde masaya yerleştirdi. Böylece kendine Genel Müdür’ün yanında yer ayarlamış oldu. Demet “Kendini Genel Müdür’ün yanına yakıştırdı anlaşılan” diye düşündü. Zaman içinde tüm yöneticiler kendilerine sabit bir yer belirleyip hep aynı yere oturuyorlardı. Son birkaç toplantıda oraya oturmuş olan Satış ve Pazarlama Müdürü Anıl Bey bu duruma nasıl bir tepki verecekti acaba? “Umarım kızmaz” diye geçirdi aklından Demet. Korktuğu olmadı.

Anıl Bey toplantı salonuna girdiğinde Genel Müdür’ün yanındaki yere bir göz attı. Oradaki dosyayı görünce hemen yanındaki yere de kendi not defterini yerleştirdi. Diğer yöneticiler de yerlerini alınca Tarık Bey toplantıyı başlattı. Önce son toplantıdan bu yana şirkette yaşanan gelişmeleri aktardı. Ardından gelecek günlerde yapmayı planladıkları bazı değişikliklerden söz etti. Sonra da “Arkadaşlar, hepiniz Engin Bey’i tanıyorsunuz. Sizlerle çalışmaya başladı. Onun şirketimizi iyice tanıyabilmesi için kendisiyle işbirliği içinde çalışmanız çok önemli. Biz Engin Bey’i buluncaya kadar çok uzun bir arama dönemi geçirdik. Gaye Hanım belki yüze yakın özgeçmiş inceledi. Bana da onların yirmi yirmi beş tanesini getirdi. Eleyerek o sayıyı beşe indirdik. Sonunda Engin Bey’de karar kıldık. Benim kendisine, bilgisine güvenim tam. Elbette, onun şirkete adapte olması, sizlerin onun çalışma tarzını anlamanız biraz zaman alacaktır. Farklı bir çalışma yöntemi olabilir. Zaten biz de bunu bekliyoruz. İçinde bulunduğumuz dar boğazdan işleri şimdiye kadar yürüttüğümüz gibi

çıkamayacağımız ortada. Şirketimizin bu zor döneminde daha farklı bir yaklaşıma gereksinim var. Sizden ricam, üstlendiği bu önemli görevi yerine getirebilmesi için kendisine destek olmanızdır. Yönetim kurulumuzun beklentisi yeni iş bağlantıları yaparak şirketimizin içinde bulunduğu zorlu rekabet ortamında ayakta kalabilmesi ve krizlerden etkilenmeden yeni pazarlar bulabilmesidir. Şirketimizi ileriye taşıyabilmek için bu şart" dedi. Eliyle yanında oturan Engin Bey'in sırtını sıvazlayarak sözlerine devam etti: "Sizden beklentilerimiz çok büyük. İnanıyorum ki bu değerli ekiple birlikte çalışarak çok büyük başarılara imza atacaksınız." Engin Bey başını evet anlamında öne doğru eğdi. "Bu kez konuşmadı, hayret!" diye geçirdi aklından Demet.

Bu giriş konuşmasından sonra toplantı daha önceden belirlenen gündeme uygun şekilde devam etti. Yöneticiler, Engin Bey'den şikâyet etmeyip onunla işbirliği içinde çalışmaları gerektiğini anlamışlar mıydı acaba?

Demet o akşam günlüğüne şu satırları yazdı:

"*Kardeşimle ilişkilerimi düzene sokmak için kendime Tarık Bey'i örnek almaya karar vermiştim. Bugün toplantıda öyle bir çıkış yaptı ki çok şaşırdım. Yalnız ben değil, bütün yöneticiler şaşırdı. Geçen iki hafta içinde gelip gidip Engin Bey'i şikâyet etmişlerdi. Artık şikâyet etmenin bir yararı olmayacağını anladılar. Engin Bey'le uyum içinde çalışmaya uğraşacaklar. Bakalım bundan sonra ne olacak!*

Yarın Semih'le yeni açılan dürümcüye gideceğiz. Şirket kafeteryasının dışında buluşmak güzel olacak. Heyecanlanıyorum. Umarım her şey yolunda gider."

Cuma sabahı özenle hazırlandı Demet. Odasından çıktığında kahvaltı sofrasını kurmakta olan annesi "Aman benim kızım bu sabah pek güzel olmuş, maşallah!" dedi. Bu sözler üzerine babası yatak odasından salona gelerek kızını süzdü. Gördüğünü çok beğenmemiş gibiydi "Yavrum, işe giderken bu kadar süslenmenize bir şey demiyorlar mı?" diye sordu. Demet'in bu soruyla canı sıkılmıştı. "Babacığım orası okul değil" dedi usulca, "Herkes neler giyiyor bir görseniz." Halit Bey, "Yavrucuğum, sen herkese ne bakıyorsun. Senin bulunduğun makam ciddiyet isteyen bir yer de ondan söyledim" diye kendini savundu. Ayla Hanım, eşine "Aman Halit, karışma kıza. Bak ne güzel olmuş. Hem şimdi gençler hep böyle giyiniyor"

diyerek sitem etti. Demet bir an evvel oradan kaçmak istiyordu ki Demir yanına geldi. “Vay, ablam bu ne hava” dedi neşeyle, “Bugün garanti bir numara var, ben sana uğrarım.” Sonra Demet’in yüzündeki kızgın ifadeyi görünce sarılıp yanağından öptü. “Vallahi, kötü bir niyetim yoktu.” Demet kaçar gibi evden koşar adımlarla çıktı. “İyi ki bir yemek yiyeceğiz, burnumdan geldi” diye düşündü yolda. Üstelik bu bir öğle yemeği olacaktı. Akşam çıkmak istese kim bilir ne sözler işitecekti. “Yoksa fazla mı süslendim?” diye geçirdi aklından. Şirkete gelir gelmez aynaya gidip baktı. “Aman, çok güzel olmuşum canım. Erkekler ne anlar giyimden, kuşamdan! Onun için bunca zahmete girdiğimi Semih anlayacak mı bakalım?”

Öğlene kadar yoğun çalışan Demet saat 12.15’te Tarık Bey’den izin isteyerek yerinden ayrıldı ve Semih’le buluşmak için giriş katına, lobiye indi. Arkadaşları Cengiz dediğini yapmıştı. Hem onların bölümünden hem de diğer bölümlerden ulaştığı arkadaşlarını çağırmıştı. Dürümcüde büyük bir masa ayırtmayı da unutmamıştı. Tam on iki kişi oldular. Güle konuşa restorana gittiler. Tertemiz, modern dekore edilmiş şık bir restorandı. Herkes yerini aldıktan sonra sipariş vermeye başlamışlardı ki Semih yanında oturan Demet’e kapıyı işaret ederek “Bak, kim geldi?” dedi. Kapıya bakan Demet, gelenin kardeşi Demir olduğunu görerek “Ooo” diye bir ses çıkardı. Semih hemen ayağa kalkıp garsondan ilave bir sandalye istedi. Demir herkese “Merhaba” dedikten sonra Demet’le Semih’in arasına konan sandalyeye oturdu. Bir yandan da ablasına onu görmek için şirkete geldiğini ama daha yukarı çıkmadan kapıdaki güvenlik görevlisinden grup hâlinde topluca bu restorana geldiklerini öğrendiğini anlatıyordu. Demet hiç sesini çıkarmadan onu dinlerken “Eyvah, yine bir şeyler söyleyip herkesin içinde beni rezil edecek!” diye aklından geçiriyordu. Demir susunca Cengiz, “Demet, hanginiz büyüksünüz? Demir mi, sen mi?” diye sorunca masadaki herkes sustu, onlara baktı. Demir, “Ablam benden üç yaş büyük” demişti ki Demet sözü ağzından aldı. “Ben büyüğüm ama inanın o benim akıl hocamdır. Görüşlerine çok önem veririm, her zaman danışırım.” Cengiz göz kırparak “Vay, aile içinde danışmanın var yani, öyle mi?” diye sorunca “Aynen öyle. Size de öneririm. Ancak yakınlarınız içinde benim kardeşim gibi akıllı birinin olması gerekiyor tabii” dedi Demet. Söylediklerine kendisi de şaşırmıştı. O susunca Semih, “Ben Demir’i daha önce tanımıştım. Gerçekten Demet’le kardeşinin yakınlığına özendim” dedi. O sırada yemekleri geldi ve konu değişmiş oldu. Bu sözlerden sonra Demir

yemek boyunca hiç konuşmadı. Yemeğini de çabucak bitirip veda etti, ayrıldı.

"*Günlerdir hevesle beklediğim yemeğe gittik. Şirketten kalabalık bir grupla gittiğimiz için Semih'le hiç konuşamadık. Yine de yemek iyi geçti. Galiba Demir'e karşı bir zafer kazandım. Sabah giyimime özen göstermemden kuşkulanıp öğle saatinde önce şirkete, sonra da gittiğimiz restorana geldi ama bana sataşamadı. Tarık Bey'in taktiğini kullanarak onu öyle bir övdüm ki alaycı sataşmalarından vazgeçti. Bugünün sonunda durum: Demet 1, Demir 0.*"

Takip eden günlerde Satın Alma Müdürü Yeliz Hanım'la Engin Bey birkaç kez Tarık Bey'in odasına gelerek ilk yönetim toplantısında kendilerine verilen görevle ilgili bilgi verdiler, birlikte yürüttükleri çalışmanın sonuçlarını sundular. Genel Müdür'ün ofisine gelip giderlerken araları iyi görünüyordu. Tarık Bey de onların anlattıklarından memnun olmalıydı ki son görüşmelerinden sonra odasından çıkarlarken "Arkadaşlar, ellerinize sağlık, güzel bir çalışma oldu. Artık bu hazırladığınız raporu yönetim toplantısında tüm ekibe sunabilirsiniz" dedi. Sonra Demet'e dönerek "Bu hafta yapacağımız toplantının gündemine *stratejik satın alma yönetimi* konusunu da ekleyelim, lütfen" diye devam etti.

Demet daha sonra Yeliz Hanım'la konuşarak raporu kimin sunacağını, sunum için ne kadar zaman gerektiğini, sunulacak raporun fotokopide çoğaltılması ya da elektronik ortamda dağıtılması gibi bazı ön hazırlıkların gerekip gerekmediğini öğrendi. Aldığı bilgilere göre toplantı gündeminde gerekli düzenlemeleri ve diğer hazırlıkları yaptı.

O çalışırken telefonu çaldı. Semih arıyordu. "Cuma akşamı birlikte tiyatroya gidelim mi?" diye sordu. Demet sevinçle "Oluuur" dedi. Sonra "Çok hevesli göründüm" diye kendine kızdı, ama söz ağzından çıkıvermişti. Semih bu sıcak yanıt üzerine iş çıkışında birlikte yemek yemeyi ve oradan da tiyatroya geçmeyi önerdi. Demet bu teklifi de kabul etti. Telefonu kapatırken "Nihayet çıkıyoruz" dedi kendi kendine. Sonra yüzündeki kocaman gülümsemeyi kimse fark etmesin diye başını bilgisayara gömdü.

O gece günlüğüne bir cümle yazdı Demet.

"*Semih'le tiyatroya gideceğimiz için çok mutluyum.*"

Uyumadan önce Demir’e belli etmeden annesinden nasıl izin alacağını düşündü. “Annemden, babamdan değil de kardeşimden korkuyorum. Ne komik!” dedi kendi kendine, “Aslında trajikomik.”

Haftalık yönetim toplantısına katılmak üzere toplantı salonuna gelen yöneticiler kendi aralarında Yeliz Hanım’ın “stratejik satın alma yönetimi” sunumuna Engin Bey’in nasıl tepki vereceğini konuşuyorlardı. Üretim Müdürü Ahmet Bey, “Yine bilgiçlik taslarsa ben ağzının payını vereceğim” deyince Gaye Hanım, “Bu raporu Yeliz Hanım’la Engin Bey birlikte çalışarak hazırladılar. Sonra Tarık Bey’e sundular. Onun onayını da aldıktan sonra bize sunuyorlar” diyerek söze karıştı. Finansman ve Muhasebe Müdürü Yılmaz Bey, “Desenize şirketimizin yeni göz bebeği Satın Alma Bölümü’nü düzeltti. Sıra bizim bölümlere gelecek” diyerek rahatsızlığını dile getirdi. Onlar böyle konuşurlarken Tarık Bey’in gelmesiyle toplantı başladı.

Tarık Bey, her zaman yaptığı gibi önce şirketi ilgilendiren iç ve dış gelişmeler hakkında bilgi verdi. Sonra Yeliz Hanım ve Engin Bey’e hazırladıkları rapor için teşekkür edip “O raporda şirketimizin zaten pek çok modern sistemi zaten uygulamakta olduğunu görmekten memnun oldum. Bundan sonra satın alma alanında uygulayacağımız yeni sistemi sizlere Yeliz Hanım anlatacak” diyerek sözlerine devam etti.

Tarık Bey, sözü Yeliz Hanım’a vermeden önce şirketin yurtdışında yürütülecek olan bir uluslararası proje için büyük bir ihaleye girme kararı aldığını ve bu amaçla bir Teklif Hazırlama Komisyonu kuracaklarını anlattı. Komisyonda Ahmet Bey, Anıl Bey, Gaye Hanım, Yılmaz Bey ve Yeliz Hanım görev yapacaklardı. Genel Müdür sözüne devam edecekti ki Anıl Bey dayanamadı ve sordu: “İş Geliştirme Koordinatörü Engin Bey’in de bu komisyonda bulunması gerekir, diye düşünüyorum. Siz ne dersiniz?” Tarık Bey, “Genç adam sabırsız olur” diyerek güldü ve devam etti: “Elbette, Anıl Bey çok haklı. Engin Bey bu komisyonun başkanı olarak görev yapacak. Bu konuda başka sorusu olan var mı?” Salonda derin bir sessizlik oldu. Kimseden ses çıkmayınca toplantıya, gündeme uygun olarak devam ettiler.

Demet, “Genel Müdür’ümüz yeni yöneticisine ne kadar güvendiğini açıkça belirtti” diye düşündü. O sırada Gaye Hanım da “Tarık Bey dediğini yaptı. Engin Bey’e önemli bir yetki vererek onun istediği çalışma ortamını sağlamış oldu. Şimdi göstersin bakalım kendini” diye aklından geçiriyordu.

O akşam Demet annesini mutfakta akşam yemeğini hazırlarken yakaladı. Hemen sarılıp öptü. Annesi aklından geçenleri okumuş gibi “Benim güzel kızım annesinden bir şey istiyor anlaşılan. Ne istiyorsun? Söyle bakalım” diye sorunca Demet kıpkırmızı oldu. “Aşk olsun anne. İçimden geldi öptüm. Mutlaka bir şey mi istemem gerekiyor?” diye sitem etti. Ondan sonra da tiyatroya gitmek için izin istemeye utandı. Yemekten sonra odasına çekilen Demet ertesi gün ne giyeceğini planladı. İşten çıkıp önce yemeğe, oradan da tiyatroya gideceklerdi. Hem işe hem de tiyatroya uygun bir şeyler giymeliydi. Sonunda lacivert pantolon ceket takımıyla beyaz bir gömlek giymeye karar verdi. Yanına turkuaz, lila, lacivert renkler taşıyan çok renkli bir fular alacaktı. İşten çıkınca o fularla ciddi kıyafetini renklendirebilirdi. Tam yatağının üzerine serdiği giysileri toplarken annesi kapıyı tıklattı. Demet hemen kapıyı açıp, annesini elinden tutup odasına çağırdı.

Ayla Hanım o akşam kızının çok sessiz olduğuna dikkat etmiş ve bir sorunu olup olmadığını öğrenmek için odasına gelmişti. Annesi, “Seni düşündüren bir şey mi var güzel kızım?” diye sorunca Demet, “Anneciğim, yarın şirketten arkadaşlarla önce yemeğe, sonra da tiyatroya gideceğiz. Sizce bir sakıncası var mı?” diye sordu. Ayla Hanım, “Hiç sakıncası yok, tam tersine çok memnun oluruz kızım. Bütün hafta çalışıyorsun, elbette gezip eğlenmek de isteyeceksin. Kimlerle gidiyorsun, ben tanır mıyım? Gül’ü de çağırdın mı?” dedi. Bu sorular karşısında bunalan Demet, “Anneciğim, siz tanımazsınız, şirketten bir grup. Gül’ü de çağırmadım, kimseyi tanımıyor ya sıkılır” dedi. Ayla Hanım, kızının söylediklerini onaylar gibi başını sallayarak “Yarın için şimdiden iyi eğlenceler canım” diyerek Demet’in saçlarını öpüp odadan çıktı.

“*Çok utanıyorum. Yalan söyledim. Annem bir grup arkadaşla gideceğimi sanarak hiç ses çıkarmadı. Acaba ‘Bir erkek arkadaşımla gideceğim’ desem nasıl bir tepki verirdi? Eminim, hoş karşılamazdı. O zaman da gidemezdim. Dolayısıyla Semih’e verdiğim sözü tutamazdım. Söylememekle iyi ettim.*

Annem bana çok güveniyor. Ona hiç gecikmeden doğruyu söyleyeceğim.”

Cuma akşamı, önceden anlaştıkları gibi saat 18.30’da Semih’le şirketin girişinde buluştular. Semih, o akşam için babasından arabasını ödünç almıştı. Konuşarak park yerine yürüdüler. Arabaya binince Semih uzanıp torpido gözünü açtı ve çıkardığı kırmızı kurdeleyle sarılmış küçük kutuyu “Bu seninle ilk çıkışımız, bir anısı olsun istedim” diyerek Demet’e uzattı.

Demet'in kalbi yerinden çıkacakmış gibi çarpıyordu. "Bu ilk çıkışımız dedi, biz artık Semih'le çıkıyoruz, yaşasın!" Gülümsedi. Hiç ses çıkarmadan paketi aldı ve açtı. Kutunun içinde nazar boncuklu bir bileklik vardı. Semih'e dönerek "Çok güzeeel! Sen de çok tatlısın. Çok teşekkür ederim" dedi. Semih aldığı tepkiden memnun, "Eh artık yemeğe gidebiliriz" diyerek arabayı çalıştırdı. Yolda Demet bilekliğini taktı. Sonra kolunu Semih'e doğru uzatarak "Bak, ne güzel oldu" dedi, "Ben hiç çıkarmam bu bilekliği artık."

Semih tiyatroya oldukça yakın bir yerde küçük ama şık bir restoranda yer ayırtmıştı. "Trafikte ya da park yeri arayarak zaman kaybetmeyelim diye bu restoranı seçtim. Böylece acele etmeden rahatça yemeğimizi yiyebiliriz" dedi. Demet onun yaptığı her şeyden etkilenmişti. "Çok iyi düşünmüşsün" dedi. Onlar geldiğinde boş olan restoran kısa zamanda dolunca Demet, "İyi ki önceden yer ayırtmış" diye aklından geçirdi. Keyifle sohbet ederek yemeklerini yediler. Saat 21.00'de başlayacak olan tiyatroya rahatça yetiştiler.

Her ikisi de oyundan hoşlanmıştı. Akşam eve dönerlerken Demet, "Sana çok teşekkür ederim Semih. Çok güzel bir gece geçirdim. Yemek harikaydı, oyunu çok sevdim. Ama en çok da bilekliğimden hoşlandım" diyerek, kolunu ileri doğru uzatarak bileğini gösterdi. Semih duyduklarına memnun olmuştu. "Bir yerde okumuştum. İlkler çok önemliymiş. Biz de iş dışında ilk kez beraber bir yerlere gidiyoruz. İyi bir başlangıç olmasına özen gösterdim" dedi. Demet, "Çok haklısın. Başladığımız gibi devam ettirebiliriz umarım" dedi gülümseyerek. Sonra da "Beni tekrar davet et demiş gibi oldum" diye utandı. Sözlerini düzeltmek istedi. "Yani, eğer tekrar çıkarsak demek istedim. Yoksa şart değil. Yani çıkarsak iyi olur elbette. Ama çıkmasak da olur. Ay iyice saçmaladım!" dedi ve sustu.

Semih, "Biliyor musun Demet, en çok sevdiğim yanın bu içtenliğin, doğallığın. Diğer kızlar gibi poz ya da kapris yapmıyorsun. Sevinince de, kızınca da hemen belli ediyorsun. Karşındaki de ne hissettiğini anlıyor ve ona göre kendi davranışını belirliyor. Hiç değişme, hep böyle kal" dedi. Demet'in yüzünde o kocaman gülümseme belirdi yine. "Ay, çok mutluyum" dedi, ama içinden.

"*Mükemmel bir geceydi. Hemen uyuyup rüyamda onu göreceğim. Çok mutluyum çok.*"

Pazar sabahı bütün aile kahvaltı sofrasında toplanmıştı. Ayla Hanım çocukları sever diye yumurtalı ekmek kızartmıştı. Halit Bey de herkese portakal suyu sıktı. Sofrayı el birliğiyle kurup oturdular. Demet cuma akşamından beri yüzünde hülyalı bir gülümseme ile dolaşıyordu. Kahvaltı sofrasında Halit Bey, "Hangi oyuna gittiniz?" diye sorunca Demet anlatmaya başladı. "Oyunun adı *Üç Kuruşluk Opera*'ydı. Bir Alman yazar olan Brecht'in eseriymiş. Çok beğendim, hem eğitici hem de eğlendirici bir oyundu" demişti ki Demir sözü ağzından aldı: "A, Bertolt Brecht, epik tiyatronun babası sayılır. Çok güzel eserleri vardır. Duymuşsunuzdur *Aslan Asker Şvayk* onun eserlerinden biridir. Ayrıca *Galilei'nin Yaşamı* en büyük oyunlarındandır. Sonra *Cesaret Ana ve Çocukları* var." Oğlu konuşurken Ayla Hanım, yine bir tartışma çıkacak diye korktu. "Demirciğim sen yine ablan sözünü bitirmeden başladın anlatmaya" dedi. Demir hayretle annesinin yüzüne bakınca Demet, "Ben size söylemedim galiba. Artık Demir'i kendime danışman seçtim. Madem bu kadar çok okuyan, hem akıllı hem de bilgili bir kardeşim var. Ondan yararlanmalıyım dedim kendi kendime. Hatta geçen gün arkadaşlarıma bile söyledim. Ondan gerektiğinde bilgi alıyorum, gerektiğinde akıl" dedi.

Ayla Hanım'la Halit Bey sessizce Demet'in yüzüne baktılar. Sonra Halit Bey "Akıllıca bir davranış, aferin sana güzel kızım. Hanım, ne dersin, biz de aynı şekilde Demir'den yararlanalım mı?" dedi. O ana kadar sessizce kahvaltısını etmekte olan en küçükleri Dinç atıldı: "Bu iş için Demir'e para verecek misiniz? Ben de size bazı hizmetlerde bulunabilirim. Ama karşılığında ücretini isterim. Ona göre karar verin."

Demir'in ablasından ve babasından duyduklarına memnun olduğu anlaşılıyordu. "Şuna bakın, en uyanığımız, en küçüğümüz. Ben akıl hocası oldum da ne çıkarım var diye sormayı akıl edemedim" dedi. Herkes gülerken Dinç, "Bir de benim adımı Zeki koysalardı, üstün zekâlı olurdum" diye yorum yaptı.

"*Her şey çok iyi gidiyor. Hem Semih'le arkadaşlığımız yeni bir evreye girdi, artık çıkıyoruz hem de Demir'le eskisi gibi tartışmıyoruz. Genel Müdür'üm sağ olsun. O Engin Bilgin'i nasıl yönetiyorsa ben de kardeşimi öyle yöneteceğim.*

Yarın Semih'i göreceğim. Ne güzel!"

Şirkette yine yoğun bir hafta başlamıştı. Son toplantıda oluşturulan Teklif Hazırlama Komisyonu çalışmalarına başlamıştı. Demet, Genel Müdür'ün odasına sık sık gelen müdürlerin hâllerinden bu komisyonun çalışmalarında bir sıkıntı olduğunu anlamıştı. Çarşamba günü Tarık Bey, "Yarın haftalık yönetim toplantısı yapmayacağız. Teklif Hazırlama Komisyonu'nun toplantısı var. Zaten yöneticilerin yarısı bu komisyonda görev yapıyor. Ben de yarınki toplantılarına katılacağım. Lütfen, gerekli duyuruları yapalım" dedi.

Demet önce haftalık toplantının iptal edildiğini duyurdu. Ardından da Teklif Hazırlama Komisyonu'na ertesi gün yapacakları toplantıya Genel Müdür'ün de katılacağını bildirdi. İkinci elektronik posta mesajını gönderdikten birkaç dakika sonra Engin Bey, telefon ederek "Yarın Genel Müdür'ün toplantı salonunu kullanabilir miyiz?" diye sordu. Düzenli olarak toplandıkları salonun çok küçük olduğunu ve Genel Müdür'ü orada ağırlayamayacağını da belirtmeyi ihmal etmedi. Demet de ona gerekli hazırlıkları memnuniyetle yapacağını söyledi. Bir yandan da "Burada toplanırlarsa Tarık Bey benim de katılmamı isteyecektir" diye düşünüyordu. Komisyon üyelerine yeniden bir elektronik posta mesajı göndererek komisyonun genel müdürlük toplantı salonunda toplanacağını bildirdi.

Toplantı sabahı Demet, komisyonda görev yapan yöneticilerin salona geldiklerini Tarık Bey'e bildirdi. Genel Müdür, "Sen de gel, not alırsın, iyi olur" deyince o da komisyon toplantısına katıldı.

Engin Bey toplantıyı açtı ve daha önce iki kez toplandıklarını, ancak çok yol alamadıklarını belirtti. Ona göre, "üretim maliyetlerini" tam bilmiyorlardı ve bu bilgi ellerinde olmadan teklif vermeleri hatalı olurdu. Onun bu kısa özetinden sonra Tarık Bey, Üretim Müdürü Ahmet Bey'e dönerek "Biz şimdiye kadar maliyetlerimizi nasıl hesaplıyorduk?" diye sordu. Ahmet Bey'den önce Engin Bey atıldı. "Efendim, şimdiye kadar 'm tipi' maliyet unsurları göz önüne alınarak hesaplama yapılmış; yani hammadde (etken ve yardımcı olmak üzere) ve ambalajlama, paketleme gibi yardımcı malzemeler hesaba katılmış. Oysa en doğru maliyetleri bulabilmek için 't tipi' maliyet unsurlarını kullanmak gerekir; yani üretim maliyetini hesaplarken genel imalat harcamalarına ek olarak, finansman, işçilik, genel giderler (ısıtma, elektrik) gibi maliyetler de yüklenmeli. Her ürün için bir katsayı belirlenmesi gerekir ve maliyetler ürüne bu katsayı

oranında dağıtılır. Hesaplamayı böyle yapmadığınız zaman gerçek maliyetinizi bilemezsiniz ve verdiğiniz tekliflerde ya çok düşük kalır ve zarar edersiniz ya da teklifleriniz rakiplerinizden çok yüksek çıkar ve elenirsiniz. Ben bunu arkadaşlara anlatamadım."

Tarık Bey hiç ses çıkarmadan, bir açıklama ister gibi Ahmet Bey'e doğru döndü. Ahmet Bey önce dua eder gibi iki elini havaya açarak derin bir nefes aldı. Sonra da bir şiir okudu.

Kör cehalet çirkinleştirir insanları

Suskunluğum asaletimdendir.

Her lafa verilecek bir cevabım var.

Lakin bir lafa bakarım, laf mı diye

Bir de söyleyene bakarım, adam mı diye.

Engin Bey hariç salondaki herkes güldü bu sözlere. "Bu dizeler şair Neyzen Tevfik'e ait, değil mi?" diye sordu Yılmaz Bey. Yeliz Hanım ona yanıt verdi: "Evet. Çok da güzel söylemiş. Ben de pek severim." Onlar şiir hakkında konuşurlarken Engin Bey'in yüzü iyice asıldı. Her an patlayacakmış gibi duruyordu. Bu hâlini fark eden Tarık Bey, bu kez Finansman ve Muhasebe Müdürü Yılmaz Bey'e dönerek "Ahmet Bey bu şiiriyle konuşmayacağını söyledi. Sen anlat bakalım Yılmaz, biz üretim maliyetimizi nasıl hesaplıyoruz?" diye sordu.

Yılmaz Bey, şirkette maliyet muhasebesi sistemini kullandıklarını açıkladı: "Aylık olarak iş emirleri bazında maliyet raporları alıyoruz. Ayrıca üretimi tamamlanan iş emirleri için mamul raporu, üretimi devam eden iş emirleri için ise yarı mamul raporları alıyoruz; yani üretim maliyetlerini yakından takip ediyoruz. Ancak Engin Bey'in geçen toplantıda dile getirdiği üretim kayıpları konusunda çok ciddi hesaplamalar yaptığımız söylenemez."

Onu dikkatle dinlemekte olan Genel Müdür, "Yani artık veya fireleri, hatalı, kusurlu ürünleri kastediyorsun" diye araya girince Yılmaz Bey, "Evet. Bu tür kayıplarımızın çok olduğu söylenemez, ama yine de maliyetinin bilinmesi ve takip edilmesi doğru olur" diye devam etti. Onları dikkatle dinlemekte olan Yeliz Hanım söz alarak "Biz bu sistemleri

birbirinden bağımsız basit yazılımlarla takip ediyoruz. Oysa ERP gibi bütünleşik bir yazılım satın alırsak satış yönetiminden tutun da satın alma ve envanter yönetimi, genel muhasebe ve fatura kontrol, sabit kıymetler, kalite kontrol, hatta müşteri ilişkileri yönetimi alanlarını aynı sistem altında izleyebilir ve yönetebiliriz" dedi. Okuduğu şiirden sonra hiç konuşmamış olan Ahmet Bey de "Kaynaklarımızı iyi yönetebilmek ve iş süreçlerimizi en iyi şekilde tasarlayabilmek için böyle bir sisteme gerçekten ihtiyacımız var" diyerek Yeliz Hanım'ı destekledi.

Tarık Bey arkasına yaslanarak "Arkadaşlar geçen yıl bu söylediğiniz sistemi almaya niyetlendik. Hatta biliyorsunuz birkaç şirketten gelip programla ilgili tanıtım yapmalarını da istemiştik. Daha sonra yaşanan ekonomik kriz, bizi daha dikkatli davranmaya yöneltti. Büyük harcamalardan kaçındık. Şimdi almaya karar versek bile üzerinde çalıştığınız bu teklife yetişmez. Onun için biz elimizdeki verilerle en doğru teklifi vermeye çalışalım" dedi.

Bu sözler üzerine toplantıya katılan müdürler "Olur" demişlerdi ki Engin Bey, "Ben bu durumda sorumluluk almak istemem. Bu teklif gerçekçi verilerle hazırlanmayacak ve ben şirketteki ilk ciddi görevimde başarısız görüneceğim. Kusura bakmayın ama Tarık Bey, bu teklifin altına siz, Genel Müdür olarak imza atarsanız buyurun atın. Ben bu sorumluluğu kabul etmiyorum" dedi.

Salonda büyük bir sessizlik oldu. Tarık Bey'in, canının sıkıldığı yüzünden anlaşılıyordu. "Arkadaşlar, dediğim gibi bu hafta yoğun bir çalışma ile teklifi hazırlayalım. Gerekirse hafta sonu da çalışır son düzeltmeleri yaparız. Pazartesi günü göndermeye hazır olsun" dedi. Anıl Bey, "Son teslim tarihi çarşamba gününe denk geliyor" deyince Tarık Bey, "Biz pazartesi bitirelim, salı günü de teslim edelim. Son güne kalmak istemiyorum" diyerek onu susturdu. Sonra herkese teşekkür ederek kalktı. Salondan çıkarken Engin Bey'i odasına çağırdı. Yüzü asılmış olan Engin Bey, Genel Müdür'ün arkasından salonu terk etti.

Demet de notlarını toplayarak ayağa kalkmıştı ki Yılmaz Bey, "Arkadaşlar, bizim Bilgiç Bey bu kez baltayı taşa vurdu. Şimdi bir güzel fırça yiyecek Genel Müdür'den. Bakalım o zaman ukalalık etmeye devam edecek mi?" dedi. Bu sözler üzerine Gaye Hanım, "Haklısınız, Engin Bey'in üslubu bazen çok rahatsız edici olabiliyor, ama aslında söylediği

şeylerde de haksız değil” dedi. Anıl Bey, “Aslında bize böyle her şeye karışan, her işe burnunu sokup uyaran, eleştiren bir kişi de gerekliydi. Genel Müdür’ümüz bizi yeterince sıkıştırmıyor” diyerek ona hak verdi. Devam edecekti ki Ahmet Bey, “Tarık Bey bize güveniyor da ondan her yaptığımızı sorgulamıyor” diye araya girdi. “Yalnız unutmayalım. Çoktandır yeni iş alamadık” diye sözlerini sürdürdü Anıl Bey.

Demet toplantı salonundan çıkarken Gaye Hanım, “Ahmet Bey, sizin şiirli mesajınız çok ağır kaçtı. Engin Bey’e resmen sen adam değilsin demiş oldunuz. Bir tatsızlık çıkacak diye korktum inanın” dedi. Bu sözler üzerine Ahmet Bey, eliyle havada yarım bir daire çizerek “Ne yapalım, o da hak etti” diye yanıt verdi ona.

Demet ofisine dönüp bilgisayarının başına geçti. Genel Müdür’ün kapısı kapalıydı. “Engin Bey’le konuşuyor olmalı” diye düşündü. Toplantıda aldığı notları temize çekmeden önce elektronik posta mesajlarına göz attı. O sırada çay ocağından elinde tepsiyle gelen Emin’e yardım etmek için kalkıp kapıyı açtı. Tekrar yerine oturmuştu ki Tarık Bey’in sesini duydu: “Ben geldiğiniz günden beri size destek oldum. Doğru mu? Şikâyet edenlere karşı sizin yanınızda oldum. O da doğru. Çalışmalarınızda kolaylık sağlamak için size yetki verdim. Komisyon başkanı yaptım. Bu da doğru. Şimdi, sizin de ekiple birlikte olabilecek en iyi teklifin hazırlanmasını sağlamanız gerekiyor. Dile getirdiğiniz sıkıntılar olmasa zaten sizi işe almamıza gerek kalmazdı. Şimdiki ekiple işi götürürdük. Çok açık konuşuyorum, eksiklerimizi görelim ve düzeltelim diye sizi işe aldık. Şimdi sizin sorumluluk almam diyerek çocuk gibi küsmeye hakkınız yok. Doğru mu?” Bu konuşmalar arasında Engin Bey’in hiç sesi duyulmuyordu. Demet, “Herhâlde başını sallayarak onaylıyor ya da reddediyor” diye düşündü. Genel Müdür, konuşmaya devam etti: “Siz zor görevlerin adamısınız Engin Bey. İşte, bu da zor bir görev. Gösterin bakalım kendinizi. Şimdi gidin ve ekibi toplayıp elimizdeki verileri kullanarak hazırlanabilecek en iyi teklifi oluşturun. Unutmayın, *akıllı insan sorunlarla karşılaştığında kendisine sunulanlarla en yaratıcı çözümleri bulabilen kişidir.*Son bir söz, bu işten siz sorumlusunuz. Anlaştık, değil mi?”

Engin Bey, Genel Müdür’ün odasından çıktı. Hiç konuşmadan Demet’in masasının yanından geçerek gitti. “Demek ki bu çok parlak, her şeyi bilen beyleri de arada bir uyarmak gerekiyor” diye düşünmekten kendini alamadı

Demet. “Ama Tarık Bey’in bu uyarıyı diğerlerinin yanında değil de yalnızken yapmış olması çok akıllıca. Yoksa bu Engin Bey kim bilir neler söyler de Genel Müdür’ümü zor durumda bırakırdı.” Tam böyle düşünürken telefon çaldı. Semih, “Yemeğe gidelim mi?” diye soruyordu. Hemen Tarık Bey’den izin istedi ve en alt kata, yemekhaneye indi.

Tam yemeklerini almış ve boş bir masaya oturmuşlardı ki Cengiz elinde tepsiyle yanlarına geldi. “Vay, çifte kumrular nasılsınız?” diye sorarak oturdu. Otururken de Semih’e göz kırpmayı ihmal etmedi. Demet, “Hoş geldin Cengiz, iyiyiz” diye yanıt verdi ona. Bir yandan da “Bize çifte kumrular dedi. Semih buna ne yanıt verecek acaba?” diye merak ediyordu. Semih hiç ses çıkarmadan yemek yemeyi sürdürdü. Cengiz sataşmalara devam ederek “Ee, yenge yukarılarda neler oluyor? Şirketin işleri iyi gidiyor mu? Şöyle zam haberleri filan var mı?” diye Demet’i soru yağmuruna tuttu. Onun bu aşırı samimi tavrına Demet’in canı sıkılmıştı, Semih’e baktı. Bir an göz göze geldiler. Semih elindeki çatalı, bıçağı masanın üstüne bırakarak arkasına yaslandı. Kısa bir sessizlikten sonra “Bak arkadaşım, iş ortamında yenge, dayı muhabbeti hiç yakışık almaz. Lütfen, bundan sonra daha dikkatli konuş” dedi. Cengiz’in alttan almaya hiç niyeti yoktu. “Ne yani, siz şimdi çıkmıyor musunuz? Ayol bütün şirket biliyor, iş çıkışlarında buluşup gezdiğinizi. Daha geçen cuma akşamı park yerinde...” Devam edecekti ama Semih sözünü kesti: “Doğru söylüyorsun. Biz Demet’le çıkıyoruz. Ama burası iş ortamı, profesyonelce davranmak gerekir. Biz, nasıl birbirimize belli bir resmiyet içinde davranıyorsak sen de öyle davranmalısın.” Cengiz’in canı sıkılmıştı ama sataşmaktan vazgeçmedi: “Yani evlenseniz bile yenge demeyeceğiz, öyle mi?” Semih, “İşyerinde demeyeceksin, aslında sen hep Demet Hanım diye hitap etmelisin” deyince Cengiz başını sallayarak “Anlaşıldı patron” dedi.

Demet duyduklarına inanamıyordu. “İnanamıyorum evlenebileceğimizden söz ettiler. Ah, şu Cengiz şimdi bütün şirkete yayar bu haberi. Ya gerçek olursa? Ah, ne hoş!” Bu düşüncelerle hiç konuşmadan yemeğini yedi. Cengiz, Demet’in kendisine kırıldığını düşünerek “Demet özür dilerim. Amacım size sataşarak biraz eğlenmekti. Kırmak istemedim inan” dedi. Demet, “Her işte bir hayır vardır” diye içinden geçirirken Cengiz’e “Yok kırılmadım, sen rahat ol” dedi.

Cumartesi günü sevgili arkadaşı Gül, Demet'i ziyarete geldi. Çoktandır görüşemeyen iki arkadaş önce evde oturup sohbet edecekler, sonra da alışveriş yapmak için dışarı çıkacaklardı. Planlarının en önemli etkinliği, gittikleri alışveriş merkezinde Semih'le buluşup çay içmekti. Böylece erkek arkadaşını Gül ile tanıştıracaktı Demet.

Gül'ü çok iyi tanıyan ve seven Ayla Hanım, oturup onlarla biraz sohbet etti. Ardından kızlara çayla kek ikram etti. İki arkadaş konuşurlarken bu kez de dışarı çıkmaya hazırlanan Demir yanlarına geldi. Demet, arkadaşına "Biliyor musun Gül, ben artık Demir'den her konuda görüş alıyorum. Kardeşim, benim danışmanım oldu" dedi. Gül bu gelişmeye şaşırmıştı, "Çok akıllıca. Ne de olsa Demir ayaklı internet gibi, ne sorsan bir fikri var" dedi. Onlar kendisini överken odadan çıkmak üzere kapıya doğru yürüyen Demir, "Biraz kafayı yorup da kendi okusa benim danışmanlığıma gerek kalmaz ama okuyan nerede? Onda o kafa nerdeee?" diyerek gitti. İki arkadaş arkasından bakakaldılar. Birkaç saniye sonra Gül, "Sana hep aldırma diyorum ama bu çocukla işin zor vallahi" dedi. Canının ne kadar sıkıldığı yüzünden belli olan Demet, "Ben onu yola getireceğim. Aynen Engin Bilgin gibi olacak" deyince "Ay, o da kim?" diye sordu Gül. Demet arkadaşına şirkette olanları kısaca anlattı. Engin Bilgin'le Demir arasındaki benzerliği vurgulayarak Genel Müdür'ünü örnek aldığını, ondan kardeşiyle başa çıkmayı öğreneceğini söyledi.

Öğleden sonra Semih'le buluşup bir kafede oturdular. Üç eski dost gibi uzun uzun sohbet ettiler. Semih'le Gül hemen arkadaş olmuşlardı. Tam kalkmaya hazırlanıyorlardı ki Semih, "Önümüzdeki hafta film festivali başlıyor. Dördümüz gidelim mi?" diye sorunca kızlar bir ağızdan "Dördümüz mü?" diyerek şaşkınlıklarını gösterdiler. Semih mahcup mahcup gülümsedi: "Aklımdan geçenleri paylaşmadan soru sordum. Haftaya bizim Cengiz'i de alalım, dört arkadaş gezelim diye teklif edecektim." Bu sözler üzerine Demet, gözlerini hayretle açarak oldukça yüksek bir sesle "Umarım bizim şirketteki Cengiz'den söz etmiyorsundur" diye bağırdı. Sonra utanarak etrafına bakındı. Birkaç kişinin kendisine baktığını fark edince de "Özür dilerim, birden haykırarak aşırı tepki verdim ama inan hiç beklemiyordum böyle bir teklifi" dedi. Semih'in bu tepkiye bozulduğu yüzünden belli oluyordu. "Cengiz biraz fazla konuşur ama çok temiz kalpli, çalışkan ve de çok zeki bir mühendistir. Sen onun teknik üniversiteden bölüm birincisi olarak mezun olduğunu biliyor muydun?

İnsanları tanımadan yargılamamak lazım" diyerek arkadaşını savunmaya çalıştı. İkisi de sustular.

Çok güzel başlayan bir günün kötü bitmek üzere olduğunu fark eden Gül, "Aslan Semih, şu benim sevgili arkadaşım hiç böyle bir teklifte bulunmadı. Bak sen hemen beni bir arkadaşınla tanıştırmayı düşündün. Bence, bu iyi bir fikir. Haftaya buluşalım da ben kendim karar vereyim şu çok konuşan, zeki Cengiz Bey hakkında" diye söze girdi. Onun çabalarıyla Demet'le Semih gülümsedilerse de fazla konuşmadan ayrılıp evlerine döndüler.

"*Bugün Semih'le ilk kez tartıştık. Ben onun da Cengiz hakkında olumsuz düşünceler beslediğini sanıyordum. Anlaşılan iyi arkadaşlarmış. Orada özür diledim ama pek faydası olmadı. Ne güzel, her şey yolunda gidiyordu, şimdi ne olacak?*

Böyle basit bir nedenle aramız bozulsun istemiyorum. Pazartesi günü gidip tekrar özür dileyeceğim. Eminim affeder. Acaba bir armağan mı alsam? O bana toka aldı, bileklik aldı. Ben bugüne kadar hiçbir şey vermedim. Evet, en iyisi küçük bir armağanla özür dilemek. Umarım her şey düzelir."

Pazar sabahı kahvaltı sofrasında Demet hiç konuşmadı. Demir birkaç kez ona laf attıysa da ablasından yanıt alamayınca vazgeçti. Kahvaltıdan sonra Demet odasına çekildi. Aklı Semih'le yaşadığı tatsızlığa takılmıştı. Odasını toplamaya karar verdi. Tam masasının üstünü temizlemişti ki kapı açıldı ve Demir'in başı göründü. "Tatil gününü temizlik yapmaya ayırdığına göre depresyonda olmalısın" dedi. Demet hiç ses çıkarmadan yüzüne bakınca içeri girdi ve "Ben senin danışmanınsam problemini benimle paylaşmalısın" dedi. Kardeşinin bu ilgisini fırsat bilen Demet, "Sana kırılmış olabileceğim hiç aklına geldi mi?" diye sordu. Demir bu yanıta hiç hazır değildi. "Neden?" diyebildi.

Demet anlatmaya başladı: "Ben seni arkadaşlarıma 'Akıl hocamdır' diye tanıttım. Doğru mu? Sonra annemle babama sana akıl danıştığımı söyledim. Bu da doğru. Dün de Gül'e benzer şeyler söyledim. O da bana hak vererek senin ayaklı internet olduğunu söyledi. Yine doğru, değil mi? Pekiyi, sen ne yaptın? Gül'ün yanında benim kafamı kullanmadığımı, hatta kafasız olduğumu söyledin. Bu da doğru, değil mi? Şimdi sen benim yerimde olsan kırılmaz mısın?" Demir duyduklarına çok bozulmuştu. Hiç konuşmadan

yatağın kenarına oturdu. Odaya geldiğine de bin pişman olduğu yüzünden belli oluyordu. Demet, Genel Müdür'ünün Engin Bey'e güvendiğini göstermek için söylediği sözleri anımsayarak konuşmasını sürdürdü: "Ben senin bilgine ve zekâna güveniyorum. Ancak bu kadar zeki ve bilgili bir kişinin başkalarını küçümsemeyecek kadar hoşgörülü olmasını bekliyorum." Demir, ablasının sırtına sevgiyle dokundu ve bir şey söylemeden odadan çıktı. Arkasından bakan Demet içinden "Demir hâlâ 0, ama Demet 2" diye geçirdi. Neşesi yerine gelmişti. "Bir de Semih'le aramı düzeltirsem, her şey yoluna girecek."

Teklif Hazırlama Komisyonu üyeleri o hafta sonu şirkette toplanıp çalışmalarını sürdürmüşlerdi. Demet, pazartesi sabahı ofisine gelir gelmez telefonu çaldı. Arayan Engin Bey, komisyon üyelerinin ivedilikle Genel Müdür'ü görmek istediklerini bildiriyordu. Demet tam telefonu kapatırken kapıdan giren Tarık Bey'e bu isteklerini iletince "Hemen gelsinler" yanıtını aldı. Tarık Bey, komisyon üyelerini yine toplantı salonunda kabul etti. Heyecanla "Anlatın bakalım ne yaptınız?" diye sorunca Engin Bey, hafta sonu yoğun bir çalışma yaparak teklifi hazır ettiklerini ve hep birlikte imzaya sunmak üzere geldiklerini aktardı. Tarık Bey, aldığı yanıttan memnun arkasına yaslanarak komisyondaki altı çalışma arkadaşının tek tek yüzlerine baktı. Sanki gözlerinden hazırlanan tekliften ne kadar memnun olduklarını anlamaya çalışıyordu. Yöneticilerin hepsi güler yüzle Genel Müdürlerine bakınca "Anlaşılan komisyon üyesi arkadaşlarım teklifin bu hâliyle ilgili olarak uzlaşma içinde. Bu beni çok memnun etti. Demet, bana güzel yazan bir kalem getir de hemen imzalayayım" dedi.

Engin Bey, "Bir okusaydınız Tarık Bey. Ne de olsa şirket için çok önemli bir konu. Belki bizimle hemfikir olmadığınız yerler çıkabilir" dedi. Tarık Bey gülümseyerek karşılık verdi: "Engin Bey, ben sizlere güveniyorum. Burada şirketimizin beyin takımı var. Sizler hazırlanan bu tekliften memnunsanız, ben de memnun olurum. O nedenle tek tek her birinizin yüzüne baktım. İçinizden bir kişinin bile yüzünde mutsuz olduğunu gösteren bir ifade olsaydı, ben de rahatsız olur, tekrar incelenmesini isterdim. Ama gördüğüm kadarıyla herkes ortaya çıkan tekliften memnun." Yöneticiler, "Evet, efendim" diyerek başlarıyla onu onayladılar.

Engin Bey gülümsedi ve "Bize güvenmeniz çok güzel. Bu, hem işimizi kolaylaştırıyor hem de omuzlarımıza çok büyük bir sorumluluk yüklüyor.

Teklifin en iyi şekilde hazırlandığı konusunda şahsen hiç kuşkum yok. Gönül rahatlığıyla gönderebiliriz. Bu vesileyle komisyonda birlikte görev yaptığımız arkadaşlarıma huzurunuzda teşekkür etmek isterim. Biliyorum, bazen onları üzdüm. Ama her şey iyi olsun istiyorum ve benim görevim olmayan şeylere de karışıyorum. Ahmet Bey gibi duygularımı bir şiirle anlatmak isterim. Şair Celal Vardar şöyle diyor:

Suya dokunmazmış

Sabuna dokunmazmış

Pise bak.

Yani suya sabuna dokunmadan duramıyorum" dedi. Komisyon üyeleri bu sözlere gülerken Finansman Müdürü Yılmaz Bey, "Ben de birkaç şiir ezberlesem iyi olacak" diyordu yanında oturan Gaye Hanım'a.

Tarık Bey duyduklarından memnun, teklifi keyifle imzaladı ve komisyon üyelerinin ellerini sıkarak teşekkür etti. Onlar ofislerine döndüler. Tarık Bey, o gün öğleden sonraya kadar kimseyi kabul etmedi ve hazırlanan teklifi okudu. Öğle yemeğini de odasında yiyerek okumaya devam etti. Demet'ten yerinden ayrılmamasını istemişti. Böylece öğle yemeği saatinde Semih'i görmeyi ümit eden Demet'in planı suya düşmüş oldu. Tarık Bey, öğleden sonra okumasını bitirince teklifi şirket aracıyla elden gönderdiler. Demet'in aklı Semih'teydi. Bir ara fırsat bulup telefon etti. Yanıt alamayınca "Yerinde değil anlaşılan" diye düşündü. İş çıkışında Satış ve Pazarlama Bölümü'ne uğrayıp bir merhaba demeye karar verdi. Sabah programı aksayan Tarık Bey, öğleden sonra o kadar yoğundu ki Demet saat yedi buçuğa kadar yerinden kıpırdayamadı.

Saat sekize doğru işten çıkarken şirkette kimse kalmamıştı. Hem çok yorgun hem de morali bozuktu. Tam çıkış kapısına yönelmişti ki durdu ve telefon etmeye karar verip girişteki danışma masasındaki telefona yürüdü. Güvenlik Görevlisi Osman yardımcı olmak için "Kimi arayacaktınız Demet Hanım?" diye sorarak ahizeyi kaldırınca Demet ne diyeceğini bilemedi. "Şey, Satış Bölümü'nü" diyebildi. Osman gülümseyerek "Semih Bey'i arayacaksanız, bugün Anıl Bey'le seyahate gittiler. Havaalanına bizim şoför arkadaş götürdü. Yine üç beş gün gezerler" dedi. Demet ona teşekkür ederken "Herkes de arkadaşlığımızı biliyor" diye düşünüyordu. Aklından

bir sürü düşünce geçiyordu. Semih seyahate gitmişti. O yüzden Demet’i arayamamıştı. Hemen gidip ona bir armağan almaya ve akşam Semih’i mobil telefonundan aramaya karar verdi. Sonra “Telefonda nasıl özür dilerim?” diye düşünerek aramaktan vazgeçti.

Alışveriş merkezine girdiğinde karnı iyice acıkmıştı önce bir şeyler yemeye karar verdi. Tam yemeğini alıp bir yere oturmuştu ki müzik mağazasından gelen şarkıyı duydu:

Sensiz ben nefes alamam,

Buralarda hiç duramam,

Tek başıma yalnız kalamam.

Senin kokunu özlerim, hep yollarını gözlerim.

Götür beni gittiğin yere.

Atma beni ölümlere,

Atma beni zulümlere

Götür beni gittiğin yere.

Gözleri yaşlarla doldu. Telefonunu çıkarıp Semih’i aradı. Karşı taraftan sıcak bir “Merhaba” sesi gelince içi ısındı. “Merhaba, şu şarkıyı duyunca seni aramak istedim” dedi ve birkaç saniye şarkıyı dinletti. Sonra tekrar konuştu: “Duyabildin mi?” Semih, “Evet” dedi. Onun da sesi buğulu geliyordu: “Ben de buralarda hiç duramam, tek başıma kalamam. Ama sen yolumu gözlersen hayata bağlanırım.”

Demet telefonu kapattığında Semih’e alacağı armağanı bulmuştu. Yemeğini keyifle yedi ve “Götür Beni Gittiğin Yere” adlı şarkının bulunduğu CD’yi satın alıp eve gitti. Ayla Hanım merak içindeydi. “Ne uzun bir çalışma günüydü, şirkette ciddi bir kriz mi var yoksa?” diye sordu ama kızı “Çok yorgunum hemen yatacağım” deyince üzerine düşmedi.

“*Aşk bu olmalı. Aynen şarkıdaki gibi buralarda duramıyorum, onsuz nefes alamıyorum, tek başıma kalamıyorum. Onun kokusunu özlüyor, hep yollarını gözlüyorum.*

Hem çok mutluyum hem de çok mutsuz. Niye ağladığımı bilmiyorum…”

Semih’le Anıl Bey bütün hafta Ege Bölgesi’ndeki bayileri gezdiler. Demet de hemen hiç ofisinden çıkmadan çalıştı. Zaten canı kimseyle görüşmek istemiyordu. Kendini işe verdi. Cuma akşamı saat beş civarında ofisin kapısı yavaşça açıldı. Demet bilgisayardan başını kaldırıp bakınca önce bir buket çiçek tutan eli gördü. Sevinçle yerinden fırladı. O hızla dizini masanın köşesine çarptı. Dizini tutarak “Off!” diye bağırdı. Onun sesini duyan Tarık Bey kendi odasının kapısına gelerek “İyi misin Demet?” diye sordu. O sırada Semih de odaya girmişti. Tarık Bey, ellerinde çiçeklerle odanın ortasında duran Semih’e ve yanakları pespembe olmuş, dizini ovuşturan Demet’e hayretle baktı. Sonra “Bu genç adam Satış ve Pazarlama Bölümü’ndeki arkadaşımız olmalı. Hoş geldin delikanlı, ne zaman döndünüz seyahatten?” diye sordu. Semih, “Az önce döndük efendim” dedi şaşkınlıkla. “Aman iyi ki döndünüz. Bir haftadır Demet’in hülyalı bakışları ve iç çekişleri yüzünden âdeta yastaydık. Neredeyse müdürün Anıl Bey’i arayıp işleri yarıda kesip geri dönün, burada sizi özleyenler var diyecektim” diye devam etti Tarık Bey.

Bu sözler üzerine Demet’in hem gözleri hem de ağzı açık kaldı. Kalp atışlarını bastırmak ister gibi eliyle göğsünü bastırarak “Ay, Tarık Bey neler söylüyorsunuz!” dedi. Yüzü utançtan kıpkırmızı olmuştu. Tarık Bey gülerek “Şurada sohbet ediyoruz canım. Heyecanlanma hemen. Eh, bir zamanlar biz de gençtik. Anlarız bu hâllerden. Haydi, siz çıkın. Ben de birazdan çıkacağım” dedi.

O hafta sonu Semih’in önerdiği gibi Gül ve Cengiz’i de alarak film festivaline katıldılar. Gösterime giren ödüllü filmlerden birkaç tanesini izlediler. Arada yemek yediler, sohbet ettiler. Demet, Cengiz’in son derece ölçülü konuştuğunu ve davrandığını fark ederek bir hafta önce yaptığı çıkış için kendine kızdı. Üstelik Gül de ondan hoşlanmış gibi görünüyordu. İkisi neşeyle konuşup gülüyorlardı. Onları tanıştırmayı düşündüğü için Semih’e bir kez daha hayran oldu. Kendi kendine yakından tanımadığı kişiler hakkında peşin hükümde bulunmamaya söz verdi. Çok keyifli geçen bir hafta sonundan sonra pazar akşamı eve dönerken Semih’le arkadaşlığını annesine anlatmanın zamanı geldiğini düşünüyordu.

“*Anneme bir erkek arkadaşım olduğunu söyleyeceğim. Acaba ne der? Babama söylerse o nasıl tepki verir? Ya bana kızarlarsa… Ne olursa olsun*

annemle bu mutluluğumu paylaşmalıyım.”

Kapıda bir tıkırtı duyunca hemen günlüğünü sakladı Demet. Annesi “Gelebilir miyim?” diye soruyordu. Hemen yerinden kalkıp “Gel anneciğim” diyerek kapıyı açtı. “Nasılsın kızım? Bu hafta sonu hiç yüzünü göremedik. Ama gözlerinin içi gülüyor ya o bana yeter” dedi Ayla Hanım. Demet sevgiyle annesine sarıldı ve hemen Semih’le arkadaşlıklarını anlattı. Ayla Hanım kızını dikkatle dinledi. Arada bir “Nereden mezun olmuş?”, “Ne kadar zamandır sizin şirkette?” gibi sorular sorarak ilgisini gösteriyordu. Semih’i kızının doğum gününde görmüş ve beğenmişti. Sonunda “Sen akıllı bir genç kadınsın. Eminim en uygun seçimi yapmışsındır. Mutlu olduğunu görüyorum ve benim güzel kızım büyümüş diye çok seviniyorum” dedi ve “Umarım hep böyle devam eder. Birbirinizi üzmezsiniz. Demir’in bu arkadaşlıktan haberi var mı?” diye sordu. Bu soru karşısında âdeta donan Demet, “Aman anneciğim ona bir şey söyleme. Yoksa dilinden kurtulamam” deyince Ayla Hanım, “Bak Demetçiğim sizi bir yerde görürse olmadık bir söz söyler. Sen de üzülürsün, arkadaşın da. En iyisi sen uygun bir zaman kolla da kendin anlat kardeşine. Ben de babana söz edeceğim. Başkalarından duymasın” diye uyardı onu. Böylece Semih’le arkadaşlığı bir sır olmaktan çıktı. Demet o gece daha rahat uyudu.

Teklifi göndermelerinden bir ay sonra Tarık Bey ihale makamı tarafından toplantıya çağrıldı. Bu haberle birlikte şirkette büyük bir hareketlilik yaşandı. Teklif Hazırlama Komisyonu tekrar toplandı. Ardından komisyon üyeleri Genel Müdür’le görüştüler. Sonunda ihale makamınca düzenlenecek olan toplantıya Genel Müdür Tarık Bey’le birlikte Engin Bey’in de gitmesi kararlaştırıldı. Onlar toplantıdayken heyecanlı bir bekleyiş vardı. Nihayet döndüklerinde güzel haberi getirdiler. Şirket ihaleyi kazanmıştı. Bütün yöneticiler, kapıdaki güvenlik görevlisinden çay ocağındaki görevlilere kadar tüm çalışanlar bu habere çok sevindi.

Tarık Bey, müdürleri odasına davet etti. Neşeli bir sohbet ortamı içinde bu başarıyı kutladılar. Demet’in çalıştığı bölüme konuşma sesleri geliyordu. Ama en çok Engin Bey’in sesi duyuluyordu. Demet içinden “Böylece Engin Bey kendini kanıtlamış oldu” diye geçirirken içeriden Engin Bey’in “Selüloitle mücadele için beslenmenize ve spor yapmaya çok özen göstermelisiniz” diyen tok sesi duyuldu. Demet yüksek sesle gülmemek için eliyle ağzını kapattı. Engin Bey anlatıyordu: “Elbette, genetik faktörler ve

hormonlar bu konuda çok etkin rol oynuyor. Genetik yapınızı değiştiremezsiniz ama beslenme alışkanlıklarınızı değiştirebilirsiniz. Tuzlu besinlerden uzak durun ve bol bol su için. Ha, bir de spor yapmak çok önemli. Ne kadar çok hareket ederseniz selüloitten o kadar uzak kalırsınız.” Demet oturduğu yerden Engin Bilgin’in anlattıklarını gülerek dinliyordu. Gaye Hanım’ın sesi duyuldu: “Genetik faktörler derken vücut tiplerinden mi söz ediyorsunuz?” Engin Bey, “Evet, malum elma ve armut tipler var. Selüloit armutlarda, yani bedeninin alt kısmı daha geniş olan kadınlarda görülüyor genellikle” dedi. Demet birden Yeliz Hanım’ın “Sizce ben elma mıyım, yoksa armut mu?” diyen sesini duydu. İşte o anda Tarık Bey’in odasından büyük bir kahkaha sesi geldi. Yöneticiler hep bir ağızdan gülüyorlardı. Gülüşmeler biraz yatışınca Tarık Bey, “Aman arkadaşlar elmalarla armutları karıştırmayalım” dedi ve gülüşmeye devam ettiler. Her şeyi bilen Engin Bey anlattıklarıyla hepsini eğlendirmişti. Yöneticiler dağılırken Yeliz Hanım’la hâlâ selüloit tedavisi hakkında konuşuyorlardı. “Vakumlu cihazlar da kullanılıyor, cildin altına ilaç vererek uyguladıkları mezoterapi yöntemi de” diyerek çıkıp gittiler.

Demet, Semih’le arkadaşlığını ailesiyle paylaştıktan sonra daha dikkatli davranır olmuştu. Sanki aniden büyümüş gibiydi. Ayla Hanım, bir hafta sonu Semih’i yemeğe davet etmesini söylemişti. Böylece arkadaşını ailenin bütün üyeleri tanımış olacaktı. Semih bu davete çok olumlu yaklaştı: “Benim ailem Isparta’da olmasaydı, şimdiye kadar seni onlarla tanıştırmış olurdum. Eminim annem seni tanıdığında çok beğenecek.”

“*Her şey iyi gidiyor. Çok mutluyum. Ben onu tanımadan önce nasıl yaşamışım acaba?*”

Şirkete alınan yeni projeyle birlikte yoğun bir çalışma dönemi başlamıştı. İşe yeni elemanlar alınıyordu. İnsan Kaynakları Yöneticisi Gaye Hanım koşturup duruyordu. Bölüm müdürleri ile seçtikleri adayları son onay için Tarık Bey’le görüştürüyorlardı. Bu arada Tarık Bey Tasarım ve Üretim Bölümlerinin müdürleri ile sık sık toplanıp saatlerce çalışıyordu.

Çarşamba akşamı, Gaye Hanım bir hışımla Demet’in ofisine girdi ve merhaba bile demeden doğruca Genel Müdür’ün odasına açılan kapıya yürüdü. Demet ayağa kalkarak kapıyı açmak istediyse de onun hızına yetişemedi. Tarık Bey’in odasına baskın yapar gibi giren Gaye Hanım, “Şimdi de benimle uğraşıyor” diye anlatmaya başladı. “Bunca yoğun işimin

arasında nasıl çalışmam gerektiğini anlatıyor. Yaptığı eleştirilerle beni ekibimin önünde zor durumda bırakıyor" dedi ve susarak kanepeye oturdu. Tarık Bey, "Sanırım bizim Engin Bilgin'den söz ediyorsunuz" dedi yumuşak bir sesle. Gaye Hanım başı önünde "Evet, tabii. Şirkette, her işe burnunu sokan başka kimse yok zaten" dedi. Demet hâlâ kapıda duruyordu. "Size bir bitki çayı getirteyim mi?" diye sorunca üçü birden Engin Bilgin'in ilk geldiği akşam yaptığı konuşmayı anımsadılar. Tarık Bey, odadaki havayı yumuşatmak istercesine "Ne içecektik Demet? Salatalık ve domates suyu muydu?" diye sordu. Demet, "Benim aklımda kereviz sapıyla yapılan içecek tarifi kalmış Tarık Bey" dedi gülerek. Sonunda yeşil çay içmeye karar verdiler.

Demet çay ocağı ile görüşmek üzere masasına geçince Tarık Bey, "Anlaşılan bizim Engin Bey çok boş kalmış. Benim, hatta bizim, ona yine zor bir görev bulmamız gerekiyor. Kendini zorlayacak işlerle meşgul olunca kimseye karışmadan çalışıyor. Üstelik şirkete yararlı sonuçlar çıkıyor" dedi. Gaye Hanım da "Haklısınız Tarık Bey" diyerek onu onayladı ve devam etti: "Ama ne görev vereceksek bir an önce verelim de ben işlerime bakabileyim."

Onlar konuşurken Demet kardeşini düşündü. Onun da sürekli meşgul edilmesi şarttı. Biraz boş kalınca çevresindekilere karışmaya, hatta sataşmaya başlıyordu. Nerede durması gerektiğini de bilemiyor ve insanları rahatsız ediyordu.

O cumartesi akşamı Semih'i yemeğe davet etmişlerdi. Ayla Hanım kızının arkadaşı için özenle yemekler hazırladı. Onun bütün gün mutfakta çalıştığını gören Halit Bey, "Hanım, biraz abartmıyor musun? Çocukların bir arkadaşı geliyor, o kadar. Görücüye çıkıyor gibi hazırlanmana gerek yok" dediyse de o aldırış etmeden çalışmayı sürdürdü. Kocası mutfaktan çıkınca kendisine yardım etmekte olan Demet'e dönerek alçak sesle "Baban kıskandı galiba. Ben, çocuk kendine değer verildiğini hissetsin diye özeniyorum. Bu evimize ilk gelişi değil ama bu kez herhangi bir arkadaşınız gibi gelmiyor. Daha özel bir anlamı var, değil mi?" dedi. Demet gülümseyerek başını salladı. İçinden "Umarım her şey yolunda gider de bu yemek yüzünden aramız bozulmaz" diye geçirdi.

Saat yedide kapı çalındı. Dinç herkesten önce koşup kapıyı açtı. Semih takım elbise giymiş, saç tıraşı olmuş, elinde kocaman bir buket çiçekle

kapıda duruyordu. Dinç, “Demet ablaaa, seninki geldi” diye bağırınca annesi ve ablası “O nasıl konuşma öyle!” diyerek susturdular. Ayla Hanım, Semih’in getirdiği çiçeklere teşekkür ederek Demet’ten onları bir vazoya yerleştirmesini istedi. Salona geçer geçmez Halit Bey, Semih’i sorguya çekti. Nerede okudu, ne zaman mezun oldu, ne kadar zamandır çalışıyor, görevi nedir, ailesi nerede, ne iş yapıyorlar, hepsini sormuştu ki Ayla Hanım, “Yemeğe buyurun” diyerek herkesi sofraya davet etti. Yerlerini alırken Dinç, “Annemle ablam bütün gün senin için yemek pişirdiler” diyordu. Semih onun saçlarını okşayarak “Yemekler çok güzel kokuyor, hepsinden yiyeceğim” dedi.

Sofrada sorgulama sırası Demir’e gelmişti. Semih’in işini merak ediyordu. O anlattıkça daha ayrıntılı sorular sorarak açıklamasını istiyordu. İki üç sorudan sonra Demet’le annesi göz göze geldiler. Ayla Hanım kızının gözündeki yardım çağrısını fark etmişti. Araya girdi: “Demirciğim izin ver de Semih yemek yiyebilsin. Bak biz hepimiz bitirdik. O daha iki lokma yiyebildi.” Ama Demir’in verilen mesajı almaya hiç niyeti yoktu. “Canım, gece uzun. Yemek yer nasıl olsa. Ben şirkette işler nasıl yürütülüyor, merak ediyorum” dedi ve “Hangi yazılım programlarını kullanıyorsunuz?” diye bir soru daha sordu. Bu soru üzerine Semih göz ucuyla Demet’e baktı. Cuma günü Demet kardeşinin onu sorularla sıkıştırabileceğini söylemiş ve “Biz de Genel Müdür’ümüz gibi yapalım ve onu meşgul edecek bir şeyler bulalım” diye önermişti.

Semih “İşte tam zamanı” diye düşündü ve Demir’e “Sen bu konularda çok iyisin, biliyorum. Ben bayilerimizin satış verilerini kolayca girebileceği basit, kullanıcı dostu olan ama aynı zamanda güvenilir bir yazılım araştırıyorum. Ne önerirsin?” diye sordu. Bu soru üzerine Demir, “Bence Logo kullanmalısınız” dedi hiç düşünmeden. Semih, “Biz şirkette onu kullanıyoruz ama Anadolu’daki bazı bayilerimize o bile zor geliyor. Bilgisayarla ilgili yetkinlikleri çok kısıtlı. Çoğu da yıllardır bizimle çalışan bayiler. Onlardan vazgeçemiyoruz da” dedi. Bu problem Demir’in ilgisini çekmişti. Yüksek sesle düşünür gibi önerilerde bulunuyor, sonra kendisi onların uygun olmayacağını söyleyerek önerisinden vazgeçiyordu. Semih rahatça yemeğini yedi. Halit Bey, gülerek “Bizim kız Demir’i kendine danışman seçmişti. Anlaşılan Semih de aynı şeyi yapıyor” diyerek ikilinin Demir’i meşgul etme planlarını anladığını belli ettiyse de kimseden ses çıkmayınca konunun üstüne gitmedi. O arada Dinç, “Bakın, bu danışmanlık

işi için ücret ödüyorsanız ben de sizinle iş yapmak isterim" deyince gülüştüler. Demir, o gece yemekten sonra da programlar hakkında konuştu, bilgi verdi. Artılarını ve eksilerini anlattı.

Semih ayrılırken yemek için Ayla Hanım'a ve Halit Bey'e teşekkür etti. Demir'le buluşup birlikte araştırma yapmaya karar verdiler. Gece bir problem olmadan geçmişti. Sofrayı toplayan Demet hemen odasına çekildi. Günlüğünü çıkardı.

"*Semih'le çok önemli bir aşama kaydettik. Çok şükür annem, babam ve kardeşlerim onu sevdiler. Tarık Bey'den aldığım ipuçları sayesinde Demir'in diline düşmeden geceyi atlattık. Skor: Demet 3, Demir 0. Üstelik bu akşam onun kalbini de kazandık. Yaşasın!*"

Hafta başında Genel Müdür Tarık Bey, Engin Bilgin'i odasına çağırdı. İkisi baş başa uzun bir görüşme yaptılar. Engin Bey odadan çıktığında gözleri ışıl ışıldı. "Çok çalışmam lazım Demet Hanım, çoook" dedi gülerek ve odadan çıkıp gitti. Ondan kısa bir süre sonra Tarık Bey de odadan çıktı. Öğle yemeğini şirket dışında yiyeceğini belirterek "Arayan olursa saat 14.00 gibi döneceğimi söylersin" dedi ve ardından da "Engin Bey ne diyordu giderken?" diye sordu. Demet, Genel Müdür'üne Engin Bey'in çok mutlu ayrıldığını anlattı. Sonra da "Biliyor musunuz Tarık Bey? Ben sizi örnek alarak evde kardeşimle başa çıkmayı öğrendim" dedi. Tarık Bey şaşırmıştı. "Anlat bakalım. Nasıl yaptın bu işi?" deyince Demet önce kendinden üç yaş küçük olan kardeşinin Engin Bey gibi çok okuyan, çok konuşan, her şeyi bilen bir kişi olduğunu anlattı. "Engin Bey nasıl zaman zaman şirkette diğer müdürleri rahatsız ediyorsa Demir'de evde bizi, özellikle de beni rahatsız ediyordu. Sonra bu ikisi arasındaki benzerliği fark edince sizin Engin Bey'i nasıl yönettiğinizi gözlemledim ve aynısını ben de evde uyguladım" deyince Tarık Bey, Demet'in masasının karşısındaki deri kanepeye oturdu ve "Eee, ben neler yapmışım, bir anlat" dedi. Demet, "Dört basamakta anlatabilirim" diye söze başladı. "Birinci basamakta onu herkese övdünüz, kendisine güvendiğinizi belirttiniz ve onu motive ettiniz. Ben de kardeşime aynı şeyi yaptım. İkinci basamakta ona yetki ve sorumluluk verdiniz. Teklif Hazırlama Komisyonu başkanı olarak görevlendirdiniz" dedi. Bu sözler üzerine Tarık Bey bir kahkaha attı ve "Pekiyi, sen kardeşine nasıl bir yetki verdin?" diye sordu. Demet, herkese kardeşini akıl hocası ve danışmanı olarak tanıttığını anlattı. Bu fikri

beğenen Tarık Bey, “Çok akıllıca bir davranış. Aferin sana” dedi. Demet, “Babam da aynı sözlerle beni kutladı” dedi ve anlatmaya devam etti: “Üçüncü basamakta ise uyarı vardı. Komisyonda işler iyi gitmeyip de Engin Bey herkesi kızdırınca odanıza çağırıp onu uyardınız. Bu işin zor olduğunu, onun da zor işler için seçildiğini söyleyerek ekiple uyum içinde çalışmaya yönlendirdiniz.” Tarık Bey, Demet’in anlattıklarını tekrar yaşıyor gibiydi. Gözleri uzaklara dalmıştı. “Haklısın, o çatışmalı günleri iyi idare ettik ve sonunda da iyi bir teklif çıktı. Şirket işi aldı” dedi. Sonra Demet’e döndü ve “Sen de kardeşini mi uyardın?” diye sordu. Başını sallayarak evet diyen Demet, “Ama sizin yaptığınız gibi yalnızken uyardım. Oysa o beni her yerde, herkesin yanında eleştiriyordu. Ama benim önümde sizin gibi profesyonel bir örnek vardı” dedi. Tarık Bey merakla sordu: “Dördüncü basamakta ne var?” Demet, “Dördüncü basamakta yeniden zor bir görev bulup onu hep meşgul etmek var. Hani az önce gözleri parlayarak çıktı ya sizin odanızdan, nedeni ona yine kendisini zorlayacak ve yeteneklerini gösterecek bir iş vermenizdir, değil mi?” dedi. Tarık Bey başını evet anlamında sallayarak güldü ve “Sen kardeşine nasıl bir görev buldun bakalım?” diye sordu. Demet’in yanakları kızardı. Önüne bakarak “Geçen gün bu ofiste gördüğünüz arkadaşım Semih’e yardımcı olacak. Bayilerdeki ürün hareketinin takibi için bir yazılım programı araştırıyor. Bazı bayiler bizim programı kullanamıyorlarmış da daha basit bir şey var mı diye bakacak” dedi. Tarık Bey, “Aferin sana. Hem kardeşini çalıştır, mutlu olsun hem de şirketimize yararlı bir iş çıksın. Bu arada Semih Bey de hâlinden memnundur eminim” dedi. Demet gülerek ekledi: “İşte böyle dört basamakta uyguladık bu her şeyi bilen kişileri yönetmeyi.” Tarık Bey, asistanının gözlem yeteneği ve olayları algılama kapasitesinden etkilenmişti. “İnan, sen böyle anlatmasan, ben bu aşamaları, yani senin dört basamağını adım adım geçtiğimizi fark etmeyecektim. Yalnız iş burada bitmedi. Beşinci basamak da var. O da sürekli takip etmek. Hem şu çok bilen kişiyle hem de çevresindekilerle konuşarak işlerin nasıl gittiğini izlemek gerekir. Böylece bir fırtına çıkmadan ya da birileri patlamadan yeni görevler vermek gerekir. Bazen de dediğin gibi çekip uyarmak gerekebilir” dedi. Demet, “Öyleyse son basamak, sürekli izleyip gerekli uyarıları ya da görevlendirmeleri yapmak olacak” diye özetledi. Tarık Bey, “Evet, bunlar gerçekten yönetilmesi zor kişiler. Ama aynı zamanda çok kapasiteli, bilgili ve zeki oluyorlar. Onları iyi yönetirsek şirket kazanır. Yönetemezsek birilerini kızdırır, sonra da ayrılıp giderler. Belki onların yüzünden başka

ayrılanlar da olur. Bunun da ne şirkete ne de çalışanlara yararı olur" dedi. Demet, Genel Müdür'ünü dinlerken evden ayrılmayı düşündüğü günleri anımsadı. Kardeşiyle araları o kadar kötüydü ki aynı çatı altında kalamayacağını sanmıştı.

Demet:

— Çok haklısınız Tarık Bey. Sizinle çalıştığım için çok şanslıyım. Sizden çok şey öğreniyorum.

Tarık Bey:

— Sevgili Demet, ben de senin gibi bir asistanım olduğu için kendimi çok şanslı buluyorum. Belki bir gün seninle bir kitap yazarız. Ne dersin?

ŞİKÂYETİM VAR

— Alo, merhaba Sunay, şimdi odama döndüm inan. Daha önce de aramışsın, Elif söyledi. Biliyorum merak ettin. Toplantı çok uzadı ama sonunda ortak bir noktaya vardık. Şimdi ayrıntıları anlatamayacağım. Saat altıda bana uğra, beraber çıkalım. Yolda konuşuruz. Sana da iyi günler.

Acaba önce masamın üzerindeki notlara mı baksam, yoksa internete girip gelen mesajlara mı göz atsam? Kim bilir yanıt bekleyen kaç mesaj birikmiştir? İnanılır gibi değil, beş kişi zor bir adam yüzünden bir sürü zaman kaybettik ve daha da kim bilir ne kadar zaman kaybedeceğiz? İşin fenası da Dr. Hüsnü Titiz'in özgeçmişini bulup Başhekim'e ve Cerrahi Bölüm Başkanı'na gönderen benim. Gerçi onlar da deneyimini uygun buldular. Ama sonunda ben işe aldım. Bunca yıllık deneyime rağmen nasıl göremedim, başımıza gelecekleri bilemiyorum. Aslında daha ilk görüşmemizde gürültüden, odanın ısısından, havasızlığından yakınarak kendini ele vermişti, ama diğerleri "Cerrahlar böyle titiz olur, kolay kolay hiçbir şeyi beğenmezler" diye savununca üzerinde durmadım. Hastanemizde on iki tane cerrah var ama hiçbiri bunun gibi huysuz değil. Kapıda biri var galiba.

— Efendiiim.

— Deniz Hanım, sizi Başhekim Yavuz Bey aradı. Telefonunuz meşgulmüş. Kendisini aramanızı rica ediyor.

Kapıda görünen Asistanım Elif'in bu sözleri üzerine "Yoo, meşgul değil" diyerek telefona bakınca ahizenin yerine doğru oturmadığını gördüm. Aynı yere bakan Elif, benden önce davranarak uzandı ve ahizeyi yuvasına yerleştirdi. Kırmızı ışık yanınca,

— Anlaşılan, bugün sizi çok yormuşlar Deniz Hanım, dedi gülümseyerek.

— Haklısın Elif. Hem yoruldum hem sıkıldım. Telefonu bile kapatamamışım baksana. Ben hemen kendisini ararım.

Başhekim'imiz Yavuz Alkan son derece deneyimli, titiz ve iyi bir yöneticidir. Her düzeyde çalışanla, hastalarla, hasta yakınlarıyla, kısacası herkesle kolayca iletişim kurar. İnsanlara değer verdiğini hemen gösterir. O

yüzden de çok sevilir ve sayılır. Onun gibi bir yöneticiyle çalışıyor olduğum için şanslıyım. Telefonda bile olsa onunla konuşmak her zaman bana iyi geliyor.

— Buyurun efendim, beni aramışsınız. Evet, çok haklısınız bu sabahki uzun toplantıdan sonra ben de sizin gibi yorgun hissediyorum kendimi. Doğru, biraz yol aldık galiba. Ama bundan sonra her şikâyetinde böyle saatlerce uğraşabilir miyiz, bilemiyorum doğrusu. Başka bir konu mu var? Elbette, hemen geliyorum.

Başhekim'in odasına girince Cerrahi Bölüm Başkanı Dr. Ahmet Erinç, Kardiyoloji Bölüm Başkanı Dr. Murat Telci ile Ortopedi Bölüm Başkanı Dr. Özcan Sezer'in da orada olduklarını gördüm.

— Hoş geldiniz Deniz Hanım.

— Hoş bulduk efendim. Hayrola telefonda sesiniz biraz sıkıntılı geliyordu. Bir problem mi var?

Bu sorum üzerine Özcan Bey, "Evet, ciddi bir problemimiz var. Sağlık personelinin davranış bozukluğu ya da eğitimsizliği" dedi. Benim hiç ses çıkarmadan yüzüne hayretle baktığımı görünce "Yavuz Bey şimdi anlatacak" diyerek sözü Başhekim'e verdi.

— Sayın Bakan'ın Özel Kalem Müdürü aradı az önce, şikâyetleri var maalesef.

— Bu sabah hastanemizden taburcu olan Bakan'ımı-zın mı?

— Evet, maalesef hem cerrahi hem de ortopedi katındaki personelden, özellikle hemşirelerden şikâyetçi olduklarını belirtti Özel Kalem Müdürü Salim Bey.

— Cerrahideki hemşire arkadaşların hepsi iyi eğitimli ve deneyimliler. Nasıl böyle bir duruma neden oldular anlayamıyorum, dedi Ahmet Bey.

— Yalnız cerrahidekiler değil, Ortopedi Bölümü'ndeki arkadaşlar da aynı niteliklere sahipler. Bu arkadaşları seçerken çok titiz bir eleme yaptığımız gibi ardından da ciddi bir oryantasyon programından geçiriyoruz. Bence bu şikâyeti hak etmedik, diye söze girdi Özcan Bey.

Diğer doktorlar susunca Yavuz Bey sözlerine devam etti:

— Haklı veya haksız, hastalarımızın şikâyetlerini dinleyip durumu düzeltmek için önlem almamız gerekiyor. Hele şikâyet eden bir devlet büyüğü ise çok daha titiz bir inceleme yapıp en kısa zamanda kendilerine geri bildirimde bulunmamız şart. Bana Salim Bey'in telefonda aktardığına göre, hemşirelerimizi profesyonel anlamda beğenmişler, ancak davranışlarını kaba ve saygısız bulmuşlar.

— Bu sözleri mi kullandılar?

— Evet, maalesef, aynen böyle söyledi Deniz Hanım. Sizden bu konuda hızlı bir inceleme yapmanızı ve durumu iyileştirmek için önerilerinizi bizimle paylaşmanızı rica edeceğim.

— Elbette, hemen bu konuyla ilgilenip size bilgi vereceğim, diyerek yerimden kalktım.

Yavuz Bey konuşmaya devam etti:

— İyi olur. Bu arada ben Sayın Bakan'ımızla bizzat görüşüp şikâyetiyle ilgili biraz daha ayrıntılı bilgi edinmeye çalışırım ve hastanemiz adına özür dilerim.

Başhekim'in bu sözleri üzerine o ana kadar hiç konuşmamış olan Kardiyoloji Bölüm Başkanı Murat Bey, "Acaba evine uğrayıp hem bacağını, ameliyat yerini kontrol etsek hem hatırını sorsak daha iyi olmaz mı? Böylece neler olduğunu birinci ağızdan anlarız" dedi. Murat Bey, Bakan'ı uzun yıllardır tanıyor ve son birkaç yıldır kalp sorunları nedeniyle sağlığını yakından takip ediyordu. Özcan Bey, "Sayın Bakan cuma günü zaten kontrol için gelecek. Operasyon çok iyi geçti ama protezin ve bacağın durumunu yakından takip etmek için film çekeceğiz. İsterseniz o zaman konuşalım" dedi. Onları sessizce dinleyen Yavuz Bey, Murat Bey'in önerisini yerinde bulmuştu.

— Cumayı beklemeden harekete geçmekte yarar var. Muratçığım, seni, bu toplantıya Bakan Bey'i iyi tanıyorsun diye çağırmıştım. Bu önerini hemen uygulamaya koyalım derim. Randevu alma işini sen halleder misin?

Başhekim ve Murat Bey, Bakan'ı evinde ziyaret etmek üzere randevu alırlarken ben de neler olduğunu öğrenmek üzere cerrahi katına çıktım.

Başhemşire Zeynep Hanım, odasına girdiğimde beni sevinçle karşıladı.

— Hoş geldiniiiz Deniz Hanımcığım. Sizi burada görmek ne güzel! Nasılsınız? Hastanemizde işler nasıl gidiyor?

Bu soru üzerine hemen konuya girdim.

— Merhabalar Zeynep Hanım, sizi görmek de çok güzel. Hani hastanemizde işler nasıl gidiyor diye sordunuz ya ben de hemen konuya gireyim dedim. Bu sabah taburcu olan Bakan'ımızın Özel Kalem Müdürü, Başhekim'i aramış.

— Salim Bey mi? Bakan'ımızın tedavisi döneminde kendisiyle ahbap olduk. Ne demiş? Umarım bir aksilik yoktur. Ameliyat çok iyi geçti. Hemen ertesi gün yürümeye başladı. Tedavisiyle ilgili hiçbir problem yaşamadık, çok şükür.

— Zeynep Hanımcığım, sözünüzü keseceğim ama birtakım sorunlar yaşanmış anlaşılan. Çünkü Salim Bey, Başhekim'imize Cerrahi ve Ortopedi Bölümlerindeki hemşirelerin mesleki anlamda yetkin olmakla beraber kaba ve saygısız davrandıklarını söylemiş.

— Ay, inanmıyorum!

Zeynep Hanım'ın şaşkınlığı yüzünden okunuyordu. Onunla konuşurken yemek saati gelmişti. Beraberce kafeteryaya indik ve öğle yemeğimizi yerken bu şikâyetin nereden kaynaklanmış olabileceği hakkında konuştuk. Zeynep Hanım hiç zaman kaybetmeden bu vardiyada görev yapan hemşire arkadaşlarla konuşacağını söyledi. Ardından da saat dörtte görevi devir alacak olan ekiple görüşecekti.

— Saat beş olmadan size durumu açıklayıcı bir bilgi verebileceğimi tahmin ediyorum Deniz Hanım. Bu arada siz Ortopedi Bölümü Başhemşiresi Oya Hanım'la da konuşsanız iyi olur.

Alelacele yemeğimizi bitirdik. Zeynep Hanım, Cerrahi Bölümü'ne giderken ben de Ortopedi Bölümü'ne çıkmak üzere asansörlere doğru yürümeye başlamıştım ki Elif'in sesini duydum.

— Deniz Hanım, sizi merak ettim, her şey yolunda mı? Başhekimliğe çıktıktan sonra hiç aramadınız. Bir aksilik yoktur umarım.

— Elifçiğim, kusura bakma, sana nerede olduğumu bildirmeden yemeğe indim. Şimdi de Ortopedi Bölümü’ne gidiyorum. Arayan olursa bir saate kadar döneceğimi söyler misin? Bu arada acil bir durum için mobil telefonum yanımda biliyorsun. Her şey yolunda mı sorusuna gelince eh, yolunda sayılır. Bakan’dan bizim hemşire arkadaşlarla ilgili şikâyet gelmiş, nedenini anlamaya çalışıyoruz.

— Deniz Hanım, benden duymuş olmayın ama Bakan Bey’in eşi bizim arkadaşların hepsini azarlamış. Önceki gece görevli olan arkadaşlardan biri sabaha kadar ağlamış. Sabah görevi devredip de evine giderken görenler ağlamaktan gözleri şişmişti diye anlattılar.

Duyduklarıma inanamadım. Hayretle Elif’in yüzüne bakarak “Bu arkadaşın adını biliyor musun?” diye sordum.

— Biliyorum ama başı derde girsin istemem. Çünkü hepsi azar işitmiş. Yalnızca Burcu çok ağlamış. Ay, adını da söylemiş oldum, değil mi?

İki eliyle ağzını kapatarak sustu. Yanakları utançtan kıpkırmızı olmuştu. İçimden Elif’in saflığına gülerken haberlerin nasıl hızla yayıldığına bir kez daha şaşırdım. Kolumu onun omzuna dolayarak,

— Elifçiğim, bu bilgiyi benimle paylaştığın için çok teşekkür ederim. Biz suçlu aramıyoruz. Yalnızca neler olduğunu anlayıp ona göre gerekli önlemleri alalım istiyoruz. Hastanemizin adının en iyi şekilde duyulması ve hizmetlerimizden tüm hastalarımızın memnun kalması için çalışıyoruz, değil mi? İşte onun için Bakan Bey’in şikâyeti çok önemli. Sorunu anlayalım ki çözebilelim.

— Haklısınız Deniz Hanım, zaten sizin kimseyi cezalandırmayacağınızı biliyorum. Ama arkadaşı şikâyet etmiş gibi hissettim de ondan üzüldüm. Ben ofise çıkıyorum. Size kolay gelsin.

Elif’ten ayrılınca hızla Ortopedi Bölümü Başhemşiresi Oya Hanım’ın odasına gittim. Kapıyı tıklatınca genç hemşirelerden birisi açtı. İçeride Oya Hanım’ın yanı sıra Dr. Özcan Sezer ile bu saatte görevde olan bölüm hemşireleri vardı. Beni görünce şaşırdılar. Oya Hanım hemen ayağa kalktı ve bana yer verdi. Özcan Bey:

— Anlaşılan aynı konunun peşindeyiz. Ben de arkadaşlarla neler olup bittiğini konuşuyordum. Sanırım asıl sıkıntı cerrahi katında yaşanmış ama Oya Hanım'ın da canını sıkan şeyler olmamış değil.

"Öyle mi?" diyerek açıklamasını bekler şekilde Oya Hanım'a döndüm. Anlatmaya başladı:

— Bugünkü şikâyetin nedenini bilmiyorum ama ilk geldikleri gün, ameliyat öncesinde bizim arkadaşlar Sayın Bakan'ı röntgen odasına götürürken eşi de refakat etmek istemiş. Arkadaşlar da Bakan Bey'e çok özel ilgi gösterileceğini ve eşinin kendilerine ayrılan özel odada istirahat etmesinin daha iyi olacağını söylemişler kibarca.

Bu sözü söyledikten sonra susup bir derin nefes aldı ve ardından konuşmasına devam etti:

— Hanımefendi, eşinin geçirdiği kaza nedeniyle morali bozuk olduğundan sanırım, bizim arkadaşlara "Siz bana karışamazsınız" demiş ve eşiyle röntgen odasına giderek yanına girmiş. Bu kez de teknisyen arkadaş sağlığı için dışarıda beklemesi gerektiğini söyleyince ona da kızmış.

Odadaki genç hemşirelerden kumral olanı dayanamayıp söze karıştı:

— Bana "Sen kim oluyorsun da bana ne yapacağımı söylüyorsun" diye bağırdı. Oysa ben kuralları uygulamaya çalışıyordum.

Bu sözler üzerine Oya Hanım, başını iki yana sallayarak gülümsedi ve anlatmaya devam etti:

— Ben bizzat hanımefendiyle görüştüm ve röntgen ışınlarının zararlı olması nedeniyle hasta yakınlarını o bölüme almadığımızı açıkladım.

Sayın Bakan'ın eşi de ona bu durumu çok iyi bildiğini, ancak geçirdiği kaza nedeniyle eşinin bir şok içinde olduğunu ve bu nedenle onu yalnız bırakmak istemediğini söylemiş. Son olarak da yüksek bir ses tonuyla "Siz gayet güzel anlattınız ama genç arkadaşlar çok kaba ve saygısız. Bunu gerekli yerlere ileteceğim" demiş. Oya Hanım sözlerini bitirince Özcan Bey,

— Hanımefendi dediği gibi yaptı ve şikâyetini gerekli yerlere iletti. Ama benim gördüğüm kadarıyla ortada şikâyet edilecek ciddi bir durum yok. Her

şey bir sağlık kurumunda olması gerektiği gibi yapılıyor.

— Ben zaten ekibimizden bir saygısızlık olabileceğini düşünmüyordum. Ama bazen kuralları uygularken bile dikkatli olmamız gerekebiliyor. Karşı taraf yanlış anlayabiliyor. Hele bizim gibi bir hastanede çalışıyorsanız karşınızda hep mutsuz, korkmuş, canı yanan insanlar olacağından çok daha dikkatli olmak gerekiyor.

Ortopedi Bölümü'ndeki arkadaşlara teşekkür edip ofisime döndüm. Yolda "Acaba Cerrahi Bölümü'nde nasıl bir anlaşmazlık oldu da Burcu gözleri şişinceye kadar ağladı" diye düşünmeden edemedim. Kapıdan girdiğimde Elif atıldı.

— Deniz Hanım, sizi Cerrahi Bölümü Başhemşiresi Zeynep Hanım aradı, uygun olduğunuzda gelip görüşmek istiyormuş.

— Elifçiğim, ara da hemen gelsin. Merak ediyorum, neler anlatacak. Bana bir orta şekerli kahve söyler misin lütfen?

Zeynep Hanım gelinceye kadar Ortopedi Bölümü'nde dinlediklerimi defterime not ettim. Konuyla ilgili tüm öğrendiklerimi ve iyileştirme önerilerimi Başhekim'e kısa bir rapor hâlinde yazılı olarak sunmak istiyordum. "Evet, arkadaşların ciddi bir suçu yok ama daha dikkatli olunamaz mıydı acaba?" diye düşünürken kapı açıldı ve kafeteryada görevli Hayriye Hanım kahvemi getirdi. O çıkarken de Zeynep Hanım kapıda belirdi.

— Buyurun Zeynep Hanımcığım, hoş geldiniz. Tam Hayriye Hanım buradayken söyleyelim kahvenizi. Nasıl içersiniz?

— Sade olsun lütfen.

Hayriye Hanım "Hemen getiririm" diyerek odadan çıkınca Zeynep Hanım anlatmaya başladı:

— Sizden ayrılınca hemen cerrahi katına çıktım ve bütün hemşire arkadaşlarla tek tek konuştum. Öyle ciddi bir olay yok ama ufak tefek sıkıntılar olmuş. Özelikle, Sayın Bakan'ın eşi biraz kızmış bizim arkadaşlara.

— Hiç üzülmeyin, az önce Ortopedi Bölümü’ndeydim. Orada da Bakan’ın eşiyle yaşanan bir sıkıntıyı aktardılar. Sizde nasıl bir anlaşmazlık olmuş?

— Özetle, hanımefendi kendilerine yeterli ilginin gösterilmediği düşüncesinde anladığım kadarıyla. Böyle bir kanıya nasıl vardın derseniz, bana aktarılan üç olayı size anlatayım. Ameliyattan sonraki ilk akşam hanımefendi eşi için ağrı kesici istemiş. Bizim hemşire arkadaşlar da ağrı kesicinin damardan verildiğini belirterek ilacın gerektiğinde dozunu ayarlamak, artırmak için kullanacakları düğmeyi göstermişler. Bir kere buna kızmış. “Hasta adam, ameliyattan yeni çıkmış, ilacını nasıl ayarlasın, biriniz başında durun ve gerekli ayarlamaları yapın” demiş. Bizim kızlar da “Bütün hastalar kendileri yapıyor” diyerek onu daha da kızdırmışlar.

Kapı çalındı ve Hayriye Hanım elinde kahve tepsisiyle odaya girdi. O gelince susan Zeynep Hanım kahvesinden bir yudum alarak “İşte böyle” dedi. Anlattıklarından üzüldüğü belli oluyordu. Onu rahatlatmak için “Hiç üzülmeyin Zeynep Hanımcığım, bu tür ufak tefek anlaşmazlıklar her yerde olabilir. Yeter ki bundan sonrası için gerekli önlemleri alalım” dedim. Zeynep Hanım anlatmaya devam etti:

— Neyse, sonunda hanımefendi bu işi yapmaya karar vermiş. Arkadaşlar ona düğmeye nasıl basılacağını göstermişler. Olay tatlıya bağlanmış. İkinci olay da ertesi sabah kahvaltı servisinde yaşanmış. Doktorunun verdiği diyete göre getirilen kahvaltıyı zayıf bularak eşine yumurta, bal ve kahve istemiş. Yine bizim arkadaşlar olmaz demiş.

— Yalnızca olmaz dememişlerdir herhâlde, değil mi?

— Elbette, Deniz Hanımcığım, nedenini açıklayarak olmaz demişler. Ağızdan beslenmeye yeni geçtiği için çok hafif yemesi gerektiğini anlatmışlar. Akşama normal diyetine dönebileceğini belirtmişler. Ama yine bir gerginlik olmuş aralarında.

— Çok ilginç. Pekiyi, üçüncü olay ne zaman olmuş? Merak ettim doğrusu.

— Üçüncü olay da taburcu olmadan önceki son gece olmuş. Sayın Bakan’ın eşi ilave yastık istemiş. Arkadaşlar hemen getirelim demişler. Ancak o sırada koridorda yürüyüş yapan ameliyatlı bir hasta yere düşmüş.

Herkes ona yardım etmek üzere koşturunca yastık gecikmiş. Hanımefendi bizim arkadaşa, “Özellikle bize inat olsun diye mi getirmiyorsun yastığı!” diye bağırmış. O da ameliyatlı bir hastanın düştüğünü ve hepsinin ona yardım için koşuşturduğunu anlatmış. Bu kez de hanımefendi “Hastalar arasında ayrım yapıyorsunuz, benim eşim de hasta, onunla neden ilgilenmiyorsunuz?” deyince arkadaş dayanamamış ve işleri öncelik sırasına koyduklarını ve yastık işinin yere düşen ameliyatlı bir hastaya yapılacak ilk yardımdan daha az önemli olduğunu söylemiş.

— Bu sözler iyice kızdırmıştır. Bu sözleri söyleyen Burcu’muymuş?

— Evet, Burcu’ymuş bunları söyleyen. Bir anlık stresle söylemiş belli ki. Ama hanımefendi bu sözlere fena kızmış ve “Seni işten attıracağım” diye bağırmış. Öyle yüksek sesle söylemiş ki bütün hastalar duymuş sesini. Bizim Burcu da sabaha kadar ağlamış durmuş. O gece vardiyasında çalıştığı için yeni geldi işe ve yaşadıklarını kendisi anlattı.

Zeynep Hanım’ın olanlardan ne kadar üzgün olduğu her hâlinden anlaşılıyordu. Onu teselli etmek istedim.

— Aman üzülmeyin, her şeyi hallederiz. Zaten bugün Başhekim’le Murat Bey, Sayın Bakan’ı ziyarete gidecekler. Biliyorsunuz Murat Bey yıllardır Bakan Bey’in özel doktoru gibi sağlığını yakından takip ediyor. Olay tatlıya bağlanacaktır. Önemli olan bundan sonra benzer şikâyetler yaşamamak için almamız gereken önlemleri bir an evvel alabilmek.

Bu sözlerim Zeynep Hanım’ı rahatlatmıştı. Her türlü önerimize ve işbirliğine açık olduklarını söyleyerek ayağa kalktı. Çıkarken “Deniz Hanımcığım ben yukarı çıkayım. Genç arkadaşları bu ara hiç yalnız bırakmak istemiyorum. Bu olayla ilgili gösterdiğiniz anlayışa teşekkür ederim. Dediğim gibi ne yapılması gerekiyorsa yapalım. Yeter ki ekibimizdeki arkadaşları kaybetmeyelim. Elbette, hakkımızda şikâyetler de olmasın” dedi.

O çıkarken telefonum çaldı. Arayan Dr. Hüsnü Titiz hatır sormak gibi gereksiz sözlerle zaman harcamadan konuya girdi.

— Alo, Deniz Hanım, Bakan Bey’le yaşanan krizi duydunuz herhâlde. Daha bu sabah toplantıda ben size demedim mi, eğer ivedilikle önlem almazsanız bu hastane çok hasta kaybeder diye. İşte buyurun, daha

sözlerimin üstünden birkaç saat geçti ki Sayın Bakan'dan gelen şikâyetlerle yüz yüzeyiz.

— Hüsnü Bey, konuyu biliyorum ve üzerinde çalışıyoruz. Hiç merak etmeyin en kısa zamanda işler yoluna girecek ve hastanemiz...

Beni dinlemek nezaketini bile göstermeden konuşmasına devam etti. Bu hastaneye geldiğine pişman olmuştu. Amerika'da çalıştığı hastanelerde hiç böyle olaylar olmazmış. Türkiye'ye dönerken yaptığı araştırmada bizim hastanemiz diğerlerinden iyi gibi görünmüşmüş. Ama şimdi bizimle çalışmayı kabul ettiği için çok pişmanmış.

Son olarak "Eğer işler düzelmezse beni burada çok da uzun bir süre göremezsiniz, bunu da bilin" dedi ve telefonu kapattı.

— Size de iyi günler Dr. Titiz.

Hiçbir şey beni bu adamla uğraşmak kadar yormuyor. Ne zor bir insan! Her an şikâyet edecek bir şey buluyor. Başhekim olaya soğukkanlılıkla yaklaşıyor, kimseye bağırıp çağırmıyor. Ama ünlü cerrahımız Hüsnü Titiz bizi istifa etmekle tehdit ediyor. Ben sıkıntıyla Hüsnü Bey'i düşünürken kapı çalındı ve Elif, iyi akşamlar diyerek çıkmak için izin istedi.

— Saat altı buçuk olmuş, öyle mi? Elbette çıkabilirsin. Bugün nasıl geçti anlayamadım. Bütün işlerim yarım kaldı. Ben biraz daha kalıp çalışacağım. Sana iyi akşamlar Elif, yarın görüşürüz.

Elif çıkarken, hastanemizin Finans Müdürü, Sevgili Arkadaşım Sunay geldi. Yüzüme bakar bakmaz "Ay, bu ne asık yüz!" diye bağırdı. "Çok mu yorgunsun, işlerin mi ters gitti, yoksa hasta mısın?" Art arda sorduğu sorularla beni iyice şaşkına çevirince işaret parmağımı ağzıma götürerek "Hişşş" dedim.

— Yorgunluktan ölüyorum. Gel otur biraz. Ben hemen çıkamayacağım. En azından bir saat daha çalışmam gerek.

Ona gün boyunca yaşadıklarımı özetleyince Sunay, "Sana kolay gelsin kardeşim" diyerek ayağa kalktı. Eve gitmeden markete uğraması, alışveriş yapıp akşam yemeğini hazırlaması gerekiyordu. Ertesi gün görüşmek üzere vedalaştık. Aslında ofisin bu saatlerini çok severim. Herkes evine gidince sessizlik olur, telefonlar susar ve rahatça işime odaklanır, çalışırım. Evet,

şimdi yarın Yavuz Bey’e sunacağım şu raporu hazırlamaya başlayabilirim. İnanmıyorum, yine telefon çalıyor.

— Alo, buyurun Yavuz Bey. Evet, çalışıyorum. A, gidip geldiniz, öyle mi? Çok güzel. Elbette, hemen geliyorum.

Yavuz Bey’le Murat Bey, Bakan Bey’i ziyaret edip gelmişler. Bakan’la yaptıkları görüşmeyi paylaşmak üzere diğer bölüm başkanlarını odasına toplamış. Beni de çağırdı. Böylece benim rapor başlamadan yarıda kaldı. Hemen not defterimi alıp yanına gittim. Odasında Murat Bey’in yanı sıra Ahmet Bey, Özcan Bey, KBB Bölüm Başkanı Dr. Zerrin Hanım ve Çocuk Kliniği Başkanı Dr. Esra Hanım da vardı. Ben odaya girince Özcan Bey,

— İşte çalışma saatlerine bakmadan çalışan bir arkadaş daha. Sabah sekizde gelip akşam sekizde gidiyor.

Sağ olsun Özcan Bey bana her zaman övgüde bulunur. Şimdi de Başhekim’in ve diğer bölüm başkanlarının yanında böyle söylemesi çok hoş. Diğer doktorlar da ona katılarak “Deniz Hanım olmasa yanmıştık. Sağ olsun, her sorunumuzu çözüyor. Çalışmamızı kolaylaştırıyor” dediler. Bütün gün koşturdum ama bu sözler tüm yorgunluğumu aldı doğrusu.

— Çok teşekkürler, biz bir ekibiz. İnsan Kaynakları Bölümü olarak üstümüze düşen görevi en iyi şekilde yapmaya çalışıyoruz ki ekibimizin diğer üyeleri, yani sizler üstlendiğimiz “insanları sağlıklarına kavuşturmak” gibi bu çok önemli görevi en iyi şekilde yerine getirebilsin.

Bu konuşmalardan sonra Yavuz Bey, Bakan Bey’e yaptıkları kısa ziyareti aktardı:

— Bakan’ımız hastanemizden aldığı hizmetten son derece memnun. Hem Cerrahi hem de Ortopedi Bölümlerindeki doktor arkadaşlara teşekkürlerini iletmemi istedi. Kontrol için geldiğinde kendisi de teşekkür edecekmiş. Ben Salim Bey’in ilettiği şikâyetle ilgili olarak gerekli önlemleri alacağımızı söyleyince “Çok ciddi bir şey değil canım. Bizim hanım kaza geçirdiğimi duyunca çok korkmuş. Biraz asabi davranmış olabilir. Gençler de nasıl konuşacaklarını bilemediler galiba. Bizim Salim’den size aktarmasını rica ettik. Gördüğüm kadarıyla sizin çocuklar görevlerini canla başla yapmaya çalışıyorlar” dedi. İnanın çok rahatladım. O yüzden sizleri de bu saatte çağırdım. Hiç olmazsa evlerinize içiniz rahat gidebilirsiniz.

Yavuz Bey sözlerini tam bitirmişti ki kapı açıldı ve içeri Hüsnü Bey girdi.

— Dr. Alkan *staff* toplantısına beni çağırmamış olmanıza gücendim doğrusu. Neyse ki Ahmet Bey'i aramıştım da arkadaşlardan bu toplantıyı düzenlediğinizi öğrendim.

Yavuz Bey:

— Yok yok, bu resmî bir toplantı değil. Şu saatte hastanede olan bölüm başkanlarını çağırdım. Bakan Bey'le yaptığımız görüşme hakkında sohbet ediyorduk. Arzu ederseniz buyurun siz de katılın.

Bu sözler üzerine Hüsnü Bey, Esra Hanım'ın yanındaki boş koltuğa oturdu ve yine şikâyet etmeye başladı. Anlaşılan Bakan'la neler konuşuldu, sonuç ne oldu gibi konular öncelikli değildi. Gördüğü yanlışları sıralamaya başladı:

— Yardımcı personel çok amatör! Birçoğu işe yaramaz. Ayrıca hijyen konusunda daha dikkatli olmalıyız. Hijyen şakaya gelmez! Aslında bölüm başkanlarının burada olması çok iyi oldu. Söyleyeceklerimi hepsinin duymasında yarar var. Gerçi bazı eksikler var. Özcan Bey siz ekibinizin tamamını çağırmadınız mı? Bir yöneticinin bölüm başkanları arasında ayrım yapması hiç doğru olmaz. Sonra o arkadaşlar size kızıp görevlerini iyi yapmazlarsa bu hastanede işler öyle bir aksar ki altından kalkamazsınız. Dr. Titiz dediydi dersiniz.

O gelmeden önce odada var olan olumlu hava tamamen kaybolmuştu. Hüsnü Bey'i dinlerken doktorların çoğunun yüzü gerilmişti. Kimi kollarını göğsü üzerinde sıkıca kavuşturmuş, kimisi de oturduğu yerden ayağını ısrarla sallayarak sıkıldığının sinyallerini veriyordu. Başhekim sakin bir ses tonuyla konuşarak,

— Dr. Titiz, anladığım kadarıyla önemli gözlemleriniz var. Zaten bir kısmını sabahki toplantıda da aktarmıştınız. Bunları tekrar daha geniş bir zamanda sizinle konuşalım. Şimdi uygun bir zaman değil. Odaya geldiğinizde söylediğim gibi bu biraz ani gelişen bir toplantı oldu. Sanırım şimdi dağılsak iyi olacak. Herkese, iyi akşamlar dilerim. Murat Bey, size özellikle teşekkür ederim. Bugün Sayın Bakan'la yaptığımız görüşmenin bu kadar olumlu geçmesinde sizin yıllar içinde kurduğunuz sağlam ilişkinin büyük rolü var.

Murat Bey “Ben teşekkür ederim” diyordu ki Hüsnü Bey atıldı:

— Ama böyle olmaz ki! Bakan’la görüşüyorsunuz ve bu çok önemli konuyu bizimle paylaşmıyorsunuz. Anlaşılan neler olup bittiğini herkes biliyor, bir ben bilmiyorum. Bu çok yanlış.

Kimse bu sözlere yanıt vermedi ve toplantı dağıldı. Odama dönerken “Çok şükür yakınlarımda onun gibi sürekli yakınan biri yok” diye düşünmekten kendimi alamadım. Yoksa insanın yaşamı zehir olur. Çalışma hevesim kaçmıştı. Notlarımı alıp evde çalışmak üzere hastaneden çıktım.

Dışarıda hafif bir rüzgâr esiyordu. Eve doğru yürürken Yavuz Bey’in konuşmayı uzatmasına izin vermeyip Hüsnü Bey’i susturmasının çok doğru olduğunu düşündüm. Her konuştuğunda olumsuzluk saçan bir kişinin zaman içinde çevresindeki herkesi etkileyebileceğini, motivasyonlarının düşmesine neden olabileceğini tahmin etmek zor değil.

Sabah erkenden hastaneye geldim. Görevliler harıl harıl temizlik yapıyorlardı. Her taraf mis gibi kokuyor, yerler pırıl pırıl parlıyordu. Ne güzel bir yerde çalışıyorum! Birazdan yoğun bir hasta ve ziyaretçi trafiği olur ve havadaki bu koku kalmaz ama yine de gün boyu temizlik devam ediyor. Hastanemizle gurur duyuyorum. Hüsnü Bey, “Hijyen çok önemli” diyordu dün, gelsin de görsün hijyene ne kadar özen gösteriyoruz. Kimse gelmeden raporumu hazırlayayım yoksa yine telefonlar, toplantılar derken akşama kalır. Neyse dün akşam evde öneri kısmında neler yazacağımı defterime not etmiştim. Şimdi hızla olayları anlatır ardından önerilerimi sıralarım.

Sunay odamın kapısında göründüğünde raporumu bitirmek üzereydim. Sevgili arkadaşım beni merak etmiş. Gelirken de taze simit getirmiş, sağ olsun.

— Bak, bugün iyi görünüyorsun. İşte seni hep böyle görmek isteriz. Unutma, insan kaynakları çökerse bütün sistem çöker.

Bu sözler üzerine ikimiz de güldük. Çökmeyeceğime dair söz verdim. O işinin başına döner dönmez raporumu elektronik postayla Başhekim’e gönderdim. Şimdi diğer işlerimize bakalım.

— Günaydın Deniz Hanım, bugün yine erkencisiniz. Dün çok yoruldunuz ve sıkıldınız. Ben de sabah gelirken size vanilya ve fındık aromalı bir kahve getirdim.

Elif'in genç, güler yüzünü görmek bana her zaman iyi geliyor. Ne kadar düşüncelidir. Sevdiğimi biliyor, bana kahve almış. İçeri girdiğinde elindeki kahvenin kokusu odayı kapladı. Aman ne güzel! Raporumu gönderdim. Fırından yeni çıkmış simit ve mis gibi kokan bir kahve ile keyifle kahvaltı edebilirim.

— Teşekkür ederim, Elifçiğim. Çok düşüncelisin. Şimdi keyifle kahvemi içeceğim. Bugün senden bir araştırma yapmanı rica edeceğim. Şikâyetlerle başa çıkma konusunda eğitim veren hangi şirketler, kurumlar var, araştır bakalım. Zaman kazanmak için bulduğun şirketlerin böyle bir eğitim için talep ettikleri ücretleri öğrenmeni ve referanslarını da kontrol etmeni istesem çok mu olur?

— Ne demek Deniz Hanım? Ben öğlene kadar hallederim. Siz hiç merak etmeyin. Kolayca karşılaştırabileceğimiz şekilde bir tablo hazırlar size sunarım.

— İyi ki varsın Elif!

Dün "Hüsnü Bey'i ben işe aldım" diye kendime kızıyordum ama Elif'i de ben işe aldım. İlk günden bu yana sürekli yükselen performansı, iletişim becerisi ve güler yüzüyle bölümümüzün, daha doğrusu hastanemizin vazgeçilmez bir üyesi oldu. Çoğunlukla işe aldığımız arkadaşlardan memnunuz canım. Dün Bakan Bey'den gelen şikâyetleri de çözeceğiz ve bu olaydan daha güçlü bir ekip olarak çıkacağız. Telefon çalıyor.

— Alo, buyurun Yavuz Bey. Hemen okudunuz öyle mi? Evet, her iki bölümün temsilcileri ile konuşarak topladım o bilgileri. Dediğiz gibi tek tek inceleyince son derece basit, sıradan olaylar. Ama hepsi de aynı hastayla ve yakınıyla yaşanınca rahatsızlık yaratmış doğal olarak. Haklısınız, hassas bir konu. Evet, tüm hemşirelerimizin şikâyetleri ele alma, onlarla başa çıkma konusunda profesyonel bir kuruluş tarafından eğitilmesinin iyi olacağını düşünüyorum. Olumlu yaklaşacağınızı tahmin ettiğim için sabah Elif'ten rica ettim. Piyasa araştırmasına başladık bile. Aynı eğitimi doktorlarımız da mı alsın dediniz? O konuyu biraz düşünelim derim. Korkarım böyle bir

öneri bile doktorlarımızı rahatsız edebilir. Hüsnü Bey mi dediniz? O kendisi müzmin bir şikâyetçi. Bu eğitime çağırırsak yine şikâyet edecektir. Haklısınız, önce hemşire arkadaşlar için bu eğitimi düzenleyelim. Ben de eğitimlere katılır, nasıl gidiyor, yakından izlerim. Ondan sonra diğerlerini düşünürüz. Rica ederim Yavuz Bey, görevimiz. Size de iyi günler.

Bravo! Başhekim gönderdiğim raporu hemen okumuş ve geri bildirimde bulunuyor. Üstelik teşekkür ediyor. Memnun oldum. Bugün çok güzel olacak. Onay aldığıma göre eğitim işini hızla planlayıp uygulamaya koymalıyız. Doktorlara da aynı eğitimi vermek doğru olur mu acaba? Yok, kesinlikle olmaz. Onlarla ilgili bugüne kadar hiç sorunumuz olmadı ki. Hemşirelerle ilgili sorunumuz da olmamıştı ama dün gelen bir şikâyet hem kendimizi değerlendirmemize hem de iyileştirmemize neden oluyor. Aslında Sayın Bakan'a ve eşi hanımefendiye teşekkür borçluyuz. Bir makalede okumuştum. İstatistikler aldığı hizmetten veya üründen memnun olmayan her on kişiden yalnızca bir tanesinin ilgili kuruluşa şikâyetini ilettiğini gösteriyormuş. Diğerleri hoşnutsuz olmakla beraber şikâyet etmiyorlarmış. Diğer yandan bu mutsuz müşteriler, yani bizim durumumuzda mutsuz hastalar şikâyetlerini on üç kişiyle paylaşıyorlarmış. Evet, gerçekten Sayın Bakan'a teşekkür borçluyuz. Elif, kapıyı tıklattı.

— Deniz Hanım, biraz gelebilir miyim? Şu piyasa araştırması ile ilgili bir gelişmeyi paylaşmak istiyorum da.

— Gel, Elif. Neler buldun bakalım?

— Deniz Hanım, ben araştırmamı bitirmedim henüz. Ama bu arada görüştüğüm şirketlerden birinin temsilcisi ki bu konularda çok güçlü bir eğitim şirketi, gelip sizinle görüşmek istiyor. Eğitimi bize uygun olarak hazırlayacaklarmış. Dediğine göre piyasada verilen eğitimler ağırlıklı olarak üretim sektörüne yönelikmiş ve satın aldığı üründen şikâyetçi olan müşterilerin şikâyetlerini inceleme üzerine hazırlanıyormuş. Biz bir hastane olduğumuz için bize verilecek olan eğitimin, hizmet sektörüne, özelikle de hasta şikâyetlerine yönelik hazırlanması gerekiyormuş. Yani onlardan eğitim almak istersek bize özel eğitim hazırlayacaklar. Ne dersiniz, görüşme ayarlayayım mı?

— Çok doğru bir yaklaşım! Görüşmemiz yararlı olacaktır. Onlar için uygunsa bugün saat beşte gelsinler görüşelim. Bu arada sen diğer şirketleri

araştırmaya devam ediyorsun, değil mi? Bu eğitim hizmetini alabilmek için Satın Alma Komisyonu'nun onayı gerekiyor. Onlara piyasadaki benzer şirketlerin özelliklerini ve ücret taleplerini de götürebilirsek komisyonun karar vermesini hızlandırabiliriz.

— Evet, Deniz Hanım. Saat beşe kadar size söz verdiğim tabloyu hazırlamış olurum. Ben şimdi gidip görüşmeyi ayarlayayım. Umarım saat beşte uygundurlar da bugün biraz yol almış oluruz.

Elif heyecanla işinin başına döndü. Ben de çalışmaya devam ettim. Öğle yemeği için saat bire doğru kafeteryaya gittiğimde masaların çoğu boştu. Anlaşılan çalışanların çoğu yemeklerini yemiş ve işlerinin başına dönmüşler. Yemek tepsimi aldıktan sonra nereye otursam diye bakınırken birinin bana "Deniz Hanıııım" diye seslendiğini duydum. Seslenen Ortopedi Bölüm Başkanı Özcan Bey'di.

— Merhaba Özcan Bey, afiyet olsun. Bugün siz de yemeğe geç kalmışsınız.

— Merhabalar Deniz Hanım. Size de afiyet olsun. Bu masaya buyurun. Yemeğimizi yerken biraz sohbet ederiz.

Yemek boyunca Bakan Bey'in şikâyeti ile ilgili yapmamız gerekenleri konuştuk. Özcan Bey de farklı şikâyetlerle başa çıkma becerilerinin verileceği bir eğitimin yararlı olacağı fikrine katıldı. Şikâyetlerden söz ederken konu Dr. Hüsnü Titiz'e geldi. Nelerden şikâyetçi olduğunu sıralarken uzun bir liste oluştu. Hastane, hastalar, doktorlar, hemşireler, hava durumu, hava kirliliği, yemek, trafik, alışveriş. Özcan Bey, "Şikâyetçi olmadığı şeylerin listesi daha kısa olmalı" deyince düşünmeye başladık, ama bir şey bulamadık.

— Dr. Titiz, kronik şikâyetçi. Bu hastalığın tedavisi de yok korkarım.

— O işe başladığından beri ben de bu konuda düşünüyorum. Onunla iletişim kurmanın yolunu bulmak zorundayım. Başaramazsam ya o gidecek ya da ben.

— Aman, sakın siz gitmeyin Deniz Hanım. Bu hastanenin size çok ihtiyacı var.

— Teşekkür ederim. Aslında hastanemizde hepimize ihtiyaç var. O yüzden birbirimizle iyi geçinmenin ve birlikte çalışmanın yolunu bulmamız çok önemli.

Özcan Bey'le keyifli bir yemek sohbetinden sonra işimin başına döndüm. Elif söz verdiği gibi şikâyetlerle başa çıkma konusunda eğitim veren, iyi referansları olan şirketleri araştırmış ve bize uygun olanları içeren bir tablo hazırlamıştı. Tablonun üzerinde birlikte çalıştık. Bana her bir şirket hakkında bilgi verdi. Ben de ondan tabloya bazı yeni bilgiler eklemesini istedim. Elif sabahtan sözünü ettiği şirketin temsilcileri ile görüşme ayarlamayı da başarmıştı. Hazırladığı tabloda söz konusu şirket, referanslar ve deneyim alanlarında birinci sıradaydı. Eğitim ücretleri karşılaştırıldığında da üçüncü sırada yer alıyordu.

— Deniz Hanım, bu şirketle görüşmemiz çok önemli, çünkü iyi referanslara sahipler. Ücretler yüksek görünüyor ama eminim siz onlarla iyi bir pazarlık yaparsınız.

— Önce bir dinleyelim bakalım neler anlatacaklar. Bize eğitim verirler ve başarılı olurlarsa bu onlar için de yepyeni bir sektörde deneyim kazanma anlamına gelecek. Gördüğüm kadarıyla daha önce hiçbir hastaneye bu konuda eğitim vermemişler.

— Deniz Hanım, şirketlerin hiçbiri bir hastane personeline bu eğitimi vermemiş. Anlaşılan, hastaneler bu konuda pek talepte bulunmuyor.

— Haklısın, Elif. Dedikleri gibi müşteri şikâyetleri yalnızca üretim sektörünün sorunu gibi görünüyor. Oysa hizmet sektöründe bu konu daha da önemlidir. Hizmeti alanların memnuniyetini sağlamayan kuruluş rekabet gücünü kaybeder ve uzun süre ayakta kalamaz.

O akşam saat beşte eğitim şirketinin genel müdürü ile eğitim koordinatörü bizimle görüşmek için hastanemize geldiler. Kendilerini tanıtan kapsamlı, güzel bir dosya hazırlamışlardı. Yaptıkları işi ciddiye aldıkları belli oluyordu. Önce şikâyetleri ele alma ve başa çıkma konusundaki eğitimlerinin içeriğini anlattılar. Bu eğitimi bizim için hasta şikâyetlerini ele alma yöntemleri şeklinde değiştireceklerdi. Eğitimin başında hasta ve hasta yakınlarının içinde bulunduğu psikolojik durumdan söz edecekler. Ardından gelen şikâyetlere nasıl yaklaşılması gerektiğini örneklerle anlatacaklardı.

Eğitim boyunca verecekleri örnekleri sağlık sektöründen seçecekler ve eğitimin etkileşim içinde olması için katılımcılarla yapacakları canlandırma çalışmalarında yine hastane ortamını kullanacaklardı. Bütün bunlar için bir haftalık hazırlık dönemi gerekiyordu. Üstelik bu özel hazırlık için ayrıca ücret talep etmeyeceklerini belirttiler. Elif kendileriyle temasa geçtiğinde verdikleri ücret teklifinde ısrarlı olduklarını da net bir şekilde belirttiler. Bu durumda bana düşen görev, konuyu Başhekim ile görüşmekti. Şirket temsilcileri gider gitmez Yavuz Bey'i arayarak ertesi gün için bir randevu istedim. Sonra Elif'le oturup yaptığım bu görüşme ile ilgili kısa notları tabloya ekledik. Her şey hazır olunca çıktık.

Elif, bu eğitime kendisinin de katılmak istediğini söyleyince güldüm.

— Çok iyi fikir, Elifçiğim. Ben de katılmak istiyorum. Nasılsa eğitim hemşire arkadaşlarımıza üç grup hâlinde verilecek. Birine ben katılırım, diğerine de sen katılırsın.

Sabah erkenden Başhekim'in yanına çıktım ve yaptığımız piyasa araştırmasının sonuçlarını sundum. Yavuz Bey beni dikkatle dinledi ve kendisine sunduğum tabloyu inceledi.

— İlk sıradaki şirket bu konuda diğerlerinden çok daha yetkin görünüyor. Zaten siz de o yüzden kendileriyle görüştünüz sanırım.

— Aslında görüşme teklifi onlardan geldi. Notta belirttiğimiz gibi bize özel bir eğitim içeriği hazırlamayı önerdiler. Eğitim konusunda çok deneyimli olmalarına rağmen bir hastane personeline ilk kez eğitim verecekler. Bu nedenle örneklerle, oyunlarla, canlandırmalarla yepyeni, bize özel bir program hazırlamayı istediklerini belirttiler.

— Ücret konusunda bir şey yapabilecekler mi?

— Hayır, maalesef. Ücret konusunda çok kesin konuştular. Ancak bize hazırlayacakları eğitim için ilave bir ücret istemiyorlar ki bu sonuçta bir indirim sayılabilir.

— Bu kadar hızlı hareket ettiğiniz için çok teşekkür ederim, Deniz Hanım. Ben ikna oldum. Siz konuyu Satın Alma Komisyonu'na götürün. Oradan çıkacak karar benim için de uygundur.

— Ben teşekkür ederim, Yavuz Bey. Komisyon kararını size bildireceğim. İyi günler.

O gün Satın Alma Komisyonu'ndaki arkadaşlarla konuştum ve hepsinin uygun olduğu bir saat arayınca ancak bir sonraki gün saat 11.00'de toplanabildik. Elif'in hazırladığı tablodaki bilgileri kullanarak bir ihale dosyası hazırladık. Hastaneye son derece pahalı tıbbi cihazlar veya yüksek sayılarda sarf malzemeleri, ilaç vb. almak üzere ihalelere çıkan komisyon için bizimki çok düşük tutarlı bir alımı gerektiriyordu ama belgeler eksiksiz olmalıydı.

Komisyon toplantısı çok keyifli geçti. Kendilerine ikram etmek üzere hazırladığımız meyve tabağını görünce "Deniz Hanım, böyle hazırlandığınız için teşekkürler, istediğiniz hizmeti alabilirsiniz" diyerek şakalar yaptılar. Toplantının başında daha önceden hazırladığımız belgeleri içeren dosyaları komisyon üyelerine tek tek sunduk. Komisyonun bu dönemki başkanı, Ortopedi Bölüm Başkanı Dr. Özcan Sezer'di. Üyelere dosyaları incelemeleri için biraz süre tanıdıktan sonra yaptığımız ön çalışmayı çok beğendiğini belirtti.

— Arkadaşlar, bu hizmeti alma ihtiyacının neden kaynaklandığından başlayıp piyasadaki mevcut tedarikçilerle ilgili karşılaştırmalı bilgilere, her birinin referanslarına; hizmetin alınması planlanan tarihten kimlerin katılacağına ve öngörülen eğitim programına kadar her şey bu dosyada sunulmuş. Karar vermek için daha başka bir bilgiye gereksinim duyan var mı?

Komisyon üyeleri daha başka bilgi istemediler. Ancak eğitimin içeriği ile ilgili ayrıntılı sorular sordular. Birkaç üye "Çok yararlı bir eğitime benziyor biz de katılsak iyi olur" deyince Başhekim'in doktorlara da bu eğitimin verilmesi yönündeki düşüncesi aklıma geldi. Ben boşuna korktum. Belki de iyi bir fikir. Sonunda komisyon bu hizmetin Elif'in tablosunda birinci sırada yer alan eğitim şirketinden alınmasına karar verdi. Toplantı sona erince Özcan Bey,

— Ben Başhekim'e çıkıp kararımız hakkında bilgi vermeyi düşünüyorum. İsterseniz birlikte gidelim Deniz Hanım.

Beraberce Yavuz Bey’in yanına çıktık. Biz odasına girdiğimizde Yavuz Bey telefonda konuşuyordu.

— Evet Salim Bey, konuya çok önem veriyoruz. Hemşire arkadaşlardan başlayarak tüm sağlık personeline hasta memnuniyeti konusunda eğitim vereceğiz. Çoktan hazırlıklara başladık. Bu çalışmamızı Sayın Bakan’ımıza da iletirseniz sevinirim. Elbette elbette, hanımefendiye de iletin. Konuyu ciddiye aldığımızı duyunca sevinecektir, eminim. Size de iyi günler. Dilerim olmaz ama herhangi bir sağlık sorununuz olursa hemen arayın.

Telefonu kapatır kapatmaz bize döndü ve merakla sordu.

— Komisyon karar aldı, değil mi arkadaşlar?

— Evet Yavuz Bey, eğitim hizmetinin dün size gösterdiğim tabloda birinci sıradaki şirketten alınmasına karar verildi. Bugün kendilerine bilgi veririz ve eğitimleri de ayın on beşinden itibaren başlatabiliriz. Dün anlattığım gibi üç vardiya için üç ayrı grup oluşturacağız. Eğitim toplam on altı saat sürecek ve her grup dört yarım gün eğitim alacak. Böylece işleri çok aksatmadan eğitimi tamamlamış olacağız.

Ben susunca Özcan Bey söze girdi.

— Komisyondaki arkadaşlar da bu eğitime katılmak istiyorlar. Hemşirelerden sonra doktorlar için de bir sınıf açmak gerekebilir.

— Aslında ben bu söylediğinizi Deniz Hanım’a önermiştim. Ama o, doktorlarımızı gücendiririz diye çekindi. Sonunda ilk eğitimleri hemşire arkadaşlarla tamamlayıp geri bildirim almaya karar verdik. Ardından konuyu değerlendireceğiz. Öyle değil mi Deniz Hanım?

— Aynen dediğiniz şekilde karar vermiştik. Size söylediğim gibi ben de ilk eğitime katılacağım. Edindiğim izlenimleri sizlerle paylaşırım. Karar vermemiz kolaylaşır.

— Haydi bakalım, hepimize kolay gelsin. Odaya geldiğinizde duymuşsunuzdur az önce Bakan’ın Özel Kalem Müdürü Salim Bey’le konuştum. Hanımefendinin şikâyetleri ile ilgili olarak harekete geçtiğimizi anlattım.

Yavuz Bey sözlerini tamamlayınca kendisine iyi çalışmalar dileyerek odadan çıkmak için ayağa kalktım. Özcan Bey, “Bu arada ben de Deniz Hanım’a hazırladığı son derece profesyonel ihale dosyaları için teşekkür etmek isterim” dedi. Bu Özcan Bey, ne kadar kibar bir insan. Her zaman bir fırsat yaratıp beni övüyor. Sağ olsun. Bu sözler üzerine Yavuz Bey de ona katıldı.

— Özcancığım, bizim arkadaşların hepsi, başta Deniz Hanım olmak üzere, kalite kültürünü özümsemişlerdir. İşlerini ilk seferinde iyi ve doğru yaparlar, hatasız bitirirler.

Bugün eğitimimiz başlıyor. Geçen on gün içinde tüm duyuruları yaptık. İzinli veya raporlu olan arkadaşların yerlerine diğer gruplardan kaydırmalar yaparken katılımcı listelerini hazırladık. Bunun için bölümlerin başhemşireleri ile iki kez toplandık. Hafta ortasında eğitim şirketi ile de bir toplantı yaptık. Hazırladıkları materyal hakkında konuştuk. Bizden istedikleri bilgileri verdik. Sık sık e-posta ile sorular sordular, yanıtladık. Kısacası bugün eğitim başlıyor ve biz neredeyse iki haftadır bu eğitim için çalışıyoruz.

Sabah erkenden gelip mesajlarımı okudum. Bir ikisini yanıtladım. Sonra Elif’le eğitim salonuna indik ve hazırlıkları son bir kez kontrol ettik. Eğitimcimiz Gülhan Hanım da bizim gibi erkenden gelmişti. Hemşire arkadaşlar gelmeden bilgisayar kuruldu, dosyalar katılımcıların önüne gelecek şekilde masalara yerleştirildi, bütün eğitim materyali hazırlandı.

Başlarken kısa bir konuşma yaptım ve bu eğitimin kişisel gelişim programımızın bir parçası olduğunu ve daha ileri bir tarihte bu eğitimi doktorlarımız için tekrarlamayı düşündüğümüzü belirttim. Sonra eğitimcimiz Gülhan Hanım’ı tanıtarak sözü kendisine bıraktım. Gülhan Hanım son derece sempatik ve iyi iletişim kuran bir kişiydi. O konuşurken bütün katılımcılar büyük bir ilgiyle kendisini izliyorlardı. Daha önceden belirlediğimiz gibi önce hastaneye gelen kişinin psikolojisi hakkında konuştuk. Genellikle bu kişi ya bir hasta ya da hasta yakını oluyordu. Gülhan Hanım turizm sektöründen örnekler verdi.

— Tatilini geçirmek için otele giden bir kişinin psikolojik durumu ile hastaneye giden bir kişinin psikolojisi bir olabilir mi? Her ikisi de iyi hizmet almak istiyor ama durumları çok farklı, değil mi?

Bu sorular üzerine katılımcılar ellerini kaldırarak söz almaya başladılar.

— Hastaneye gelen kişi büyük bir olasılıkla acı çekiyordur ya da ağrısı vardır.

— Genellikle korkmuş oluyorlar.

— En azından endişe ve merak içindeler.

— Otele giden eğlenmeye gidiyor, keyfi yerinde.

— Bize gelenlerin ancak hastaneden ayrılırken keyfi yerine gelmiş oluyor.

Gülhan Hanım katılımdan memnundu. Onlar konuştukça beyaz tahtaya kısa notlar yazıyor ve hemşire arkadaşları yeni sorularla konuşturmaya devam ediyordu. Tam o sırada kapıda Elif göründü. Ayaklarının ucuna basarak salona girip yanıma geldi ve elindeki notu bana uzattı: "Deniz Hanım, Dr. Hüsnü Bey'le acele görüşmeniz gerekiyor." Derin bir nefes aldım. Durum çok acil olmasaydı Elif buralara gelip de beni çağırmazdı. Elimle Gülhan Hanım'a çıktığımı belirten bir işaret yapıp Elif'le birlikte oradan ayrıldım.

— Acil görüşmemizi gerektiren sorun neymiş, biliyor musun?

— Bilmiyorum, Deniz Hanım. Saat 09.00'da aramıştı. Ben de eğitimde olduğunuzu söyledim. Bir saat sonra tekrar aradı ve "Hâlâ çıkmadılar mı?" diye sordu. Anlaşılan daha sonra Başhekim'i aramış ki oradan beni aradılar ve "Yavuz Bey talimat verdi, Deniz Hanım hemen Dr. Hüsnü Titiz ile görüşsün" dediler. Ben de gelip sizi rahatsız ettim.

— Aman iyi ettin Elifçiğim. Anlaşılan yeni bir Dr. Titiz krizi ile karşı karşıyayız.

Ofise gelir gelmez hemen Hüsnü Bey'i aradım. Yerinde yoktu. Telefonu açan asistan arkadaşa kendisiyle görüşmek için beklediğimi söyledim. Bu kez şikâyet edecek ne buldu acaba? Onu düşündükçe içim daralıyor. Hüsnü Bey'in beni aramasını beklerken biriken işlerime göz attım. Birkaç e-posta mesajını yanıtladım. İşlere öyle dalmışım ki Elif kapıdan başını uzatıp "Deniz Hanım, ben yemeğe çıkabilir miyim?" diye sorunca saatin 12.30 olduğunu fark ettim. Dr. Hüsnü Titiz sayesinde eğitimin ilk oturumunu kaçırmıştım.

— Elifçiğim, sen yemeğe git. Ben Hüsnü Bey'i tekrar arayayım. Beni acil bir durum var diye dersten çıkardılar. Bu saate kadar sesi çıkmadı. Neyse onunla konuştuktan sonra da eğitim salonuna gidip bir bakarım bugünkü oturumu bitirmişler mi diye.

Hüsnü Bey'in ofisindeki telefonu uzun uzun çaldırdım. Açan olmadı. Kalkıp eğitim salona gittim. Tahmin ettiğim gibi ilk oturumu bitirmişlerdi. Kapı açıktı ve Gülhan Hanım bilgisayarını toparlıyordu. Beni görünce gülümsedi.

— Merhaba Deniz Hanım, eğitim almanıza günlük işler izin vermedi, değil mi?

— Hiç sormayın Gülhan Hanımcığım, işlerimi önceden planlamış olmama rağmen hastanemize yeni gelen bir cerrah nedeniyle acilen dersin yarısında çıkmam gerekti. Üstelik problemin ne olduğunu da hâlâ bilmiyorum. Çünkü bu saate kadar kendisine ulaşamadım.

Gülhan Hanım, tahtayı göstererek güldü.

— Şikâyetleri ele alırken uygulanacak ilk yedi aşamayı uygulamayı deneyin, işinize yarayabilir. Bundan sonraki eğitimlere sizi mutlaka bekliyorum.

O veda edip giderken ben de tahtadaki yedi maddeye baktım. Çok basit görünüyordu. Hep bildiğimiz şeyler. Hep bildiğimiz şeyler ama böyle sistemli uyguluyor muyum? Hayır. Hemen defterimi çıkarıp maddeleri not ettim.

Şikâyet eden kişiye şikâyetini / derdini anlatabilme-si için olanak tanıyın.

Tüm dikkatinizi kendisine yöneltin ve dikkatle dinleyin.

"Başka bir şey var mıydı?" diye sorun.

Kesinlikle tartışmayın ve bir problemin var olduğunu kabul edin.

Bu problem için özür dileyin.

Sorunu düzeltici önlemler alın ve "Başka bir şey var mıydı?" diye tekrar sorun.

Bu sorunu dile getirdiği ve dikkatinizi çektiği için teşekkür edin.

Elimde defterimle kafeteryaya gittim. Yemeğimi alıp bir masaya oturdum. Gözüm hâlâ ilk uygulanacak yedi maddede. Tartışmayın, özür dileyin, teşekkür edin. Bütün bunları yapınca şikâyetçiler iyice tepemize çıkmazlar mı acaba?

— Deniz Hanım, çok şükür sizi bulabildim. Nerelerdeydiniz? Benimle karşılaşmamak için kaçtığınızı düşünmeye başlayacağım.

Başımı kaldırdım. Dr. Hüsnü Titiz karşımda duruyordu. Birden içim sıkıldı. Oradan kalkıp gitmek istedim. Ama olmaz. İşte ilk yedi basamağı uygulamak için harika bir fırsat. Allah'ım sen bana sabır ver.

— Hüsnü Bey, merhabalar. Lütfen, buyurun oturun. Anlatın bakalım, size nasıl yardımcı olabilirim?

Böylece birinci basamağı uyguladım. Dr. Titiz karşımdaki sandalyeye otururken bu yaklaşımıma şaşırmış gibi baktı.

— Sabahtan beri sizi arıyorum. Eğitime mi girmiştiniz? Neyse, bu yemeklerle ilgili bir şikâyetim var. Karbonhidrat ağırlıklı bir menü oluşturuluyor ve ister istemez öğle yemeğinde yüksek kalori alıyoruz. Buna mutlaka bir dur demek lazım.

O konuşurken oturduğum yerde biraz öne doğru eğildim ve ilgiyle yüzüne baktım. Bir yandan da "hımm, evet" gibi sözcüklerle kendisini dinlediğimi gösterdim. İşte ikinci ve üçüncü basamak. Kendisini dikkatle dinlediğimi görünce devam etti:

— Konuyu Başhekim'e de aktardım ama o sizinle konuşmamı söyleyince tekrar sizi aradım. Bakın Amerika'da böyle olmaz.

Nihayet sözlerini bitirip yemeğinden bir lokma ağzına attı. İşte sıra bende! Hemen dördüncü basamağa geçtim.

— Başka bir konu var mıydı?

— Elbette, çok konu var. Ama bugün değil. Daha sonra konuşuruz. Zaten haftalık "staff" toplantısında dile getireceğim birçoğunu.

İnanılır gibi değil. Hüsnü Bey sustu. Hemen beşinci basamağa geçmeliyim. Bir problem olduğunu kabul edeceğim ve tartışmayacağım. Aslında söylenecek çok şey var. İşte tam arkasında salata bar var. İstediği gibi hafif bir salata hazırlayabilir. Ayrıca et yemeyenler için özel hazırlanan vejetaryen menüde çok hafif sebze yemekleri var. Meyve var, yağsız yoğurt var, diyet ekmek var. Yok yok, hiçbirini söylemeyeceğim. Sonra tartışmaya başlıyoruz, ortam geriliyor. En iyisi ben hiç bozmadan şu formülü bir deneyeyim. Madem beşinci basamakta tartışmayın diyor, tartışmayacağım.

— Anlaşılan kafeteryadaki menülerle ilgili bir düzeltme yapmak gerekiyor. Ben konuyu diyetisyenimizle görüşeceğim. Kesinlikle sizlere karbonhidrat ağırlıklı bir diyet uygulatmak istemeyiz. Ben kafeterya birimimiz adına sizden özür diliyorum. Dediğim gibi konuyla ilgilenip gerekli değişikliklerin yapılmasını sağlayacağım. (Altıncı basamak da tamam!) Hüsnü Bey, bu önemli konuya dikkatimizi çektiğiniz için size teşekkür borçluyum. Bundan sonra sayenizde hastanemiz çalışanları daha sağlıklı beslenecekler. (Oh, işte bu son basamak oldu.)

Dr. Hüsnü Titiz bu sözler üzerine hafifçe gülümsedi ve “Ben teşekkür ederim Deniz Hanım” diyerek yemeğine devam etti. Evet, ilk yedi basmak gerçekten işe yarıyor. Hüsnü Bey sesini yükseltmedi. Ben de kendimi daha iyi hissediyorum. Eğitimin ilk yedi basamağı bu kadar işe yarıyorsa devamı kim bilir ne kadar yararlı olacaktır. Bu eğitimi herkesin alması gerekiyor. Bu arada yemekten sonra diyetisyen arkadaşla görüşeyim de menüye bir göz atsın. Gerçekten bazı değişiklikler iyi olabilir.

Planladığımız gibi ikinci grubun eğitimi ertesi gün saat üçte başladı. Gülhan Hanım’a “Geçen grupla ilk saate katılabilmiştim. Bu kez de ikinci yarıya gelsem sizce bir sakıncası var mı?” diye sordum. Ondan olumlu yanıt alınca son iki saate katıldım. Gülhan Hanım, arkadaşlarla sohbet eder gibi konuştukça hepsi ona katılıyorlardı.

— Hiç kimse şikâyet dinlemekten hoşlanmaz. Şikâyetlere karşı olağan tepkimiz olumsuzdur. Ya savunmaya geçeriz ya da öfkelenir ve mutsuz oluruz. Ancak bu tür tepkiler durumu düzeltmez. Tam tersine şikâyetçiyi kışkırtır ve durum giderek kötüleşir. Unutmayalım ki öfkelenmek, sakinleşmekten daha kolaydır. Konuşmanın harareti arttıkça söylenenler şikâyet sınırını aşıp kişisel suçlamalara dönecektir.

Bu sözlerden sonra katılımcılardan yaşadıkları örnekleri paylaşmalarını istedi. Genç arkadaşlar hemen ellerini kaldırarak yaşadıkları olumsuz deneyimleri paylaşmaya başladılar. Onlar başlarına gelenleri anlattıkça Gülhan Hanım, “Bu durumda kendini nasıl hissettin? Aklından neler geçiyordu?” gibi sorularla duygularını da paylaşmalarını sağlıyordu.

— Sizler, sağlık personelisiniz ve çok iyi bilirsiniz ki birinin sizi öfkelendirmesine izin verirseniz stres düzeyiniz artar. Strese bağlı baş, sırt, mide ağrıları gibi sağlık sorunları yaşamaya başlarsınız. Bir adım ilerisi ise migren, yüksek tansiyon, ülser gibi ciddi hastalıklara yakalanmaktır, değil mi? Belki de en kötüsü bu durumun giderek özel yaşamınızı ve ailenizi etkilemeye başlamasıdır. Siz farkına varmadan sorunları eve taşırsınız ve evde de huzurunuz kalmaz. Aile üyeleriyle eşiniz, anneniz, kardeşiniz, kim varsa onlarla aranız bozulabilir. Bu kısır döngü devam eder gider.

Hepimiz “Evet, doğru, haklısınız” diyerek Gülhan Hanım’ın söylediklerine katılıyorduk.

— Öyleyse bir şikâyetçiyle karşı karşıya kaldığımızda neler yapmalıyız?

Bu soruyu sorduktan sonra tahtanın başına geçti ve “Biiir” diyerek, yazarak anlatmaya başladı.

— I. Derin bir nefes alın ve omuzlarınızla çenenizi rahat bırakın.

Sonra nasıl rahatlanacağını gösterdi. Hepimiz onun gibi yaparak omuzlarımızı öne arkaya daireler yapar gibi oynattık. Ardından “İkiii” dedi.

— II. Ses tonunuz ve beden diliniz özgüveninizi göstersin, yani dik durun ve kendisine ilgi gösterdiğinizi belli edecek şekilde göz teması kurun. Gülümsemeye çalışın.

Kişisel gelişim programımız kapsamında arkadaşlar, beden dilini etkili kullanma eğitimi almışlardı. Gülhan Hanım onlara sorunca hemen biri ayağa kalkarak, bir diğeri oturarak özgüvenli bir kişinin bedeni, omuzları nasıl durur gösterdi. Eğitimcimiz onların aktif katılımından çok memnun görünüyordu.

Gülhan Hanım, sözlerine şikâyetçilerin farklı motivasyonları olabileceğinden söz ederek devam etti. Bunları da üç gruba ayırdı:

Birinci grupta, gerçekten haklı bir nedenle şikâyet edenler vardı.

İkinci grupta ise aslında bir sorun olmamakla birlikte konuyu veya durumu yanlış anladıkları için şikâyetçi olanlar yer alıyordu. Bunlar kötü niyetli olmamakla birlikte çoğunlukla şikâyetlerinde haksız olan kişilerdi.

Üçüncü ve son grupta ise şikâyet etmeyi seven insanlar vardı. Bunlar her durumda şikâyet edecek bir şey bulup söyleniyorlardı. Gülhan Hanım bu zor insanlara "mutsuz bebekler" dendiğini söyledi ki onlarla baş etmenin birkaç farklı yöntemini anlatacaktı.

Ah, bu son gruba en iyi örnek bizim Dr. Titiz olabilir. Ben böyle düşünürken Gülhan Hanım sözlerine devam etti:

— Ticarette geçerli bir söz vardır, bilirsiniz "Müşteri her zaman haklıdır." Biz bunu biraz değiştirelim ve...

O sözlerini tamamlamadan katılımcılar hep bir ağızdan bağırdılar "Hasta her zaman haklıdır." Gülhan Hanım, güldü.

— Evet, ben de öyle diyecektim. Hani az önce üç tip şikâyetçiden söz ettik ya, karşılaştığınız şikâyetçinin hangi gruba girdiğini ilk anda bilemezsiniz. Bunun için bize gelen şikâyetlerin haklı bir gerekçesi olduğunu düşünerek onlara yaklaşacağız. Yani kişinin şikâyetinde haklı olduğunu varsayalım ve ona yardımcı olmaya çalışalım. Diğer iki grupta yer alan şikâyetlerle ilgili olarak neler yapabileceğimizi daha sonra konuşacağız. İşte size çok basit yedi aşamadan oluşan bir formül.

Gülhan Hanım tahtaya şikâyetlerle başa çıkmanın ilk yedi basamağını yazdı. Her birini açıklayarak anlatıyordu. Ben bu basamakları not alıp Hüsnü Bey de denemiştim ama uzmanından dinleyerek öğrenmek daha başka oluyordu.

— 1. *Şikâyet eden kişiye şikâyetini anlatabilmesi için olanak tanıyın*.

Derin nefes alın, gevşeyin ve sakin bir ses tonuyla size şikâyetini anlatmasını sağlayın. Unutmayın, duruşunuz özgüvenli olsun.

Tüm dikkatinizi kendisine yöneltin ve dikkatle dinleyin.

Mümkünse elinizde bir not defteri olsun ve söylediklerini kısaca not edin. Bu davranışınız ona kendisini ciddiye aldığınız mesajını verecektir. Ayrıca şikâyetçi anlatırken olumlu geri bildirimler vererek kendisini dinlediğinizi gösterin. Onunla empati kurduğunuzu gösterecek şekilde konuşun.

“Başka bir şey var mıydı?” diye sorun.

Şikâyetini anlatması bitince “İlave etmek istediği bir şey var mı?” diye sorun. Bu soru çok önemli. Çünkü sözünü kesmediğinizi ve kendisi “Daha başka bir şey yok” deyinceye kadar dinlemiş olduğunuzu gösterir.

Kesinlikle tartışmayın ve bir problemin var olduğunu kabul edin.

Bu durumla ilgili olarak mazeretler bulmayın. Mutlaka probleme neden olan birkaç mazeretiniz vardır. Söz gelimi “Bugün eksik kadroyla çalışıyoruz, o yüzden bekletiyorum”, “Elimizde yeterince ilaç veya malzeme yok”, “Doktoru çağırdım ama gelmiyor”, “Bir kişi temizlik yapıyor, o yüzden yetişemiyor”, “Ben de yeniyim, daha bu işlemi iyi bilmiyorum” gibi mazeretler belirtebilirsiniz. Ama bunlar karşı tarafı daha da rahatsız edebilir. Siz ileri sürdüğünüz bu mazeretlerle şikâyetinde haklı olduğunu söylemiş olursunuz. En iyisi sözü uzatmadan problemin var olduğunu kabul edin ve düzeltmek için gerekli girişimlerde bulunacağınızı belirtin.

Bu problem için özür dileyin.

Bu durumda karşınızdaki daha anlayışlı olacaktır. Herkesin yanlış yapabileceğini veya her yerde bazı eksikliklerin olabileceğini kabul edecektir. Eğer şikâyet etmeyi seven zor insanlardansa işiniz zor. Ama o tipler bile özür dilediğiniz zaman daha anlayışlı olacaklardır.

Sorunu düzeltici önlemler alın ve “Başka bir şey var mıydı?” diye tekrar sorun.

Mutlaka konuyla ilgilenin ve geri bildirimde bulunun. Kimse kandırılmak istemez. Özür dileyip de düzeltmezseniz veya sorunun neden kaynaklandığını açıklamazsanız güvenilirliğinizi yitirirsiniz. Yalnızca siz birey olarak değil, çalıştığınız kurum da güvenilir olmaktan çıkar. Bazen bulduğunuz çözüm, şikâyetçinin istediği çözüm olmayabilir. Mutlaka nedenlerini açıklayın. Eğer mümkünse kendisine bir iki seçenek sunun.

Bu sorunu dile getirdiği ve dikkatinizi çektiği için teşekkür edin.

Şikâyetini başkalarına değil de size getiren kişi gerçekten teşekkürü hak eder. Çünkü bize kendimizi iyileştirme, yanlışlarımızı düzeltme olanağını tanımış olur. Öyle değil mi?

Gülhan Hanım anlattığı her madde ile ilgili katılımcılardan örnekler istedi. Kendisi de önceden hazırladığımız örnek olayları onlara aktardı. Çok basit görünen bu yedi maddenin nasıl birbirini tamamladıklarını anlattı. Bu yedi aşama sırasıyla uygulanınca şikâyetlerle ilgili sorunların büyük ölçüde çözüleceğini açıkladı.

Eğitim sona erdiğinde katılımcılar Gülhan Hanım'ı içtenlikle alkışlayarak teşekkür ettiler. Bir ikisi yanıma gelerek bir sonraki dersi heyecanla beklediklerini söylediler. Gülhan Hanım onlara "İyi akşamlar" derken bir sonraki derste canlandırmalar yapacaklarını anlattı: "Hazır olun, oyun oynayacağız ve hepiniz rol alacaksınız." Hemşire arkadaşlar neşeyle eğitim salonundan çıkarlarken Gülhan Hanım yanıma gelerek "Bugün konuştuklarımızı değişik örnek olaylar ve durumlara uygulayarak canlandıracağız. Bakalım teoride akıllarına yatan davranışları pratikte uygulayabilecekler mi? Sonra da kendilerini değerlendirecekler" dedi.

— Gülhan Hanım, ben geçen gün bu yedi basamağı bir doktorumuzla görüşürken uyguladım ve gayet iyi sonuç aldım. Gerçekten işe yarıyor. Üstelik bugün yaptığınız açıklamaları da dinlememiştim. Bundan sonra daha başarılı uygulayacağıma eminim.

Gülhan Hanım bu sözlerime çok memnun olmuştu.

— İki grupta da katılımcılar öğrenmeye çok açık ve istekliydiler. Bu öğrenme iklimini siz yöneticiler oluşturuyorsunuz. Sizin az önceki sözleriniz genç arkadaşlara ne güzel örnek olduğunuzu gösteriyor. Kutlarım. Araştıran, öğrenen, öğrendiklerini uygulayan kişilerin çalıştığı bir işyerinde sorun az olur, olanlar da kolayca çözülür.

— Haklısınız. Ben iki yıldır buradayım ve yaşadığımız en ciddi sorun hastanemizde tedavi gören Sayın Bakan'ın şikâyetleri ile ilgili oldu. Bu eğitim programını da o nedenle hemen uygulamak istedik. Bir de Dr. Titiz'imiz var ama onlardan her yerde olabilir.

— Zor bir insan mı?

— Evet. Aslında çok başarılı bir cerrah ama hiç mutlu edemiyoruz. Hep bir şeylerden şikâyetçi! Geçen gün yedi basamaklı formülü ona uyguladım. Sonuç oldukça başarılıydı.

— Deniz Hanım, son dersi şu sizin Dr. Titiz gibi zor insan tipine ayıracağız, sakın kaçırmayın.

Gülhan Hanım gidince ben de odama döndüm. Elif çıkarken bilgisayarımın üzerine birkaç küçük not iliştirmişti. Birinde Hüsnü Bey'in görüşmek istediği yazılıydı. Diğerinde Başhekim'i aramamı söylüyordu. Üçüncüsü ise "Dr. Özcan Bey aradı, tekrar arayacak" diyordu. "En iyisi bu üçüncüsü" derken telefon çaldı.

— Alo, buyurun Yavuz Bey. Eğitim az önce bitti, ben de yeni döndüm ofisime. Çok iyi gidiyor. Hüsnü Bey yanınızda mı? Beni de aramış. Hemen geliyorum.

Defterimi alıp yukarı Başhekimliğe çıkarken "Yine bu Hüsnü Bey neler karıştırıyor acaba?" diye düşündüm. Yavuz Bey'in odasına girdiğimde Hüsnü Bey yüksek sesle konuşuyordu:

— Ne demek efendim. Eğitimlerde beni örnek verip bütün hastaneye maskara ediyorlarmış. Dr. Alkan sorarım size böyle bir şeye nasıl izin verirsiniz?

— İşte Deniz Hanım da geldiiii. Hoş geldiniz, Deniz Hanım. Dr. Titiz bir yanlış anlama veya aktarma nedeniyle üzülmüş ve şikâyet için bana gelmiş. Odaya girerken siz de duydunuz sanıyorum. Şu bizim şikâyetlerle başa çıkma eğitiminde kendisi hakkında bir konuşma oldu mu?

— Hiç öyle şey olur mu? Kesinlikle reddediyorum. Ama izin verirseniz önce Dr. Titiz'i rahatsız eden konu neymiş bir anlayayım. Hüsnü Bey anlatır mısınız şikâyetçi olduğunuz durum nedir? (İşte basamak biiirr.)

Hüsnü Bey anlatmaya başladı. Öğle saatinde bir grup doktor arkadaşla birlikte yemek yemişler ve Satın Alma Komisyonu başkanı olan Özcan Bey, çok yararlı bir eğitim hizmeti aldıklarını söylemiş. Diğerleri eğitimin konusunu sorunca da Hüsnü Bey'e doğru bakarak "Şikâyetlerle ve şikâyetçilerle başa çıkmayı öğretiyorlar" demiş. Hüsnü Bey hemen bu

eğitimin kendisine karşı hazırlandığını anlamış ve “Neler anlatılıyor?” diye sormuş. Özcan Bey de “Hastalardan, hasta yakınlarından, hatta doktorlardan gelen şikâyetleri en profesyonel şekilde ele alıp sonuçlandırma yöntemleri anlatılıyor” diye yanıtlamış onu. Ama “hatta doktorlardan” derken hem sesini biraz yükseltmiş hem de Hüsnü Bey’in gözünün içine bakmış. “Bu besbelli bir şey canım. Benimle baş edemediniz eğitim alıyorsunuz. Hani ben hastanedeki birkaç yanlışı dile getirdim ya bu yüzden eğitim salonlarında maskara ediliyorum.” Hemen orada tepki verince doktorlar gülmüşler. İyice canı sıkılmış. Onlara kızmış. Ama asıl kızgınlığı böyle bir eğitim programını uyguladığım için bana, onay verdiği için de Başhekim’eymiş.

Sözlerini bitirinceye kadar onu ilgiyle, dikkatle dinledim. (Basamak iki ve üç.) Anlattıklarına gülmemek için kendimi zor tutuyordum. “Yok, öyle bir şey” deyip geçmemek için hemen dördüncü basamağa geçtim. (Problemin var olduğunu kabul et.)

— Hüsnü Bey, duyduklarınızın büyük bir kısmı doğru, bir kısmı değil. Gerçekten de şikâyetlerle başa çıkma yöntemleri konusunda hemşire arkadaşlarımıza bir eğitim veriyoruz. (Dördüncü basamak.) Ama eğitimin sizinle bir ilgisi yok. Böyle boşu boşuna rahatsız olduğunuz için çok üzüldüm. (İşte bu da beşinci basamak.) Bu eğitimle ilgili duyuruları yalnızca bölüm başkanlarımıza, başhemşirelere ve eğitime katılacak olan hemşire arkadaşlarımıza göndermiştik. Ben eğitimin içeriğini anlatan kısa bir e-posta hazırlar, tüm doktorlarımızla paylaşırım. Böylece kimsenin aklında bir soru kalmaz. Başka bir şey var mıydı? (İşte altıncı basamak da oldu.)

— Yok, hayır teşekkür ederim.

Hüsnü Bey’in böyle çabuk sakinleşmesine şaşıran Yavuz Bey, kaşlarını kaldırarak yüzüme baktı ve gülerek “Eğitimin yararlarını hemen görüyoruz. Ne demişler: ‘Eğitim şart!’ ” dedi. Ben ona yanıt vermeden yedinci basamağı da uygulamaya kararlıydım.

— Hüsnü Bey, bu konuya dikkatimizi çektiğiniz iyi oldu. Bu uyarınız sayesinde doktorlarımıza eğitimimizle ilgili doğrudan bilgi vermiş olacağız. Sağ olun.

Bu sözler üzerine Hüsnü Bey ayağa kalktı ve “Burada çok zaman kaybettim, işimin başına döneyim. Haydi, size iyi günler” diyerek odadan çıktı. O çıkar çıkmaz Yavuz Bey bana dönerek “Bravo! Çok iyi yaklaştınız. Sesi soluğu kesildi. Bu taktiği eğitimde mi öğrendiniz? Bize de anlatın da uygulayalım” dedi.

— Evet, Yavuz Bey, eğitimde öğrendiğimiz yedi basamaklı bir formülü uyguladım. Gerçekten işe yarıyor. Ancak aynı kişiye birkaç kez uygulanırsa etkisi azalabilir. Çünkü bu formül daha çok bir kişinin karşılaştığı tek bir olayla ilgili şikâyetini ele alırken yararlı oluyor.

— Ama Hüsnü Bey’e de etkili oldu. Öyle değil mi?

— Evet, oldu ama biliyorsunuz Hüsnü Bey her zaman şikâyet edecek bir şeyler bulan bir kişi. Bu tür zor insanlara ki onlara literatürde “mutsuz bebek” deniyormuş, yaklaşmanın birkaç farklı yolu daha olmalı. Son derste onları ele alacağız.

— Bu eğitime hepimiz katılalım. Belki bizler için daha kısa bir program hazırlanabilir. Ne dersiniz?

— Olabilir, ben bu konuyu eğitimcimiz Gülhan Ha-nım’la konuşayım. Hemşire arkadaşlarla örnek olaylar üzerinde canlandırmalar yapacak ve sonra sınıfta hep birlikte neresi doğruydu, neresi değildi şeklinde değerlendirecekler. Bu uygulamalı kısmı çıkarabiliriz, isterseniz.

— Deniz Hanım, anlattıklarınız çok ilginç geldi. Bu örnek olayların canlandırılacağı saatler belliyse bana da haber verin de işlerimi ayarlayıp gelmeye çalışayım. Bu grup çalışmasını izledikten sonra doktor arkadaşlar için düzenlenecek eğitimi alıp almamaya karar veririz.

— Elbette, ben saatleri asistanınıza yazdırırım Yavuz Bey. İyi akşamlar.

Eğitimcimiz Gülhan Hanım’ı arayıp Başhekim’in sınıflardan birine katılıp canlandırma alıştırmalarını izleyeceğini söyledim.

— Deniz Hanım, bu çok güzel bir haber. Yavuz Bey’in yoğun çalışma programının arasında bizim eğitimimize zaman ayırması katılımcılar için çok önemli bir mesaj olacak. Daha önce söylediğim gibi yönetim öğrenmeye açık olur ve eğitimleri desteklerse çalışanlar da kendilerine anlatılanları öğrenip uygulayacaklardır. Bence dersin başında gelmesin de

gruplar kendilerine verilen örnek olayları çalışıp canlandırmaya hazır olduklarında gelsin. Ne dersiniz?

Yavuz Bey'e Gülhan Hanım'ın önerisini ilettim. Böylece sınıf hazır olunca telefonla çağırmaya karar verdik. Ben derse başında girdim. Gülhan Hanım, planladığı gibi canlandırma çalışmasını katılımcılara anlattı. Hazırladığı örnek olaylar Bakan'ın eşinin bizim hemşire arkadaşlarla yaşadığı sorunlara benzer şekilde hazırlanmıştı. Sınıftaki katılımcıların dört alt gruba ayrılmasını rica etti. Onlar gruplara bölünüp sandalyelerini çekerken dört farklı örnek olayı onlara dağıttı. Gruplar kendilerine verilen olayı kırk beş dakika içinde tartışacaklar ve sonra rolleri üstlenerek canlandıracaklardı. Her canlandırmadan sonra izleyen gruplar performansı değerlendirecek ve eleştirilerini dile getirecekti. Başhekim'i tam canlandırmalar başlarken arayıp çağırdım. O gelince Gülhan Hanım katılımı için kendisine teşekkür etti. Ardından birinci grup kendilerine verilen örnek olayı canlandırmak üzere sınıfın ortasına geldi. Onlara röntgen filmi çekilecek eşinin yanında gidemediği için mutsuz olan ve şikâyet eden bir hasta yakınıyla ilgili olay verilmişti.

Hasta yakını:

— Ne demek eşimle birlikte röntgen çekilen bölüme gidemezmişim? Görmüyor musunuz adamcağız acı içinde kıvranıyor? Onu yalnız bırakamam.

Hemşire:

— Hanımefendi, eşiniz yalnız olmayacak hemşire arkadaşım ve röntgen teknisyenimiz yanında olacaklar.

Hasta yakını:

— Yanında sizin olmanız yetmez. O beni ister ve ben de onunla gidiyorum.

Hemşire:

— Hanımefendi, maalesef hastane kuralları böyle. Hasta yakınları röntgen odasına gidemez. Biliyorsunuz röntgen ışınları sağlığımıza zararlıdır. Sizin, zorunlu olmadığınız hâlde bu ışınlarla karşılaşmanız doğru değil. Bunu sizi korumak için yapıyoruz.

Hasta yakını:

— Zararlı ışınlardan korunmayı ben de biliyorum. Ama bu acil durumda onu düşünemem. İzin vermezseniz sizi şefinize şikâyet edeceğim.

Şikâyetçi hasta yakını rolünü canlandıran birinci katılımcı, rolünü o kadar içten oynuyordu ki sınıftaki herkes karşılarında gerçekten mutsuz ve şikâyetçi bir kişi var gibi hissetti. En son “Sizi şikâyet edeceğim” diye bağırınca o ana kadar hiç konuşmamış olan gruptaki üçüncü katılımcı dayanamadı ve “Şikâyet ederseniz edin. Sizden mi korkacağız? Şefimiz de kuralları uygulayacaktır” diye bağırıverdi. Onun içten tepkisi üzerine gülmekten gözlerimizden yaşlar geldi. Gülhan Hanım hemen olaya el koydu.

— Arkadaşlar, şikâyetle uğraşmak ne kadar zor, değil mi? İnsanı çileden çıkarabilir.

Hemşire arkadaşlar hep bir ağızdan “Evet” deyince Gülhan Hanım devam etti:

— Öyleyse şimdi bu olayı bizim yedi basamaklı formüle uygulayalım bakalım nasıl olacak?

Sonra gruba döndü ve “Kimler rol almak istiyor?” diye sordu. Şikâyetçiyi oynayan birinci katılımcı rolüne devam ederken onun karşısına gruptaki dördüncü üye çıktı.

Yeni hemşire: (Önce derin bir nefes aldı. Onun bu hâline sınıftan kıkırdama sesleri geldi.)

— Sizi üzen nedir hanımefendi, öğrenebilir miyim?

Hasta yakını:

— Arkadaşlarınız röntgene giderken kocama eşlik etmeme izin vermiyorlar. Hastane kuralı mıymış, neymiş?

Yeni hemşire:

— Anlıyorum, çok endişelisiniz. Kim olsa sizin gibi hisseder. Ne de olsa eşinizin bir kaza geçirdiğini öğrendiniz.

Hasta yakını:

— Elbette, çok endişeliyim. Allah korusun ya kötü bir şey varsa… (Kulağını çekip tahtaya vurunca kızlar yine kıkırdadılar.)

Yeni hemşire:

— Biz bu problemi hep yaşıyoruz. Röntgen odasına zorunlu olmadıkça kimse girmiyor ama hasta yakınları da sevdiklerini bırakmak istemiyorlar. Sizi de tehlikeye atmamak için, ne dersiniz, koridorun sonundaki kapıya kadar bizimle gelin. Oradan sonra beyefendiyi biz devralalım. Başka bir şey var mıydı?

Hasta yakını:

— Hayır, ben hep yanında kalmak istiyorum. (Sınıftan yine gülüşme sesleri geldi.)

Yeni hemşire:

— Sizi anlıyorum. Şöyle yapalım. Siz beklerken ben nöbetçi doktorumuzla görüşüp sizin için izin almaya çalışayım. Bu arada eşinizin röntgeni gecikmesin, arkadaşlar işleme devam etsinler.

Hasta yakını:

— Tamam, öyleyse siz doktorla konuşun. Bekliyorum.

Bu sözler üzerine sınıftan “Oh, çok şükür” sesleri yükseldi. Başta Yavuz Bey olmak üzere herkes bu ilk ekibi alkışladı. Ardından değerlendirme aşamasına geçildi. Katılımcılar görüşlerini belirttiler. Çoğu olumlu konuşurken birkaç tanesi “Ya hasta yakını kabul etmeyip ısrar etmeye devam etseydi ne olacaktı?” diye sordular. O zaman Başhekim Yavuz Bey araya girip “Arkadaşınız en doğrusunu gösterdi. Hasta yakını ile tartışmaya girmek yerine, doktoru çağırıp yardım alın. Böylece hem zaman kazanırsınız hem de hasta yakını doktoru dinlerken biraz daha kolay ikna olabilir” dedi.

Kısa bir aradan sonra ikinci grup kendilerine verilen örnek olayı aktardı. Onların ödevinde ağrı kesici ilacın hasta tarafından kontrol edilmesiyle ilgili şikâyet vardı. Bu grupta şikâyetçi olan birinci katılımcı, hastanın

annesi rolündeydi ve sürekli ağlar gibi konuşuyordu. Onun bu hâli diğerlerini çok eğlendirdi.

— Ama biz bilemeyiz, ne kadar ilaç verileceğini. Siz veriiinn.

Hemşire:

— Bakın ben size gösteriyorum. Gerçekten çok kolay. Şu düğmeye basınca ilacın dozu artar. İlaç da hastamızın kolundaki seruma bağlı olduğu için ağrı kesici doğrudan damardan verilmiş olur.

— Ama ya çok verirseeek, siz bu işler için eğitimlisiniz. Siz veriiiin.

O ağlamaklı bir ses tonuyla sözleri uzattıkça izleyenler gülmekten yerlerinde oturamıyorlardı. Hemşireyi canlandıran ikinci katılımcı sınıfa dönerek “Aslında bu işi çocuklar bile yapar derim ama öğrendiklerimizi uygulamak zorundayım” dedi ve arkadaşına dönerek devam etti:

— Hanımefendi, ilk kez yaptığınız için çekinmekte haklısınız. Ancak mekanizma çok kontrollüdür. İsteseniz de fazla ilaç veremiyorsunuz. Yalnızca gereksiz yere ilaç vermemek için hastamızın ihtiyaç duyduğunda, yani gerçekten ağrısı olduğunda düğmeye basmasını istiyoruz. Ben hastamıza göstereyim. (Hemen yanındaki üçüncü katılımcıya gösterir gibi yaptı.) Başka bir şey var mıydı?

Hastanın annesi:

— Ya bir aksilik olursa, ya ilaç çok gelirseee.

Hemşire:

— Hanımefendi, titizliğiniz için çok teşekkür ederim. İlaç işi şakaya gelmez. Şimdi düğmeye basalım, ben yarım saat sonra gelip kontrol edeceğim. Ne dersiniz? Şimdi içiniz daha rahat, değil mi?

Anne:

— Evet, teşekkür ederiiiiz.

Sınıftan yine bir alkış koptu. Gülhan Hanım, hemşireyi canlandıran arkadaşın omzuna kolunu dolayarak “Olaya çok güzel yaklaştın, bravo” dedi. Sonra sınıfa dönerek “Ne dersiniz?” diye sordu. Diğerleri

beğendiklerini dile getirince ara vermeden üçüncü grubu ödevini canlandırması için çağırdı.

Üçüncü gruba verilen örnek olay da Cerrahi Bölümü'nde Bakan'ın eşiyle yaşanan problemlerden biriydi. Bu kez hastaya verilen yemeklerin beğenilmemesi üzerine ortaya çıkan bir şikâyet söz konusuydu. Bu olayda hastanın eşini oynayan hemşire arkadaş hem sesini hem de beden dilini çok iyi kullanıyordu. Neredeyse profesyonel bir gösteri izler gibiydik.

Hastanın eşi:

— Hemşire Hanım, bakar mısınız? Bu verdiğiniz yağsız, tuzsuz, sulu gıdalarla benim eşim nasıl güçlenip iyileşecek? Şöyle besleyici bir şeyler verseniz de adamcağız kendine gelse. Bir de “Yürüteceğiz” diyorsunuz. Bunlarla değil yürümeye, oturmaya gücü olmaz insanın.

Hemşire:

— Efendim, eşiniz daha altı saat önce anesteziden çıktı. Biliyorsunuz bu arada da hep damardan beslendi. Şimdi ilk kez ağızdan besleniyor. Sindirim sisteminin harekete geçmesi için önce hafif ve sulu yiyeceklerle başlamamız gerekiyor. Bir sonraki öğünde daha kuvvetli besinler verilecek.

Hastanın eşi:

— Bana bakın, biz buraya bir avuç para veriyoruz. Kocamı yoğurt yesin, hoşaf içsin diye getirmedim buraya. Adam gibi yemek isteriz. Biftek filan yok mu?

Hemşire (gülmemeye çalışarak):

— Aman hanımefendi, böyle sindirimi zor besinler verirsek eşinizi daha da hasta ederiz. İnanın biftek yiyeceği zamanlar da gelecek. Hem de çok yakında.

Hastanın eşi:

— Kızım biz Adanalıyız. Her gün et, kebap yeriz. Benim kocam alışık ağır yemeklere. Hiçbir şey olmaz.

Hemşire:

— Anladım efendim. İsterseniz şimdi yoğurtla ve hoşafla başlayalım. Ben bu arada hemen gidip doktorunuzu bulayım ve isteklerinizi ileteyim. Eminim gelip sizinle görüşecektir.

Hemşire odadan çıkıyormuş gibi yapınca hastanın eşini oynayan katılımcı “Tövbe tövbe” diyerek gruptan bir arkadaşının ağzına kaşıkla bir şeyler verir gibi yapmaya başladı. Hızlı hızlı hastayı beslerken bir yandan da “Haydi benim aslanım, ye de kuvvetlen” diyordu. İzleyen katılımcılar kahkahalarla gülerken hasta rolündeki hemşire birden “öööö” diyerek yediklerini çıkarır gibi yaptı. Grup üyeleri bu durumu daha önceden planlamış olmalılardı ki hasta yediklerini çıkarırken odaya hemşire ile doktor rolünü oynayan bir diğer grup üyesi girdi. Bu arada hastanın eşi de “Ay, üstüm başım battı” diyerek yakınıyordu.

Odaya giren hemşire hemen hastanın yardımına koşarken doktor rolündeki katılımcı:

— Hanımefendi, eşiniz ciddi bir ameliyat geçirdi. U- zun süre anestezi altında kaldı. Bu tür tepkiler doğaldır. Onu yavaş yavaş ve azar azar ağızdan beslemeye çalışalım. Zorlamayalım. Olur mu?

Hastanın eşi:

— Galiba sizin yoğurdunuz ekşiydi. Yoksa benim eşim her gün bir kâse tam yağlı koyun yoğurdu yer. Hiç de dokunmaz.

Doktor:

— Hastanede her şey günlük alınır ve tüketilir. Az önce dediğim gibi bu anesteziden sonra sık görülen bir tepkidir. Hiç merak etmeyin, geçecek.

Hastanın eşi:

— Ama benim kocam aslanlar gibi… (Sınıftan gülüşmeler geldi.)

Hemşire:

— Sizi çok iyi anlıyoruz. Aslan gibi eşinizi böyle hâlsiz görmeye dayanamıyorsunuz. Ama kısa zamanda bu durum düzelir. Yine eskisi gibi aslan olur. (Yine gülüşmeler yükseldi.)

Doktor (hastaya dönerek):

— Ne kadar şanslısınız, eşiniz sizi çok seviyor. (Sonra eşine dönerek) Hanımefendi, sizi kutlarım, eşinizin sağlığına kavuşması için çabalıyorsunuz. Bravo! Biz de size destek olacağız. Merak etmeyin kısa zamanda eski sağlığına kavuşacak eşiniz.

Hastanın eşi:

— Ah, o benim kıymetimi de bilmez ama… (Mahcup bir edayla güldü.)

Bu başarılı canlandırmadan sonra sınıfta büyük bir alkış koptu. Kızlar işi iyice oyunculuğa dökmüşlerdi. İzleyenler de tiyatrodaymış gibi eğleniyorlardı. Gülhan Hanım ekibe tek tek ellerini sıkarak teşekkür etti. “İş dönüp dolaşıp hastanın ve yakınının neler hissettiğini anlamaya geliyor, öyle değil mi?” Katılımcılar “Evet, empati” diye bağrıştılar. Gülhan Hanım güldü. “Evet, kendimizi onların, yerine koyup istekleri, şikâyetleri ne kadar anlamsız da görünse haklı olabilecekleri noktayı bulmaya çalışmalıyız.”

Bu sunumlarla süre dolmuştu. Gülhan Hanım üçüncü oturumda yine canlandırmalar ve grup çalışmalarıyla devam edeceklerini söyleyince katılımcılar neşe içinde “Yaşasın!” diye bağrışarak sınıftan çıktılar. Başhekim gördüklerinden memnun kalmıştı. Gülhan Hanım’a teşekkür ederek “Bu canlandırma çalışması teorik olarak anlatılanların davranış değişikliğine dönüşmesi, yani gerçek öğrenmenin gerçekleşmesi için çok yararlı bir uygulama, kutlarım” dedi. Gülhan Hanım da eğitime katılan arkadaşların bu tür farklı uygulamalara çok sıcak yaklaştıklarını söyledikten sonra “Çok iyi eğitilmiş bir kadronuz var. Arkadaşlar öğrenmeye çok açık. Eğitime katılıyorlar, verilen ödevleri hazırlıyorlar. Belli ki bu tür eğitimler almaya alışkınlar. Asıl ben sizi kutlarım” diye ilave etti. Duyduklarından memnun olan Yavuz Bey,

— İnsan Kaynakları Bölümü’müz iyi çalışıyor. Deniz Hanım yılbaşında eğitim ihtiyaçlarımızı belirler ve bir program yapar. Sonra da yıl boyunca bu eğitimleri düzenler.

— Çalışanların gelişimi ve kuruma bağlılıklarının artırılmasının yanı sıra hastanemizde sunulan hizmetin kalitesini sürekli iyileştirmek için eğitim vermek çok önemli. Biz de elimizden geleni yapıyoruz, ama doğrusu bu eğitim ihtiyacını önceden görememiştik.

Dersten sonra Başhekim “İşler birikmiştir” diyerek ofisine dönünce Gülhan Hanım’la kafeteryaya yemeğe gittik. Biz tam boş bir masaya oturmuştuk ki Hüsnü Bey’in “Ben de size katılayım” diyen sesini duydum.

— Elbette, buyurun Hüsnü Bey. Sizi eğitimcimiz Gülhan Hanım’la tanıştırayım. Sizinle daha önce konuştuğumuz eğitim programını yürütüyorlar.

Hüsnü Bey, Gülhan Hanım’a şöyle bir baktı.

— Masanıza gelip sohbetinizi bozmak istemezdim, ama diğer boş masaların hepsi kirli. Maalesef temizlik işi iyi işlemiyor bu hastanede. Başkalarının yemek artıklarının olduğu bir masaya da oturamazdım, elbette. Bu masa temiz göründü de ondan geldim.

Hastanemizi daha fazla kötülemesin diye hemen araya girdim.

— Lütfen rahat olun, Hüsnü Bey. Bizim sohbetimizi bozmazsınız. Hep beraber konuşuruz.

Hüsnü Titiz, o gün tam formundaydı. Konuşmaya devam etti:

— Ben aslında yemekte başımı dinlemek isterim. Öyle boş konuşmaları da hiç sevmem. Ama ne yazık ki öğle saatlerinde tamamen boş bir masa olmuyor. Mutlaka birilerinin yanına oturuyorum. Bazen çok sıkıcı konuşmalara katlanmak zorunda kalıyorum.

Bir an durdu. Gülhan Hanım’ın hiç ses çıkarmadan kendisini dinlediğini görünce özür diler gibi devam etti:

— Aman, yanlış anlamayın. Sizi tanımıyorum. Sohbetiniz sıkıcı mı, değil mi bilmiyorum. Ben Amerika’dan yeni geldim. Orada “small talk” derler, hani burada havadan sudan konuşmak diyorlar ya işte o tür boş konuşmaları sevmiyorum.

Gülhan Hanım hiçbir şey söylemeden gülümsedi. Onun bu sessizliği üzerine Hüsnü Bey konuşmaya devam etti:

— Aman bir de politika konuşanları sevmem. Herkesin politik görüşü kendine, değil mi efendim?

Bu soru üzerine daha fazla sessiz kalamayan Gülhan Hanım, ona bir soruyla yanıt verdi:

— Siz hangi konulardan konuşmayı seviyorsunuz?

Bu soru üzerine biraz duraklayan Hüsnü Bey önündeki yemekten ağzına bir lokma attı. O lokmasını çiğnerken masada bir sessizlik oldu. Sonunda ağzındaki lokmayı yuttu ve konuştu.

— Ben mesleki ve bilimsel konulardan konuşmayı severim. Ama ne yazık ki burada benimle bilimsel tartışma yapacak düzeyde bilgi sahibi kimse yok. Mesleki konulara gelince elbette cerrah arkadaşlar var ama onların da deneyimleri benim düzeyimde değil maalesef. Yani onlarla konuşmak da beni tatmin etmiyor.

— Pekiyi, bu konuda bir şey yapmayı düşünüyor musunuz?

Gülhan Hanım'ın bu sorusuyla şaşıran Hüsnü Bey,

— Ben ne yapabilirim ki? Bu konular yönetimin sorumluluğundadır. Deneyimli cerrah mı alacaklar, ellerindeki kadroyu mu yetiştirecekler, onların bileceği şey. Ama bu hastanede yönetim bu tür konularla ilgilenmiyor. Günlük sorunlar arasında boğulup gitmişler. Şimdi hemşirelerle ilgili bir şikâyet konusu var. Onunla uğraşıyorlar. Sizi de o nedenle getirdiler ya. Neyse, sözün kısası, bu hastanede yönetim çok zayıf.

İçimden "İyi ki Gülhan Hanım bizim ünlü Dr. Titiz'imizi tanıma olanağını buldu" diye sevindim. Ben ne kadar anlatsam, bire bir konuşmaları kadar etkili olmazdı. Gülhan Hanım, satranç oynar gibi sessizce onu dinliyor, ardından can alıcı bir soruyla hamlesini yapıyordu.

— Geldiğiniz yerde, şu Amerika'daki hastanede bu tür sorunlar olmuyor muydu?

— Olmaz olur mu? Amerikalılar hemen şikâyet ederler. Neredeyse her gün bir şikâyet geliyordu. Ama orada bunlarla ilgilenen "legal" bölüm var. Yani hukukçuların olduğu birim. Dava açılmasın diye hemen önlem alıyorlar. Dosya filan hazırlıyorlar.

Gülhan Hanım ilgiyle öne doğru eğildi ve bir soru daha sordu.

— Orada durum daha da kötüydü mü diyorsunuz?

O güne kadar hep geldiği hastaneyi öven Hüsnü Bey birden durdu. Kaşlarını çatıp bir düşündü. Her hâlinden canının sıkıldığı belli oluyordu.

— Efendim, hasta şikâyetleri her yerde olur. Önemli olan yönetimin bu konuda ne yaptığıdır. Ben onu diyorum. Deniz Hanım alınmasın ama burada yönetim gerekli önlemleri alamıyor.

— Yok, ben alınmam. Ne güzel sohbet ediyoruz. Bu tür eleştiriler eksiklerimizi görüp iyileştirmemize yarıyor.

Benim bu sözlerim üzerine Gülhan Hanım, yine bir soru sordu.

— Hüsnü Bey, sizce burada çalışmanın hiç olumlu yanı yok mu?

İçimden “Şah ve mat” dedim. Bakalım bu soruya ne yanıt verecek bizim Dr. Titiz? Merakla yüzüne baktığımızı gören Hüsnü Bey, birden ayağa kalktı. Yemek tepsisini eline alarak “Hanımlar, bu kadar sohbet yeter. Benim çok işim var” dedi ve arkasını dönüp gitti.

Bir süre arkasından bakan Gülhan Hanım, “Haklıymışsınız, tipik bir ‘mutsuz bebek’ bu Dr. Titiz” dedi.

— Gülhan Hanımcığım, doğru sorularla onu düşündürdünüz. Bu da çok önemli bir gelişme. Eğitimimizin son oturumunu heyecanla bekliyorum doğrusu.

— Evet, doğru sorular sorabilmek çok önemli. Dediğiniz gibi son dersimizde bu tür müzmin şikâyetçilerle başa çıkabilmenin püf noktalarını tartışacağız.

O hafta eğitimin üçüncü oturumuna ancak birkaç dakika katılabildim. Katılımcılar da eğitimcimiz de eğitimin gidişinden memnundular. İzleyen günlerde işlerimle uğraştım. Bu arada Dr. Titiz’le hiç karşılaşmadık. Arayıp herhangi bir konuda şikâyetçi de olmadı. Huzur içinde çalıştık. Bir yandan da “İşleri mi çok yoğun, yoksa Gülhan Hanım, sorduğu sorularla öz eleştiri yapmasını sağladı da artık daha az mı şikâyet edecek?” diye düşünmekten kendimi alamadım. Ama haftanın son günü bu konuda fazla iyimser olduğumu anladım. Öğleden sonra saat dört gibi Elif odama elinde bir kâğıt ve yüzünde tuhaf bir gülümsemeyle geldi.

— Deniz Hanım, güleyim mi, ağlayayım mı bilemiyorum. Hem çok komik hem de can sıkıcı. Elimdeki bu kâğıt ne, biliyor musunuz? Bir şikâyet dilekçesi. Az önce faksla geldi. Hem de hastanenin içinden faks çekilmiş. Kim gönderiyor, biliyor musunuz?

— Dur Elif, sen söyleme. Ben bileyim. Dr. Hüsnü Titiz tarafından gönderilmiş, değil mi?

— Evet Deniz Hanım, doğru bildiniz. Aslında dilekçe Başhekim Dr. Yavuz Bey'e hitaben yazılmış. Size de bilgi için kopyası gönderilmiş. Buyurun okuyun isterseniz.

Hüsnü Bey dilekçesinde beni şikâyet ediyordu. Bugüne kadar İnsan Kaynakları Bölümü yetkililerini birçok kez uyardığını, buna rağmen hastanede yemek ve temizlik hizmetlerinin düzelmediğini anlatıyordu. Sözlü uyarıları dikkate alınmadığı için yazılı şikâyet etmek zorunda kaldığını belirtiyor ve Başhekim'den işlerini yapmayanlar hakkında gerekli işlemleri başlatmasını istiyordu.

Arkama yaslanıp derin bir nefes aldım. Önce sakin olmalıyım. Ardından Yavuz Bey'i aradım. Telefona yanıt veren asistanı bakanlıktaki bir toplantı için saat ikide hastaneden çıktığını ve tekrar dönmeyeceğini söyledi. Hüsnü Bey'den gelen dilekçeyi de gösterememişti. Eh, ne yapalım, pazartesi günü görüşürüz. Pazartesi günü öğleden sonra eğitimin, ilk grupla yapılacak dördüncü oturumuna katılmayı planlamıştım. Yavuz Bey'le sabahtan görüşür, öğleden sonra da eğitime katılırım. Olmazsa da ikinci veya üçüncü grupla alırım bu oturumu artık.

Bütün hafta sonu keyfim kaçtı. Neyle uğraşsam arada Hüsnü Bey'in şikâyet dilekçesi aklıma geliyor ve canım sıkılıyordu. "Benimle ne alıp veremediği var bu huysuz doktorun" diye düşündüm durdum. Herkesle iyi geçinmeye özen gösteririm. İşimi en iyi şekilde yapmak için durmadan çalışırım. Karşılığında aldığıma bak: Hakkımda Başhekimliğe gönderilmiş yazılı şikâyet dilekçesi! Bir de gerekli işlemlerin yapılmasını istiyor beyefendi. Oysa ben onun uyarısı üzerine diyetisyenimizle görüşmüştüm ve menüye birkaç çeşit sebze yemeği eklemiştik. Kafeteryanın girişine her gün çıkan yemeklerin kalori değerleri de yazıldığından son derece düşük kalorili seçeneklerin de olduğunu herkes rahatça görebiliyordu. Ama Hüsnü Bey'in

karbonhidrat ağırlıklı dediği yemekler de menüde kaldı. Çünkü günlük diyetinde yüksek kalori alması gereken genç bir çalışan grubumuz da var.

Pazartesi sabahı erkenden hastaneye gittim. Temizlik görevlileri harıl harıl çalışıyorlardı. Her taraf mis gibi kokuyordu. Bir hastane gibi değil de otel gibi tertemiz, pırıl pırıl. Odama girdim, bilgisayarımı açarken içeri Başhekim Yavuz Bey girdi.

— Günaydın Deniz Hanım, nasılsınız?

— Günaydın Yavuz Bey, nasıl olayım? Canım sıkkın.

— Ben de o yüzden erkenden size uğradım. Hiç canınızı sıkmayın. Bu arkadaşı tanıdık artık. Ne yaparsak yapalım, olumsuz bir şeyler bulup yakınacak. Korkarım bu yaştan sonra değişmez. Ama yine de sizinle oturup dilekçesine nasıl bir yanıt vereceğimizi konuşuruz. Bugün programım çok yoğun. Yarın sabah sizin için uygun mu?

— Beni çok rahatlattınız, teşekkür ederim. Yarın sabah ben uygunum. Kaçta isterseniz gelebilirim. Tekrar teşekkürler.

Yavuz Bey gittikten sonra bir “Oh” dedim. İyi ki böyle anlayışlı bir yöneticiyle çalışıyorum. İçim rahatladı. Öğleden sonra eğitim salonuna gittim. Bu son oturumda Gülhan Hanım kendisinin “mutsuz bebek” dediği tiplerle baş etmenin ipuçlarını verecekti.

Derse başlarken Gülhan Hanım, “Arkadaşlar şikâyet-çileri kaç gruba ayırmıştık?” diye sordu. Bir iki katılımcı hemen ellerini kaldırarak “Üç” diye bağırdılar.

— Çok güzel! Bize bunları kim tanımlamak ister?

Diğerleri notlarını karıştırırken sıranın başında oturan sarışın hemşire arkadaş ayağa kalkarak anlatmaya başladı:

— Bazıları haklı bir nedenle şikâyet ediyorlar. Onları dikkatle dinleyip şikâyetleriyle ilgileneceğiz. Bir şikâyetçiyle ilk karşılaştığımızda bu grupta kabul edip şikâyetini dikkatle incelemeliyiz.

Gülhan Hanım başıyla devam et gibi bir işaret yapınca anlatmaya devam etti:

— Bazıları ise aslında şikâyet edecek bir durum olmadığı hâlde yanlış anladıklarından şikâyetçi oluyorlar. Bunlar çoğunlukla şikâyetlerinde haksız olan kişiler. Kendilerine kibarca koşulları veya kuralları anlatmamız gerekiyor.

Gülhan Hanım, “Çok güzeeel. Devam et, lütfen” diyerek onu yüreklendirince genç arkadaş konuşmasına devam etti:

— Üçüncü grupta ise şikâyet etmeyi seven insanlar vardı. Bunlar her durumda şikâyet edecek bir şey bulup söyleniyorlardı. Siz bunlara “mutsuz bebekler” diyordunuz.

Gülhan Hanım, tekrar teşekkür etti ve anlatmaya başladı:

— Arkadaşınız çok güzel özetledi. Bugün bu üçüncü grupta yer alan kişileri konuşacağız. Bunlara kimileri “mızmız tipler” diyor, kimileri “ağlayan bebek” diyor. Ben de “mutsuz bebek” diyorum. Çünkü hem mutsuzlar hem de bebek gibi sürekli ilgi bekliyorlar. Gelin şimdi, onları tanımamıza yarayan bazı temel özelliklerden söz edelim.

Tahtanın başına geçerek anlatmaya başladı:

1. Bu kişiler genellikle her durumu olumsuz algılarlar, yani hep bardağın boş olan yarısını görürler.

2. Sürekli yakınırlar, haksızlığa uğradıklarını düşünürler ve dile getirirler.

3. Pek kimseye güvenmezler, özellikle yetki sahibi kişilere güvenleri yoktur.

4. Kimsenin kendilerine önem vermediğine, onları ciddiye almadığına inanırlar.

5. En çok “Ben size söylemedim mi?” sözlerini kullanırlar.

6. Son olarak da çok önemli bir diğer özelikleri, sürekli şikâyet etmelerine rağmen durumu düzeltmek için hiçbir şey yapmamalarıdır.

Bunları anlatırken bir yandan da tahtaya yazmıştı. Katılımcılar da defterlerine not aldılar. Gülhan Hanım, sözlerini bitirince sınıfta bir

sessizlik oldu. Sessizliği bozan Gülhan Hanım, “Ne dersiniz, bu özelliklere uyan kimseler var mı çevrenizde?” diye sordu.

Dilimin ucuna Hüsnü Titiz geldi ama hiç ses çıkarmadım. Onda tahtaya yazılan tüm özellikler vardı. Son gönderdiği şikâyet dilekçesini de kendisini ciddiye almadığımı düşündüğü için yazmış olmalıydı. Hele beşinci maddedeki “Ben size söylemedim mi?” sözü tam Hüsnü Bey’i anlatıyordu.

Ben bunları düşünürken hemşire arkadaşlardan biri “Benim böyle bir sınıf arkadaşım vardı” dedi. Ardından bir diğeri annesinin benzer özellikleri taşıdığını söyledi utana sıkıla. Sonra bir başkası “Ay, eşimin annesi de aynen böyle” diyerek söze girdi. Yüzünden ve ses tonundan bu durumun kendisini çok rahatsız ettiği anlaşılıyordu. Diğerleri onun bu hâline güldüler. O da arkadaşlarına dönerek “Hiç gülmeyin, çok zor. Hiçbir şeyi beğendiremiyorum” dedi.

Gülhan Hanım, hemen yanına gelerek omzuna elini koydu ve “Arkadaşınız haklı. Gerçekten ailenizde böyle bir kişinin olması zordur. İsterseniz şimdi de bu kişilerle nasıl baş edebileceğimizi konuşalım” dedi.

— Ay, evet, çok isteriz.

Bu sözler kayınvalidesinden yakınan hemşire arkadaştan gelmişti. Bu kez diğerleriyle birlikte kendisi de güldü hâline.

Gülhan Hanım tekrar tahtanın yanına gitti ve anlatmaya başladı.

— Bu tür “mutsuz bebeklerle” karşılaştığınızda yapacağınız ilk iş moralinizi bozmamak olmalı.

Siz mutlaka olumlu olun, karşı tarafın sizi etkilemesine izin vermeyin. Onunla tartışmaya kesinlikle girmeyin.

Onu dikkatle dinleyin.

Diğer tüm şikâyetlerde de böyle yapıyoruz, değil mi? (Bu sorusu üzerine sınıftan “Evet” sesleri yükseldi.)

Gerçeklere odaklanın, ona da olabildiğince gerçekleri gösterin.

Söz gelimi çok sıcak diyorsa termometreyi gösterin. “Ofisin sıcaklığı budur” deyin. İnanın çoğunlukla gerçek durum onların dile getirdiğinden

daha iyi çıkacaktır.

Kontrolü elden kaçırmayın.

Bunu nasıl yapacaksınız? Olumsuzlukları siz kendiniz dile getirin. Evet, bu ofis çok sıcak, güneş alıyor, fazla aydınlık ve ışık ekrana yansıdığından bilgisayarda çalışmak zor oluyor diyebilirsiniz.

Ardından da bu olumsuzlukları mantıklı bir anlatımla eleyin.

Az önceki örneğimize dönersek. Evet, bu ofis çok sıcak, güneş alıyor, fazla aydınlık. Ancak karanlık bir ofiste bütün gün çalışmaktansa aydınlık bir ofiste çalışmak çok daha iyi, değil mi? Oda güneş alıyor, yazın sıcak ama diğer mevsimlerde çok iyi oluyor. Yazın sıcak ama kapıyı açınca esinti oluyor ve oda serinliyor. Masalarımızı bilgisayar duvara dönük olacak şekilde yerleştirirsek yansımayı önleyebiliriz, değil mi?

Amacımız dikkatini şikâyet ettiği durumun olumlu yönlerine çekmek olacaktır. Olumlu taraflarını bulmasını, düşünmesini sağlayın.

Ben geçen gün böyle sürekli şikâyet eden bir kişiye "Sizce burada çalışmanın hiç olumlu yanı yok mu?" diye sordum. Hazır olmadığı bu soru karşısında hemen kaçtı ama eminim yolda giderken bile işyerinin olumlu yanlarını düşünmekten kendini alamamıştır.

(Hüsnü Bey'in bu soruya nasıl şaşırdığını anımsadım. Masadan kalkıp gitmeseydi eminim, hastanemiz hakkında olumlu bir şeyler söyleyecekti. Herhâlde olumlu konuşmamak için kaçtı masadan.)

Onlara nasıl bir çözüm istediklerini açıkça sorun.

Sıcaktan şikâyetçi de ofise klima takılmasını mı istiyor, odasını değiştirmek mi istiyor, yoksa izin alıp gitmek mi istiyor. Bir sürü farklı çözüm önerisi olabilir. Ne istediğini açıkça söylesin. O zaman beklentisi yerine getirilebilir mi, getirilemez mi beraberce değerlendirirsiniz. Ama inanın pek çoğu akıllarında net bir beklenti olmadan yakınırlar.

Son olarak da bu çözüm önerisini gerçekleştirmek için ne yapacağını sorun.

Hani demiştik ya sürekli yakınırlar ama durumu düzeltmek için bir şey yapmazlar. Ona bu konuda kendisinin de bir şeyler yapması gerektiğini belirtin. Bu hoşuna gitmeyecektir ve ben yapamam, yetkim yok, param yok gibi mazeretler bulacaktır ama çözümün bir parçası olması gerektiğini anlatın. Önceki örneğimize dönersek ofisini mi değiştirmek istiyor? Gidip ilgili makamla görüşecek mi? Kendine uygun başka bir ofis var mı diye araştıracak mı? Klima takılmasını öneriyorsa bu konuda ne yapacak? İstek formu mu dolduracak? Bütçe onayı mı alacak?

Gülhan Hanım örneklerle anlattıkça içim rahatladı. “Ben bu Hüsnü Titiz’le başa çıkabilirim” diye düşündüm. O yazdığı dilekçe için de kızgınlığım azaldı. Kendini önemli hissetmeye ihtiyacı vardı besbelli. Biz de onu çok iyi ve ünlü bir cerrah olarak hastanemizde istiyorsak birlikte çalışmayı başarmalıyız.

Ben böyle düşüncelere dalmışken Gülhan Hanım, “Şimdi bir ara verelim. Aradan sonra uygulama yapacağız. Bakalım bu konuştuklarımızı öğrendiniz mi? Bu kez ben rol yapacağım. Siz de benimle başa çıkacaksınız. Olur mu?” diyordu.

— Gülhan Hanım, çok teşekkürler. Bu eğitim çok yararlı oldu. Hemşire arkadaşlarla eğitim tamamlandıktan sonra mutlaka doktorlarımız için de bir planlama yapacağım.

— Eğitimin beklentilerinizi karşıladığına memnun oldum, Deniz Hanım. Doktorlar için düzenleyeceğimiz eğitimi biraz daha kısa tutabiliriz. Bunu, programları çok yoğundur ve tamamına katılamazlar diye söylüyorum.

— Haklısınız, üzerinde beraber çalışarak biraz kısaltalım. Sonra Başhekim’imize de danışır, onayını alırız.

Biz böyle sohbet ederken ara bitti ve katılımcılar salona döndüler. Bu bölümde Gülhan Hanım “mutsuz bebek” rolündeydi. Başladı yakınmaya,

— Ay, bu salon yirmi kişi için çok küçük ve havasız. Üstelik akustik de iyi değil. Konuşmalar uğultu hâlini alıyor ve insanı çok rahatsız ediyor. Ayrıca da karanlık olduğundan uykusu geliyor insanın.

Katılımcılar onun bu sözlerini gülerek dinliyorlardı. Bir tanesi oturduğu yerden “Beğenmiyorsan başka yerde çalış kardeşim” diye seslenince herkes

kahkahalarla güldü. Bu sözleri söyleyen Burcu'ydu. Herkes ona bakınca hemen ayağa kalktı ve gülerek "Gülhan Hanım, ben ne yapılmaması gerektiğini göstermek istedim" dedi. Gülhan Hanım da gülerek onu yanına çağırdı.

— Gel, şimdi de ne yapılması gerektiğini gösterelim. Nereden başlamak istersin?

— Önce olumlu olacağım ve tartışmaya girmeyeceğim. Sonra şikâyetlerini dikkatle dinleyeceğim. Siz şimdi bir kez daha şikâyet eder misiniz?

Gülhan Hanım eğitim salonu ile ilgili şikâyetlerini tekrar dile getirdi. Salonu küçük, çok kalabalık, havasız ve karanlık buluyordu. Ayrıca akustiği de iyi değildi. Onu dikkatle dinleyen Burcu, tahtaya da bir göz attıktan sonra,

— Şimdi gerçeklere odaklanalım. Biliyor musunuz bu salon 60 metrekare. Hastanemizin mimarı bir ara hastamız olmuştu da o söyledi. Eğitim salonlarını özellikle büyük tutmuşlar ki gerektiğinde büyük toplantılar da yapılabilsin. Yani değil yirmi kişi, elli kişiyi bile alabilir.

Gülhan Hanım hemen sözünü kesti.

— Karanlık ve havasız olduğunu da görmezden gelemezsin herhâlde, değil mi?

Bu sözler üzerine Burcu, "Eyvah kontrolü kaybediyorum" dedi. Herkes yine gülünce ciddileşerek,

— Evet, bu salon dışarıdan güneş ışığı almıyor. Girişin iki kat altındayız. Ama aydınlatma sistemi gayet iyi planlanmış, hem gözü rahatsız etmiyor hem de görüşümüzü etkilemiyor. Biliyor musunuz, çok aydınlık eğitim salonlarında perdeye yansıtılan yazılar genelde okunmaz. Oysa burada istediğimiz bölümü aydınlatıp karartarak amacımıza uygun bir aydınlatma sağlıyoruz. Havasız olmasına gelince klimayı açabiliriz. Hastanemizdeki tüm klimalar çevre dostudur. Hem içeriye bol oksijen veren hem de çevreye en az zarar veren modelden. Peki, salonumuzun dekoruna ne dersiniz? Renkler ve mobilyalar çok güzel seçilmiş, değil mi?

Oturanlar “Aslan Burcu!”, “Bravo!” gibi sözlerle onu yüreklendiriyorlardı. Gülhan Hanım da konuşmanın gidişinden memnun görünüyordu.

— Arkadaşınız altıncı basamağa kadar başarıyla geldi, değil mi? Şimdi de bu basamakta sözünü ettiğimiz gibi olumlu yönlere dikkatimi çekmeye çalışıyor. (Sonra Burcu’ya döndü.) Evet, salonun dekoru fena değil. Mobilyalar da öyle. Ama akustik kötü.

Bu sözler üzerine Burcu bir an durakladı.

— Bu konuda ne yapılabilir? Sizin bir öneriniz var mı?

— Burcu, ben onu düzeltemem. Ancak mimarlar, iç mimarlar çözüm bulabilir. Konser salonlarında duvarları kumaşla kaplarlar biliyorsunuz.

— Daha kolay bir çözüm bulunamaz mı? Acaba oturma düzeninin de etkisi var mıdır? Ne dersiniz?

Gülhan Hanım daha fazla itiraz etmeden ona hak verdi ve sandalyeleri tahtaya ve perdeye daha yakın sıralayarak sesin salonda kaybolmasını önleyebileceklerine karar verdiler. Burcu’yu alkışlayarak yerine gönderirken,

— “Mutsuz bebek” olmak da zor, biliyor musunuz? Rol yaparken bile sürekli olumsuzluk bulmaktan insanın içi sıkılıyor. Kim bilir gerçek şikâyetçiler ne kadar mutsuzlar?

Hepimiz ona hak verdik. Son birkaç alıştırma, sorular, tartışma derken son ders alkışlarla bitti. Hemşire arkadaşlar eğitimin bittiğine neredeyse üzülmüşlerdi. Hepsi tek tek Gülhan Hanım’a ve bana teşekkür ettiler. Bu eğitimden çok yararlandıklarını ve günlük yaşamlarında, hem işte hem de özel yaşamlarında sık sık kullanacakları yöntemler öğrendiklerini söylediler. İşte bu bütün çabalara, yorgunluklara değer.

Gülhan Hanım’ı ofisime bir kahve içmeye davet ettim. Ona Hüsnü Bey’in gönderdiği şikâyet dilekçesini gösterdim. Gülhan Hanım tam okurken odaya Özcan Bey girdi.

— Kusura bakmayın, böyle paldır küldür odanıza geldim ama az önce Başhekim Yavuz Bey’den cuma günü gelen yazıyı duydum da sakın

üzülmeyin demek istedim.

Özcan Bey'i hemen Gülhan Hanım'la tanıştırdım. Bu arada sağ olsun. Üzüldüğümü düşünmüş. Hemen koşmuş, destek olmaya gelmiş. Bu Özcan Bey çok tatlı bir insan! Ben böyle düşünürken Gülhan Hanım, elindeki mektubu göstererek,

— Sanırım bu yazıdan söz ediyorsunuz, gerçekten de can sıkıcı bir mektup. Hele aynı kurum içinde, beraber çalışan kişilerin sorunlarını çözmek için üst makama başvurmaları hiç anlaşılır şey değil. Korkarım bu mektubun yazılmasında benim de rolüm var.

Özcan Bey'le ben aynı anda sorduk: "Nasıl yani?" Gülhan Hanım hemen açıkladı:

— Geçen hafta yemekte karşılaşmıştık ya o zaman biraz fazla üstüne gittim. Sorularla onu rahatsız etmiş, kızdırmış olabilirim. Deniz Hanım'la ikimizi birlikte hareket ediyor gibi düşündüyse karşı tepki olarak böyle bir mektup yazmış olabilir.

— Bu hiç aklıma gelmemişti Gülhan Hanımcığım. Haklı olabilirsiniz. O gün masadan apar topar kalkıp gitti ve bir daha da hiç ortalarda görünmedi. Ama sizin bugün eğitimde söylediğiniz gibi zaten kendisini kimsenin ciddiye almadığı gibi bir takıntısı da var. Sırf o nedenle de yazmış olabilir.

Bu sözlerim üstüne Özcan Bey araya girdi ve Gülhan Hanım'a dönerek,

— Bölümdeki hemşire arkadaşlar sizin şu eğitimden o kadar övgüyle söz ediyorlar ki bizim için yapılacak programı heyecanla bekliyorum inanın.

Gülhan Hanım gülümsedi. Duyduklarına memnun olmuştu. Eğitimi en kısa zamanda gerçekleştirmeyi düşündüğümüzü söyledi. Ardından sordu:

— Sizce hangi saatler ve hangi günler uygun olur?

— Aslında her bölümün, hatta her doktorun programı farklıdır. İşin içine bir de acil hastalar ve ameliyatlar girerse planlama yapmanız gerçekten zor. Acaba hafta sonunda düzenlense katılım daha çok mu olur?

Hangi gün, hangi saat diye tartışırken doktorlarımıza eğitim için uygun oldukları saatleri küçük bir anketle sormaya karar verdik. Ertesi gün birkaç

soruluk kısa bir anket hazırlayarak hastanemizde çalışan tüm doktorlara göndereceğim. Eğitimi de onlardan gelen yanıtlara göre planlayacağız. Biz böyle hararetle konuşurken saat yedi buçuk olmuştu. Özcan Bey, Gülhan Hanım'la beni tantuni yemeye davet eti. Hep birlikte hastanemizden birkaç sokak ötedeki küçük ve tertemiz bir restorana gittik. Biz kapıdan girerken "Hoş geldiniz Doktor Bey" diye karşıladılar. Anlaşılan tüm çalışanlar onu tanıyordu. Hemen, boşalmakta olan bir masayı temizleyip bizi bekletmeden oturttular. Şu Özcan Bey ilginç adam doğrusu! Benim bu yerden haberim bile yok. Onu ise herkes tanıyor. O akşam çok keyifli bir yemek yedik. Konuşurken sık sık Dr. Titiz'den söz ettik ama bu dedikodu sayılmaz.

Ertesi sabah Yavuz Bey'le şikâyet mektubu üzerinde görüşecektik. Gelir gelmez asistanını arayıp yerimde olduğumu ve ne zaman uygun olurlarsa görüşmek için gelebileceğimi belirttim. Çok geçmeden haber geldi ve dosyamı alıp Başhekimliğe çıktım.

— Günaydın Deniz Hanım, bugün nasılsınız? Umarım dün sabahtan bu yana daha rahatlamışsınızdır.

— Evet, teşekkür ederim. Dün eğitimin son oturumuna katıldım. Kronik şikâyetçilerle baş etmeyi konuştuk. İnanın çok rahatladım. Akşam da arkadaşlarla yemeğe gittik. Biraz dedikodu yaptık, o da çok iyi geldi.

— Şu eğitimin belki de en önemli bölümü bu son bölüm galiba.

— Yavuz Bey, aslında bizim hastanede karşılaştığımız şikâyetler genellikle hastalardan veya yakınlarından gelen bir kerelik konular. Ancak Dr. Hüsnü Titiz'le çalışmaya başlayınca bu konu hepsinden önemli oldu. Bu tür kişiler, yani "mutsuz bebekler" kendilerini kimsenin önemsemediğini düşünüyorlar. Cuma günü gelen şikâyet mektubu da bu davranışa güzel bir örnek oluşturuyor.

— Öyleyse onu önemsediğimizi göstermeliyiz, değil mi?

— Evet, haklısınız. İzlenmesi gereken birkaç adım da-ha var. Hepsini uygulayarak Hüsnü Bey'le kavgasız gürültüsüz çalışmayı başarabileceğimize inanıyorum.

Tam sözlerimi tamamlamıştım ki içeri Dr. Titiz ile Yavuz Bey'in asistanı Betül girdiler.

Betül, “Toplantı hâlinde olduğunuzu söyledim ama yine de görüşmek konusunda üstelediler” dedi özür diler gibi. Yavuz Bey onu rahatlattı.

— Teşekkürler Betül. Buyurun Hüsnü Bey. İyi insan anılınca gelirmiş. Biz de sizden söz ediyorduk Deniz Hanım’la. Gönderdiğiniz dilekçeyi konuşuyoruz.

Betül odadan çıkarken Hüsnü Bey benim karşımdaki koltuğa oturdu. Duydukları hoşuna gitmiş gibiydi.

— Ben de cuma gününden beri yanıt gelmedi de ne oldu diye sormaya gelmiştim. Aklımdan dilekçemi büküp çöpe atmışlardır diye geçirmedim desem yalan olur.

İşte yine kendini önemsemediğimizi düşünüyor. Onu yanıldığına ikna etmeliyiz. Yavuz Bey de aynı şeyleri düşünmüş olmalı ki benden önce atıldı.

— Hiç öyle şey olur mu? Siz bizim için çok önemlisiniz. Taa Amerikalardan bulduk getirdik, öyle değil mi? Dün benim programım çok yoğundu. O yüzden bugün yanıt vermeyi planladık Deniz Hanım’la.

Hüsnü Bey bu kez dönüp bana baktı. Sakin olmalıyım. Mektubunu dikkatle okuduğumuzu anlamalı. Gerçeklere odaklanmalıyım. Kontrolü elden bırakmamalıyım. Derin bir nefes alarak gülümsedim ve konuşmaya başladım.

— Hüsnü Bey, hiçbir şeyi atlamamak için mektubunuzu en az on kez dikkatle okudum. Şikâyetçi olduğuz konularda, yani yemek ve temizlik hizmetlerinin iyi yürütülmediği konusunda sizinle daha önce konuşmuştuk.

Hemen sözümü kesti.

— Elbette konuştuk. Yazıda da belirttim ya. Konuştuk ama hiçbir işlem yapmadınız. Bu kabul edilemez.

— İsterseniz konuları tek tek ele alalım. Yemeklerle ilgili şikâyetiniz menümüzün karbonhidrat ağırlıklı yemeklerden oluştuğuydu, değil mi?

— Evet, öyle.

— Bizim her gün çeşitli, taze salatalar yiyebileceğiniz bir salata barımız var. Ayrıca et yemeyenler için sebzelerden hazırlanan bir vejetaryen menümüz var. Bunlara ek olarak sizin uyarınız üzerine her gün iki çeşit sebze yemeğini genel menüye de ekledik. Bunların hepsi gerçek.

— Ama hâlâ tatlı ve hamur işi çıkarıyorsunuz. Sözlerimi ciddiye alsaydınız onları menüden kaldırırdınız.

— Hüsnü Bey, bizim üç vardiya hâlinde yoğun çalışan genç bir kadromuz var. Onların günlük kalori gereksinimleri de bizlerden yüksek. O nedenle menüde söylediğiniz seçenekler de bulanacak. Üstelik aralık ayında, siz hastanemizde çalışmaya başlamadan tüm çalışanları kapsayan bir anket yapmıştık, hamur işi ve tatlı isteyenlerin sayısı bir hayli yüksek. Bunun olumsuz yanı da yok değil elbette. Görünce insanın canı çekiyor.

Ben bu olumsuzluğu dile getirince başını sallayarak bana katıldığını belli etti. Devam ettim:

— Yemeklerin tadını nasıl buluyorsunuz? Tazeliği hakkında bir endişeniz var mı? Günlük hazırlanıyor ama...

— Yok, tadı iyi canım. Zaten o yüzden çok yiyorum ya. Geldiğimden beri üç kilo aldım.

Başhekim ona katıldı:

— Siz şimdi Türk yemeklerini de özlemişsinizdir. Hepsi cazip gelir. Ama kısa zamanda bu özlem geçer ve siz de normal kilonuza dönersiniz.

O susunca ben devam ettim:

— Daha başka hangi yemekleri sunmamızı isterseniz?

— Ben bilemem. Aşçı bilecek ne pişireceğini.

— Hüsnü Bey, aşçı elinden geleni yapacak elbette. A- ma benim sizden ricam bize değişik seçeneklerden oluşan bir liste hazırlamanız olacak. Böylece menüde isteklerinize daha rahat yer vermiş oluruz.

— Deniz Hanım, benim zamanım yok böyle şeylere.

İçimden “Şikâyet dilekçesi yazmaya zaman buluyorsunuz ama” diye geçirdim.

— Acelesi yok Hüsnü Bey. Ne zaman hazırlarsanız getirin. Biz de pişirip sunalım.

Yavuz Bey bu önerimi çok beğendi. Yüzünde büyük bir gülümsemeyle,

— Çok güzel bir öneri Deniz Hanım, sizi kutlarım. (Sonra Hüsnü Bey’e dönerek devam etti.) Madem sunulan yemek çeşitlerinden hoşnut değilsiniz, bize somut öneriyle gelin. Onları konuşalım. Problemi saptamak önemli ama daha önemlisi çözüm önermek. Öyle değil mi? Şimdi top sizde Hüsnü Bey, önerilerinizi bekliyoruz.

Dr. Titiz birkaç saniye sessiz durdu ardından konuşmaya başladı.

— Biliyorsunuz bir de temizlik konusu var. O konuda ne yapılacak? Bu konu yemekten de önemli.

Kendime güvenim gelmişti. Hemen atıldım.

— Çok haklısınız. Hele bir hastanede temizlik her şeyden önemlidir. Ben ve ekibim düzenli kontrollerle denetlemeye çalışıyoruz. Ancak gözümüzden kaçan yerler olabilir. Yine somut gerçekleri konuşalım. Nerelerde temizlik zafiyeti gördünüz?

— Yemekhanede canım. Masalar kirli oluyor. Geçen gün size söylemiştim ya.

— Doğru, geçen gün “Yemeklerini yiyip de kalkanların ardından masalar kirli kalıyor” demiştiniz. Ben de ilgili arkadaşları sıkı sıkı uyarmıştım. O günden sonra da kirli masalar var mıydı?

— Ben tarihini bilmiyorum canım. Bir de tarih mi tutacağız? Bugün temiz, şu gün kirli diye.

Onun bu çıkışı üzerine Yavuz Bey devreye girdi.

— Biz de takip edelim. Lütfen, siz de edin. Eminim bu sorunu kolayca çözebiliriz. Ameliyathanelerde böyle bir sıkıntı yok, değil mi? Muayene ve çalışma odanızda bir sorun var mı?

— Yok canım. Ameliyathanede temizlik sorunu olsa ben oraya adım atmam. Odalar da iyi sayılır.

Yavuz Bey konuyu hemen kavradı ve Hüsnü Bey'e olumlu tarafları söyletti. Ardından yine ona bir görev verdi.

— Hüsnü Bey, siz soyadınız gibi titiz bir insansınız. Lütfen, denetleme işinde bize yardımcı olun ve...

— Benim işim gücüm var. Hastalarımla mı ilgileneyim, yoksa sizin işinizi mi yapayım? Hem Deniz Hanım ne güne duruyor? O denetlesin. Ben yalnızca gördüğüm problemleri söylüyorum.

Yavuz Bey derin bir nefes aldı. Aman soğukkanlılığını kaybetmesin. Neyse sakin bir ses tonuyla devam etti:

— Sözümü bitirmeme izin vermediniz ki anlatayım. Elbette, ilgili arkadaşlar düzenli olarak denetleyecekler. Siz de bundan sonra kirli bir masayla karşılaşırsanız veya başka bir temizlik sorunu dikkatinizi çekerse lütfen, yerini ve tarihini bize bildirin. Böylece görevini özenle yerine getirmeyen kişileri bulup uyarabiliriz.

— Anlaşıldı, ben görevlerinizi anlattıkça siz de bana iş vereceksiniz. (Bu sözlerden sonra odadan çıkmak üzere ayağa kalktı.) Ben işimin başına döneyim en iyisi.

— Hüsnü Bey ilginize ve titizliğinize teşekkür ederim. Her zaman önerilerinizi bekliyorum. Kolay gelsin.

Başhekim bu sözleri söylerken ayağa kalkarak onu kapıya kadar yolcu etti. Sonra dönüp bana baktı.

— Giderken çok mutlu görünmüyordu ama sanırım bundan sonra şikâyet ederken biraz daha dikkatli olur. En azından boş sözlere değil de somut gerçeklere dayandırır şikâyetini. Bu sorumluluk verme işini çok beğendim. "Sorunun değil de çözümün bir parçası ol" diyoruz, değil mi Deniz Hanım?

— Evet Yavuz Bey, haklısınız. Bu tip kişiler sürekli yakınıyorlar ama durumu düzeltmek için de bir şey yapmıyorlar. Hep başkalarının çözmesini bekliyorlar. Ondan şikâyetçi olduğu konuyla ilgili bir şeyler yapmasını, en azından çözüme katkı vermesini isteyerek durumu yeniden gözden

geçirmesini sağlıyoruz. Genellikle o kadar kötü olmadığını anlıyor. Ayrıca daha sonraki şikâyetlerinde daha dikkatli olmasını sağlıyor bu sorumluluk verme işi.

— Yani olur olmaz her konuda şikâyet etmekten vazgeçiyor.

Yavuz Bey biraz durdu ve sonra konuşmaya devam etti:

— Biz bu eğitim programını Sayın Bakan'ın eşi şikâyet etti diye düzenlemeye karar verdik ama ondan daha önemlisi çok değerli bir cerrah arkadaşımızla nasıl çalışacağımızı öğrendik. Bu yöntemleri uygulayarak Dr. Titiz'le, daha doğrusu onun şikâyetleriyle başa çıkabiliriz. Her şikâyetinde kavga etseydik kısa zamanda onu kaybederdik. İnanıyorum ki doktor arkadaşlarım da bu eğitimi aldıklarında hastanemizde daha verimli bir çalışma ortamı olacak. Size de bu konudaki tüm gayretleriniz için teşekkür ederim.

Başhekim'e teşekkür edip odama döndüm. Çok mutluyum. Hem çalışmalarım boşa gitmedi, yöneticimden övgü aldım. Hem de hastanemizde daha iyi hizmet sunmamızı sağlayacak beceriler edindik. Üstelik bugün Özcan Bey'le yemeğe gideceğiz.

DOST MUSUN, DÜŞMAN MI?

— Allegro, allegro, allegrooo…

Orkestra şefimiz olanca sesiyle bağırınca başımı kaldırıp yüzüne baktım. Kır saçları dağılmış, zarif yüzü kıpkırmızı olmuştu. Elindeki sopasını çello çalan arkadaşlara doğru sallıyordu.

— Arkadaşlar birinci bölüm canlı, neşeli olacak. Unuttunuz mu? Bu ilk provamız da değil ama bazı arkadaşlar nedense işi ağırdan almaya niyetli görünüyorlar. Unutmayın lütfen, hızlı bir giriş yapacağız. Çellolar, viyolalar, kemanlar anlaşıldı mı?

Hepimiz başımızı evet der gibi salladık. "Bugün ters tarafından kalkmış" dedi usulca arkadan biri. Şefimiz duyacak diye korkudan başımı öne eğdim.

— Tekrar baştan alıyoruz. Allegro!

Ve müzik başladı. Büyüleyici bir ses salonu doldurdu. Bu senfoniye bayılıyorum. Sanki insanı bambaşka bir dünyaya götürüyor. Uçmak gibi bir şey! Çalarken gözlerimi kapıyorum. Bu duygu o kadar hoş ki çalmayan bilemez. Rüya gibi bir şey!

— İkinci bölüm! Andante! Dikkat etmiyorsunuz. Tempoyu düşürün, daha yavaş, daha yavaş…

Şefimizin bağırmasıyla o güzel rüyadan uyandım. Yoksa bana mı söylüyor? Aman herkese rezil olurum. Başımı kaldırdım. Hayır! Arkaya doğru bakıyor bu kez, obua, fagot ve flüt çalanlara. Dikkatli olmalıyım. Azar işitmek istemem doğrusu.

Prova, üç kez durup yeniden başladığımız için iki saat sürdü. Nihayet bittiğinde biz de bitmiştik. Şefimiz Kemal Bey teşekkür ederek salondan çıkınca sanatçılar da yavaş yavaş ayağa kalktılar. Kimi bacaklarını, kimisi kollarını esnetiyordu. Bazıları da enstrümanını toplamaya çalışıyordu. Kemanımı kucağıma koydum. Bir süredir bu kadar yoğun çalışmadığım için olsa gerek boynum fena hâlde ağrıyordu. Oturduğum yerden omuzlarımla daireler çizerek gevşemeye çalışıyordum ki hemen önümde keman çalan arkadaş arkasını dönüp gülümsedi. "Omzunuz tutuldu, değil

mi?” diye sorduktan sonra yanıt beklemeden “Biraz ovayım geçer” diyerek hemen arkama geçip sırtıma ve boynuma masaj yapmaya başladı. Bir yandan da konuşuyordu. Adı Nurcan’mış. Bu orkestrada üç yıldır keman çalıyormuş. “Şefimiz böyledir. Her konserden önce gergin olur ve provalarda bizi zorlar. Hafta sonu konserimiz var ya bu hafta stresli geçecek. Hazır ol” dedi.

Bu beklenmedik yakınlık hem hoşuma gitti hem de mahcup oldum. O sözlerini tamamlayınca ayağa kalktım. Önce masaj için teşekkür ettim. Sonra kendimi tanıttım:

— Tanıştığımıza memnun oldum. Benim adım, Zeynep. Bu orkestraya bir başka devlet senfoni orkestrasından atandım. Bir ay oldu geleli. Doğru dürüst kimseyi tanımıyorum. Bu arada masaj çok iyi geldi. Ben de sizin omuzlarınızı ovabilirim isterseniz.

Bu teklifimi reddeden Nurcan kemanını kutusuna koyarken “Daha önce hiçbir devlet senfoni orkestrasından buraya atama olmamıştı. Olsa olsa sürgün olur, şaşırdım. Kendiniz mi istediniz, yoksa gönderildiniz mi?” dedi. Bu soruya hiç hazırlıklı değildim. Bir an durdum ve yutkundum. “Kendim istedim atanmayı” dedim. Yüzüme dikkatle bakıyordu. Ben de konuşmaya devam ettim:

— Açıkçası bulunduğum ilden biraz ayrılmak istedim. Burada boş pozisyon varmış. Ben de hiç düşünmeden kabul ettim. İşte buradayım.

Anlattıklarım Nurcan’ı tatmin etmemiş gibiydi. Kaşlarını kaldırıp, dudaklarını aşağı doğru bükerek “Bir insan kendi isteğiyle buraya neden gelmek ister ki?” diye sordu. Kendi kendine konuşur gibiydi. Anlaşılan benden aldığı yanıt merakını gidermeye yeterli olmamıştı. On dakika önce tanıştığım bir kişiye yaşantımın tüm ayrıntılarını anlatmayı düşünmüyordum. Sessizce durup gülümsedim. Konuyu değiştirmek için ne diyeceğimi düşünürken yanımıza yaklaşan uzun boylu bir arkadaş, “Hey, hanımlar, yandaki çorbacıya gidiyoruz. Siz de gelsenize” dedi. Bu beklenmedik teklife çok memnun olmuştum. Sevinçle “Oluur” dedim, sonra Nurcan’a dönüp başımla kapıyı işaret ederek haydi gidelim der gibi bir hareket yaptım. Ses çıkarmadan beni takip etti.

Böylece bizi çağıran uzun boylu arkadaş önde biz arkasında bitişikteki çorbacıya gittik. İçeride orkestradan yirmi kadar insan toplanmıştı. Masaları birleştirmişler, topluca oturuyorlardı. Herkes birbirine takılıyor, neredeyse hepsi aynı anda konuşuyordu. Biz içeri girince birkaç kişi dönüp “Nerede kaldınız? Biz siparişleri verdik bile” dedi. Bizi davet eden arkadaş, “Geride kalanları topladım” dedi gülerek. Sonra bana döndü ve “Aramıza hoş geldiniz. Ben kontrbas Taner” dedi. Güldüm, “Ben de kemancı Zeynep.” Bize gösterdikleri yerlere oturunca herkes tek tek kendini tanıtmaya başladı.

“Hepsinin adını aklımda tutmam çok zor. Yazsa mıydım acaba? Neyse zaman içinde öğrenirim. Karıştırırsam ayıp olacak” diye düşündüm. Taner aklımdan geçenleri okurmuş gibi “Şimdi herkesin adını öğrenmek için kendini zorlama. Bir iki prova sonunda hepimizi tanırsın” dedi gülerek. O sırada masanın etrafındaki herkes kendini tanıtmış ve sıra yanımda oturan Nurcan’a gelmişti. “Bu da meşhuuur Nurcan Hanım” dedi kıvırcık saçlı, kilolu ve güler yüzlü arkadaş. Adı galiba Coşkun’du ve tuba çalıyordu. Ben gülerek “Nurcan’la tanıştım” diye atılınca Coşkun, “Ondan hiç kuşkum yok” dedi muzip bir ifadeyle gülerek. En son sıra bendeydi. Ben de kendimi tanıttım. Tam sözlerimi bitirmiştim ki Nurcan, “Buraya kendi isteğiyle atanmış. Sürgün değilmiş” diye ilave etti. Sözünde alay mı vardı, bana mı öyle geldi anlayamadım. Üzerinde de durmadım. Ne de olsa yeni işyerimdeki ilk arkadaşımdı. Onunla iyi dost olmak istiyordum.

Çorbacıda bir saatten fazla oturduk. Şakalar, takılmalar, fıkralarla zamanın nasıl geçtiğini anlayamadım. Orkestra üyeleri arasında sıcak bir dostluk ilişkisi olduğu belli oluyordu. Ne güzel! Burada mutlu olacağım. Arada bir şefimiz Kemal Bey hakkında da şakalar yaptılar, ama seçtikleri sözcüklerden ona büyük saygı duydukları anlaşılıyordu. O gün çorbacıda pek konuşmadım. Dinleyerek yeni ekibimi tanımaya çalıştım. Onlar şakalaşırken “Şefimiz Kemal Bey’i de sizleri de sevdim” diye geçirdim içimden. Kemal Bey bende işine saygılı, titiz çalışan yönetici izlenimi bıraktı. Daha ilk provada karar vermek erken ama bu arkadaşlarla da iyi geçineceğime inanıyorum. İyi ki gelmişim.

Çorbalar içildi, tostlar salatalar yenildi. Yavaş yavaş ekip dağılmaya başladı. Ben de ayağa kalkmak üzere doğrulunca yanımda oturan Nurcan, “Beraber kalkalım” dedi. Yeni çevremdeki ilk arkadaşım beni yalnız

bırakmıyor. Ne hoş! Birlikte kalktık. Geride kalanlara iyi akşamlar dileyip çıktık.

Nurcan'ın arabası vardı, beni eve bırakmayı önerdi. "Sormayı unuttum. Nerede kalıyorsun? Ev mi tuttun? Bir aydır otelde kaldığını söylemeyeceksin, değil mi?" Ardı ardına gelen bu sorulara güldüm. Anlaşılan bu Nurcan meraklı bir arkadaştı. Belki de beni bir an önce yakından tanımak istiyordur. Kim bilir.

— Ben anneannem ve dedemle kalıyorum. Onların burada kocaman bir evleri var. Bana da bir oda ayırdılar. Başlangıçta yanlarında geçici bir süre kalır, sonra kendi evime geçerim diye düşünmüştüm ama birlikte o kadar mutluyuz ki sanırım bu düzeni bozmayacağım.

Nurcan şaşırmıştı. "Öyleyse siz buralısınız. Şimdi neden buraya geldiğin daha anlaşılır oldu" dedi. Ona annemin buralı olduğunu söyledim. Sonra babamın memleketini, şimdi nerede oturduklarını sordu. Başka kardeşlerim var mı, ne iş yapıyorlar, yaşları kaç, neredeler, hepsini öğrendi. Anneannemlerin evine geldiğimizde bütün ailemi tanımıştı. Ben yalnızca ona "Siz yakında mı oturuyorsunuz?" diyebildim. Bize çok yakınmış evleri. Eve gelince onu yukarıya davet ettim. Memnuniyetle kabul etti. Kapıyı açan anneanneme yeni arkadaşımı tanıttım. Ardından da Nurcan'a "Anneannem Nedret Hanım ve dedem Halil Bey" diyerek bizim tontonları tanıştırdım. O akşam Nurcan bizimle oturup bir bardak çay içti. Yolda bana yaptığı gibi bir sürü soru sorarak bizimkileri terletti.

Akşam yemekte dedem, "Aman dikkatli ol kızım, çok meraklı tiplerden zarar gelebilir" diye beni uyardı. "Aman dedeciğim ne yapabilir ki!" dedim gülerek. "Kızım böyle meraklı tipler dedikoduyu çok severler. O yüzden ne kadar bilgi verdiğine dikkat et." Dedeme sarıldım, öptüm. Haklı olabilir. Ama ben yine de bir arkadaş bulduğum için mutluyum. Odama gidip çalışsam iyi olur. Yarınki provada şefimden eleştiri alıp yeni ekibime rezil olmak istemiyorum.

Evden neşeyle çıktım. Artık yeni yaşantım düzene giriyor. Dostlar ediniyorum. Utanmasam koşa koşa gideceğim provaya. Salona geldiğimde benden önce gelenleri görerek şaşırdım. İşini seven yalnızca ben değilim anlaşılan. Birden dün çorbacıda tanıştığım arkadaşlardan sarışın, ince ve çok hoş bir genç kadın olan Bahar'la göz göze geldik. Gülümseyerek

yanıma geldi ve “Merhaba Zeynep, dün tanışmıştık” dedi. “Merhaba Bahar. Adınızı doğru bildim, değil mi?” deyince “Bravo, aklında iyi tutmuşsun. Ben orkestradaki arkadaşların adını bir ayda zor öğrenmiştim.” dedi. Ben de güldüm ve “İnan herkesin adını öğrenemedim. Ama sesinle, duruşunla insanda o kadar hoş bir izlenim bırakıyorsun ki adın aklıma yazıldı. Viyola çalıyordun, değil mi?” dedim. Bu güzel sözlerim üzerine sıcacık gülümseyerek “Evet, ben viyola sanatçısıyım” dedi. Daha sözünü tamamlamadan yanımdan ayrılıp gitti. Hayretle arkasından bakakaldım. Daha konuşmamız bitmemişti.

O sırada omzuma bir el dokundu. “Merhaba Zeynep, bakıyorum erkencisin.” Gelen Nurcan’dı. Ona merhaba derken aklım Bahar’ın beklenmedik davranışına takılmıştı. “Ben mi yanlış bir şey söyledim?” diye düşünürken Nurcan, “Buzlar kraliçesi Bahar’la ne konuşuyordunuz?” diye sordu. Bu kez ona hayretle baktım. O devam etti:

— Aman dikkatli ol, çok kendini beğenmiş biridir. Küçük dağları o yaratmış gibi burnu havada gezinir.

İyice aklım karıştı. Az önce beni sıcak bir ilgiyle selamlayıp hatırımı soran Bahar’dan mı söz ediyor? Yoksa aralarında bir sorun mu var? Belki de Bahar, Nurcan’ın geldiğini görünce hızla uzaklaştı. Yok canım, daha neler! Ben de kendi kendime senaryo yazıyorum.

Prova başlamadan birçok kişiyle selamlaştım. Artık ekibin çoğunu tanıyorum. Dün iyi ki Taner çağırdı da iş dışında, rahat bir ortamda çalışma arkadaşlarımı tanıma olanağını buldum. Kemal Bey içeri gelince ayağa kalktık. O da hepimizi saygıyla selamladı. Bugün Nurcan benim yanıma oturmuştu. Şefimizin işaretiyle çalmaya başladık. Bir gün önce çalıştığımız senfoniyi kusursuz çaldık. Aslında bana öyle gelmiş. Provanın sonuna doğru şefimizin sesi duyuldu.

— Arkadaşlar, dikkat etmiyorsunuz. Üçüncü bölüm “minuet”, değil mi? Dans eden çiftleri düşünün. Ona göre çalın. Arkanızdan atlı kovalamıyor. Unutmayalım ¾’lük notalar olacak. Lütfen ona göre çalalım. Unutmayın, finalde yine allegro çalacağız. Canlı ve coşkulu!

Kemal Bey’in sesi son derece sakindi ama o kadar ciddi konuşuyordu ki salonda nefes alma sesi bile duyulmuyordu. Sonra arp çalan esmer, zarif

arkadaşa döndü.

— Elif, sen üçüncü bölümü tek başına bir çal bakalım. Sen giriş yaptıktan sonra diğer arkadaşlar benim işaretimle katılsınlar.

Arptan harika bir ses yükseldi. Ardından şefimiz birinci kemanlara işaret etti. Onlar da çalmaya başladılar. Derken bir sonraki işaretiyle çellolar, sonra biz ikinci kemanlar devreye girdik. Ardından vurmalılar bize eşlik etti. Harika bir uyum içinde çalmaya başladık. Kemal Bey işini iyi biliyor. Prova sona erdiğinde herkesin yüzü gülüyordu.

Kemal Bey, korno ve tuba çalan arkadaşlarla köşede konuşurken biz toplanmaya başladık. Nurcan, “Nereye gideceksin?” diye sorunca hafta sonu vereceğimiz konser için kendime yeni bir elbise almaya karar verdiğimi ve alışveriş merkezine gideceğimi söyledim. O da bana katıldı. Beraberce alışverişe gittik. Mağazaları gezdik. Kendime çok güzel bir elbise aldım. Sonra oturup hafif bir yemek yedik. Sağ olsun, yine Nurcan akşam beni eve bıraktı.

Anneannem yüzümün güldüğünü görünce “Aman benim kızım, güzel bir gün geçirmiş” diyerek sarılıp öptü. Ona aldığım elbiseyi gösterdim. “Aa, çok güzelmiş gerçekten. Eminim, sana da çok yakışacak. Etekleri pakette biraz buruşmuş. Sen hemen askıya as. Cumartesi sabahı ben güzelce ütülerim Zeynepçiğim” dedi. İyi ki onlarla oturuyorum. Bana hep moral veriyorlar.

Hafta sonuna kadar iki provamız daha vardı. Konser programında çalıştığımız senfoninin dışında bir de keman konçertosu bulunuyordu. Ona da çalışacaktık. Odama çekilip biraz pratik yapsam iyi olur. Keman konçertosunda bize önemli bir iş düşecek. Odama giderken eski görevimden ayrılıp buraya gelmekle çok doğru bir karar verdiğimi düşünüyordum.

Üçüncü prova için gittiğimde Taner telaşla yanıma gelerek şefimiz Kemal Bey’in beni çağırdığını söyledi. Heyecanla odasına gittim. Kendisiyle ilk geldiğimde kısa bir görüşmemiz olmuştu. Onun dışında hiç konuşmamıştık. Kemal Bey bana oturmam için masasının yanındaki koltuğu gösterdi ve hatırımı sorduktan sonra “Zeynep Hanım ben genç sanatçılara olabildiğince şans vermeyi seviyorum. Konserde solistimiz olan Rus keman ustası bugün

provamıza katılamayacak. Ben de orkestramızdan bir iki genç kemancıya solo çaldırmayı düşünüyorum. Böylece usta birer keman sanatçısı olmak yolunda deneyim kazanırsınız. Onlardan birinin siz olabileceğini düşündüm” dedi. Kulaklarıma inanamadım. “Çok çok teşekkür ederim efendim. Büyük bir onur benim için” dedim. Kemal Bey gülümsedi ve konuşmaya devam etti:

— Bu aslında sizin için bir sınav. Bugün dört arkadaşa kısa kısa solo çaldıracağım. Diğer arkadaşlar benim tarzımı bilirler ve hazırlıklıdırlar. Siz de hazır olun istedim.

Ona tekrar teşekkür ettim. Âdeta uçarak salona döndüm. Ne güzel bir haber! Buradaki ilk konserimde solo çalma şansım var. Çok dikkatli olmalı ve şefimin bana duyduğu güveni hak ettiğimi göstermeliyim. Ay, çok mutluyum. “Ne oldu, ağzın kulaklarına varıyor? Yoksa piyangodan büyük ikramiyeyi mi kazandın?” Nurcan sevincimi anlamış bana takılıyordu. Gülerek “Sorma, çok güzel bir haber aldım. Kemal Bey bu provada bana da solo çalma şansı verebileceğini ve bunun bir çeşit sınav olduğunu söyledi” dedim. Nurcan hiçbir şey söylemeden yüzüme baktı. Sevindi mi, üzüldü mü anlayamadım. O sırada şefimiz salona girdi. Her zaman yaptığımız gibi onu selamlayıp yerlerimize oturduk.

— Arkadaşlar, hafta sonundaki konserimizde daha önce de ülkemizde konserler vermiş olan ünlü Rus keman ustası Vladimir Petreyov konuk sanatçı olarak solo çalacak. Maalesef, uçağındaki bir gecikme nedeniyle bu provaya yetişemedi. Biz o varmış gibi çalışacağız. Konçertoyu baştan sona dört kez çalalım. Soloları her seferinde farklı bir arkadaşınızdan isteyeceğim. Sırayla Sema, Berk, Nurcan ve aramıza yeni katılan arkadaşımız Zeynep solo çalacak. Anlaşıldı mı? Biliyorsunuz konçerto üç bölümden oluşuyor. Önce allegro başlıyoruz. Sonra yavaşlayıp tempoyu düşüreceğiz ve son bölümde tekrar allegro ile tempoyu yükseltip, hızlanarak bitireceğiz.

Hepimiz anlaştık anlamında başımızı salladık. Heyecandan ellerim titriyor. Neyse ki ben dördüncü tekrarda solo çalacağım. O zamana kadar heyecanımı yenerim. Ne güzel Nurcan da çalacak. Kemal Bey’in ona da bu şansı vermesine çok memnun oldum.

Şefimizin işaretiyle çalmaya başladık. Solo çalan arkadaşımız Sema kemanıyla büyüledi bizi. Gözlerimi kapadım. O kadar güzel çalıyordu ki tüylerim diken diken oldu. Aniden içimi bir korku kapladı. Ya ben onun kadar iyi çalamazsam? Ardından paniğe kapıldım. Ben bu kadar güzel çalamam, rezil olacağım. Keşke kabul etmeseydim. Benim neyime solo çalmak. Herkese rezil olacağım. Birden kendimden utandım. Bu ne gereksiz telaş böyle! Ben de herkes gibi çalabilirim. Zaten şefimiz bizlere solo çalma deneyimi kazandırmak istediğini söylememiş miydi? Hâliyle ufak tefek bazı hatalar olabilirdi. Bu gereksiz korkular yüzünden müziğin keyfini de çıkaramadım. Aman şimdi sıra bizde! Hata yapmayayım.

İlk provanın sonuna geldik. Şefimiz elindeki sopayla Sema'yı gösterdi. O da ayağa kalkarak bizleri selamladı. Biz de arşelerimizi nota sehpalarına vurarak onu kutladık. Kemal Bey'in yüzündeki gülümseme Sema'nın performansından mutlu olduğunu açıkça gösteriyordu. Konçertoyu tekrar çalmaya başladık. Bu kez Berk solo çalıyordu. Güzel çaldı ama galiba Sema kadar büyüleyici değildi. Belki de ben öyle hissettim. Orkestra, sırası geldikçe soloya eşlik ediyordu. İkinci çalışımız birinciden daha iyi oldu. Bu kez Berk bize selam verdi. Biz de onu arşelerimizle kutladık.

Sırada Nurcan var. Umarım bir aksilik olmaz da sevgili arkadaşım başarılı bir performans çıkarır. Nurcan yanımdan kalkıp solo sanatçısının oturduğu sahnenin ön tarafındaki sandalyeye doğru giderken onun heyecanını hissettim. Onun için dua edeceğim.

Eyvah, yanlış notayla giriş yaptı. Ya düzeltemezse! Yandık. Ben böyle için için üzülürken Kemal Bey yumuşak bir sesle "Nurcan baştan alalım, lütfen" dedi. Salondan çıt çıkmıyordu. Nurcan tekrar çalmaya başladı. Bu kez doğru başlamıştı. Biraz titrek de olsa iyi gidiyordu. Nurcan çaldıkça rahatladı ve kemana hâkim olduğunu gösterdi. Oh, neyse ben de rahatladım. Derken biz de ona eşlik etmeye başladık. Konçertoyu hep beraber başarıyla tamamladık. Sonunda şefimiz Nurcan'a da teşekkür etti. Ama o diğerleri gibi bizi ayakta selamlamadı. İşin garibi benden başka kimse de arşesiyle sehpaya vurarak onu kutlamadı. Bu garip sessizlik içinde ne olduğunu anlamaya çalışırken şefimiz "Evet, bu son çalışımız olacak arkadaşlar" dedi ve bana dönerek öne geçmemi işaret etti.

Büyük bir heyecanla yerimden kalktım ve öndeki sandalyeye geçtim. Kemal Bey'le göz göze geldik. Bana başla anlamında başını sallayınca

çalmaya başladım. Geceleri evde çalışmanın yararını gördüm. İyi bir giriş yaptım ve hatasız çalmaya devam ettim. Arada orkestra da bana eşlik ediyordu. Sonra tekrar solo çalıyordum. Heyecanım tamamen geçmişti. Tam tersine büyük bir keyifle çalıyordum. Konçerto bittiğinde Kemal Bey “Bravo!” dedi. Ay, çok mutluyum. Ayağa kalktım ve arkadaşlarımı reverans yaparak selamladım. Hepsi gülümsüyordu. Arşeleriyle, vurmalı çalgılardaki arkadaşlar da tokmaklarıyla çalgılarına vurarak beni kutladılar. Ben işimi çok seviyorum. Hem işimi hem şefimi hem de arkadaşlarımı seviyorum.

O akşam yemekte anneannemle dedeme olanları anlattım. Sevinçten ikisinin de gözleri doldu. Benimle gurur duyuyorlardı. Hafta sonu konserimiz için onlara iki davetiye ayarlamıştım. Beni ilk kez sahnede izleyeceklerdi. Benden daha çok heyecanlıydılar. Anneannem bütün komşulara da anlatmıştı benim bir keman sanatçısı olduğumu. Komşular arasında adım çalgıcı kızımız olmuştu.

Konserden önceki son provamızda bütün arkadaşlar heyecanlı görünüyorlardı. Rus konuk sanatçı da gelmişti. Kemal Bey’in yüzü gergin, bakışları sertti. Hemen yerlerimizi aldık. Günlerdir çalışıyorduk. Ne yapıp edip harika bir performans çıkarmalıydık. Önce senfoniyle başladık. Tekrar tekrar çalmaların büyük yararı olmuştu. Kusursuz çaldık. Bitirdiğimizde konuk sanatçı ayağa kalkıp alkışladı. Kemal Bey’in de yüzü gülüyordu. Ardından keman konçertosuna geçtik. Bu kez Vladimir Petreyov büyüledi bizi. Ben de onun gibi çalmak istiyorum. Ne kadar uzun saatler çalışmak gerekirse gereksin hazırım. Yeter ki ben de böyle usta bir kemancı olayım.

Konuk sanatçı bizim çalışımızdan memnun olmamıştı. Konçertoyu baştan aldık. O solo çaldı, aralarda biz ona eşlik ettik. İki kez tekrarladıktan sonra ayağa kalktı ve bir elinde kemanı diğer elinde yayı kollarını iki yana açarak hepimizi kucaklar gibi teşekkür etti. Sonunda istediği gibi olmuştu. Biz de ayağa kalkarak onu selamladık. Bu kez arşelerimizle vurarak gürültü yapmadık.

Kemal Bey birkaç uyarı daha yaptıktan sonra bizleri serbest bıraktı. Ertesi gün konser saat üçte başlayacaktı. Ama bizim saat birde orada olmamız gerekiyordu. Çıkarken Nurcan’ı göremedim. Bu son provada benim yanıma oturmamıştı. Hepimiz konuk keman ustasının büyüsü altında dağıldık. Eve gidince odama kapanıp çalıştım. Neyse ki aşağıdaki komşular anneanneme

“Çok güzel çalıyor, bize ninni gibi geliyor” demişler. Kimseyi rahatsız etmeden evde de çalışabilmek benim için büyük rahatlık.

Cumartesi sabahı anneannemin hazırladığı zengin kahvaltı masasına oturduk. Dedem, ben seviyorum diye fırından taze simit almıştı. Hem yedik hem sohbet ettik. Onlarla konuşmak heyecanımı biraz bastırdı. Sonra yine kemanımla çalıştım. Anneannem yeni elbisemi ütüledi. Hazırlıklar tamamlanınca büyüklerimin ellerini öpüp çıktım. Bir elimde kemanım, diğerinde yeni elbisem ve ayakkabılarımla yüküm çoktu. Sevgili arkadaşım Nurcan arayıp “Beraber gidelim” der diye ümit etmiştim ama o saate kadar ses çıkmayınca bir taksiye atlayıp orkestra binasına gittim.

Yarım saat erken gitmeme rağmen herkes oradaydı. Herkeste ciddi bir telaş vardı. Kimi makyaj yapıyor, kimi arkadaşının papyonunu bağlıyor, kimisi çalgısını akort ediyordu. Giyinme odasına geçip hazırlandım. Bahar makyajımın sahne için çok soluk olduğunu söyleyerek biraz koyulaştırmama yardım etti. Herkes birbirine destek oluyordu. Ben de Sema’nın elbisesinin fermuarını düzelttim. Sonra Elif’in saçını toplamasına yardım ettim. Bir yandan da etrafa bakınıyordum. Nurcan ortalarda yoktu. Sonunda hep birlikte salona geçtik.

Salona girmemle birlikte şok oldum. Nurcan salonun ortasında Taner’le konuşuyordu. Üzerinde benim elbisemin aynısı vardı. Evet, her şeyiyle aynı elbiseydi. Bedenlerimiz bile aynı. Çok canım sıkıldı. O kadar özenerek aldığım, hatta Nurcan’la birlikte aldığımız elbise şimdi onun da üzerindeydi.

Benim kendilerine yaklaştığımı fark eden Taner şöyle bir baktı, sonra “Bak ikiz kardeşin geldi” diye Nurcan’a takıldı. Taner’e zar zor gülümsedim. Sonra Nurcan’a merhaba bile diyemeden “Elbiselerimiz aynı” dedim. Yüzüme baktı ve “Ben daha önce almıştım” dedi. Ben yanıt bile veremeden gidip benden uzak bir yere oturdu. Ben de yerime oturdum.

“Ne yapalım canım? Dünyanın sonu değil ya. Belki başkaları da almıştır aynısından. Hem komik bile olabilir. Taner ikizler dedi ya. Güler geçeriz” diye düşünerek kendimi bunun önemsiz bir rastlantı olduğuna inandırmaya çalıştım. Konserden önce ilgimi dağıtmak ve konsantrasyonumu bozmak istemiyordum. Birden “Ben daha önce almıştım” dediği aklıma geldi. Düpedüz yalan! Benim için birlikte alışveriş yaptık ve ona bu elbiseyi

gösterince “Güzelmiş denesene” diye beni desteklemişti. Ben böyle oturduğum yerden kendi kendimi yerken arkadan bir arkadaş, “Bu yıl üniformalar kayık yakalı, düşük omuzlu uzun siyah elbise galiba. Baksanıza herkes aynı giyinmiş” diye seslendi. Dönüp baktım ve güldüm. Bu tür şakalara hazır olmalıyım.

Kemal Bey’in gelmesiyle son bir prova yapmak üzere herkes yerini aldı. Bu kez büyük bir coşkuyla çaldık. İnsan kendini müziğe kaptırınca elbise filan o kadar önemsiz kalıyor ki. Unuttum gitti.

Yeni orkestramla katıldığım ilk konser çok güzel geçti. Dinleyiciler arasında ilimizin valisinden üniversitenin rektörüne kadar bütün yöneticiler, üniversiteli gençler, gazeteciler, benim sevgili anneannem ve dedem vardı. Salon tamamen doluydu ve konser bittiğinde büyük bir alkış aldık. Bu alkışların bir kısmı konuk keman ustasınaydı ama büyük bir kısmını da biz hak etmiştik.

Konser sonunda anneannem ve dedemle eve döndük. Onlara bir ara elbise konusunu anlattım. “İlk gördüğümde çok kızdım ama daha sonra o kadar da önemli olmadığına karar verip rahatladım” dedim. Anneannem saçlarımı okşadı.

— Zeynepçiğim, senden izin isteyip de aynı elbiseyi satın alsaydı dediğin gibi gülüp geçerdiniz. Biz lisede okurken üniforma giyerdik ve bir örnek giyinmek hoşumuza giderdi. Annenin de üniversitedeyken planlayıp bir örnek giyindikleri günler olurdu. Bütün arkadaşlar aynı giyinmiş resimler çektirirlerdi. Burada yanlış olan sana söylemeden alması ve...

Anneannem devam edecekti ki dedem sözünü kesip araya girdi:

— Ve de daha önce almıştım demesi. Yani bu durumun en kötü yanı arkadaşının sana yalan söylemiş olması.

Haklıydılar. Yeni arkadaşım, şimdilik tek arkadaşım gözümün içine baka baka yalan söylemişti.

Pazar sabahı yürüyüşe çıktım, sonra evde dinlendim ve keman çaldım. Öğleden sonra keyifli bir film izlerken telefon çaldı. Arayan Nurcan’dı. Aramasına hem şaşırdım hem de sevindim. Nasıl olduğumu, ne yaptığımı, konserden memnun kalıp kalmadığımı sordu. Bütün sorularını yanıtladıktan

sonra “Sen neler yapıyorsun?” diye sordum. O zaman beni neden aradığını anladım.

— İnan az önce kalktım. Dün akşamki yemek o kadar uzadı ki sabaha karşı yattım. Dans etmekten ayaklarıma kara sular inmiş. Ancak dinlendim. Biz her konserden sonra toplanıp kutlarız. Bu kez de nehir kıyısında yeni açılan otele gittik topluca. Yedik, içtik, oynadık. Ay, Kemal Bey’in bir dans edişi var, görmeliydin. Sahi sen niye gelmedin?

Toplantıdan haberim bile yoktu. Kimse çağırmadı. Sözde en yakın arkadaşım da bir şey söylemedi. Bilsem gitmez miydim? Memnuniyetle giderdim. Nurcan anlatmaya devam etti:

— Ben, konser sonrasında seni anneannen ve dedenle gidiyor görünce kabalık olmasın diye bir şey söylemedim. Ama inan çok eğlendik. Bundan önceki yemeklerimiz daha resmî olurdu. Ama dün harikaydı. Geceye valslerle başlayıp halaylarla bitirdik. Yemekler de çok güzeldi. Aklında olsun. Bir gece de beraber gidelim oraya.

Nurcan’la konuşmamızı bitirip de telefonu kapattığımda içimden ağlamak geliyordu.

Yine kendi kendime bunun önemli bir şey olmadığını söyledim. Ne olacak bir yemek kaçırdım. Bundan sonrakilere katılırım. Ama niye kimse bir şey söylemedi? Beni hâlâ kendi ekiplerinden görmüyorlar. Acaba gidip Kemal Bey’le görüşsem mi? Yok canım daha neler! Koskoca kadın “Beni niye yemeğe çağırmadınız?” diye sızlanır mı?

O akşam yemek bile yemeden yattım, uyudum. Sabaha kadar sıkıntılı rüyalar gördüm, yatakta döndüm durdum.

Pazartesi sabahı erkenden kalkıp hazırlandım. Bir karar almıştım. Prova olmasa da orkestra binasına gidip orada çalışacak ve o gün gelen arkadaşlarla yakınlık, dostluk kurmaya çalışacaktım. Ben burada yeni bir kariyer yapmak istiyorum, bunun için de ekip arkadaşlarımla uyumlu çalışmanın yolunu bulmalıydım.

Binaya girer girmez, kimler var diye bakmak üzere kafeteryaya indim. Bir masada Nurcan ve birkaç arkadaş oturmuş kahve içiyorlardı. Ben de “Günaydın” diyerek yanlarına gittim.

Nurcan beni görünce şaşırmıştı. “Bugün prova yok” dedi. Berk, “Prova yokken gelinmez mi canım? Biz de geldik ya” diye araya girdi. Taner de “Hoş geldin Zeynep” dedi ve sordu: “Cumartesi akşamı kutlama yemeğine neden gelmedin? Hepimiz oradaydık.” İçim “cız” etti. Boynumu bükerek “Haberim yoktu” dedim.

— Nasıl ya? Sana yemeğe gideceğimizi kimse söylemedi mi yani? E, yuh yani...

Onun bu sıcak tepkisi içimi rahatlattı. Omuzlarımı silkerek güldüm. Taner devam etti:

— Bence bu durumu Kemal Bey’e söylemelisin. Çünkü o bu tür sosyal etkinliklerin bizleri kaynaştıracağına ve performansımızı olumlu etkileyeceğine inanır. Dolayısıyla katılmayanlara pek hoş bakmaz. Şikâyet eder gibi söyleme ama haberin olmadığını da bilsin.

Nurcan bu sözlere sinirlenmişti.

— Neler uyduruyorsun Taner? Kemal Bey’in işi yok da kim gelmiş, kim gelmemiş diye bakacak, öyle mi? Çok saçma. Bence Zeynep’in gidip konuşması daha çok dikkat çeker. Gece gelmediğini fark etmemiştir ama böylece öğrenmiş olur. Bence hiç ses çıkarma bu konu kapansın.

Masada oturan diğer üç arkadaştan ikisi Taner’e hak verdi. Birisi de “Ben bu işleri hiç bilmem. Bu yüzden de bir türlü yükselemiyorum” diye sızlandı. Onun bu hâline güldüler. Ben “Çalışmam gerekiyor” diyerek yanlarından ayrıldım. Yukarı odama çıkarken Taner’in sözlerini düşünüyordum. “Acaba gidip şefimize durumu anlatsam mı?” derken koridorun başında Kemal Bey’le burun buruna geldik. Neredeyse çarpışıyorduk. Hemen özür diledim. Kemal Bey güldü.

— Zeynep seni gördüğüme memnun oldum. Bu sabah web sitemize bir duyuru yükledik, gördün mü?

— Hayır efendim, doğrusunu isterseniz web sitemize hiç bakmadım.

— Tahmin etmiştim. Gel benimle sana göstereyim.

Kemal Bey’le odasına doğru yürürken aklımda hâlâ Taner’in sözleri vardı. Yemeğe neden katılmadığımı söylesem mi, yoksa o konuyu hiç

açmasam mı?

Odasına girince Kemal Bey duyuruyu okumaya başladı. Konserimize konuk sanatçı olarak katılan Rus keman ustası Vladimir Petreyov performansımızdan ve burada gördüğü ilgiden çok memnun kalmıştı. Orkestramızın çalışmalarını desteklemek istiyordu. Bu amaçla bir keman sanatçımıza Moskova Devlet Filarmoni Orkestrası'nda üç aylık bir staj programı ayarlayacaktı. Başvuru koşullarını da açıklıyorlardı. Stajın gelecek ayın başında başlaması planlanıyordu. Kemal Bey sözlerinin sonunda "Unutma başvuru için üç gün süre var ve tek bir kontenjan olduğundan zaman kaybetmeden başvurmakta yarar var" diye uyardı.

Ne güzel bir haber! Ne bulunmaz bir fırsat! Yemek konusu bütün önemini yitirdi. Moskova Devlet Filarmoni Orkestrası'nda üç ay staj yapmak, yalnız benim gibi genç kemancıların değil, en deneyimlilerin bile rüyasıdır herhâlde.

— Beni uyardığınız için çok teşekkür ederim Kemal Bey. Hemen gerekli belgeleri hazırlayıp başvuruda bulunacağım. Adaylar birden çok olursa seçimi siz mi yapacaksınız?

Kemal Bey bu soruma güldü. Seçimi Vladimir Petreyov yapacaktı. Üç ay birlikte çalışacağı kemancıyı seçme işini şefimize bırakmamıştı.

Tekrar teşekkür ettim. Ben tam odadan çıkarken Kemal Bey, "Cumartesi gecesi seni yemekte göremedim, başka bir programın mı vardı?" diye sordu. Utana sıkıla "Hayır evdeydim. Yemekten haberim olmadı da" dedim. Yüzüme hayretle baktı. Ben aklımdan "Ne şaşkın bir kadın, hiçbir şeyden haberi yok" diye düşünüyor olmalı diye geçirirken o konuşmaya devam etti:

— Demek ki ekip arasında iletişimi daha da güçlendirmeliyiz. Bir de web sitemizi düzenli ziyaret edip haberleri, duyuruları takip edin, tamam mı?

— Evet, efendim. Bundan sonra daha dikkatli izleyeceğime emin olabilirsiniz.

Kemal Bey'in odasından neşe içinde çıkarken "Hemen bir bilgisayar bulup şu staj duyurusunu dikkatle okumalıyım" diye düşünüyordum. Daha iki adım atmıştım ki Nurcan'la karşılaştık. "Yoksa Kemal Bey'e yemeğe davet edilmediğini mi söyledin?" diye sordu.

— Yok yok, onu konuşmadık. Daha doğrusu yemek konusu da geçti ama asıl güzel haber ne, biliyor musun?

Nurcan'a ekibimizden bir kişiye Moskova Devlet Filarmoni Orkestrası'nda üç ay süreyle staj yapma olanağı verileceğini anlattım. O da heyecanlandı. Hemen okuma odasına gidip bilgisayarın başına geçtik. Önce başvuru için gerekli belgeleri ve adayda aranan koşulları okuduk. Koşullar, orkestramızda yaylı çalgılar çalan tüm sanatçı arkadaşlara uyuyordu. "Herkes başvurabilir. Nasıl seçecekler bilmem" dedim. Nurcan hemen atıldı:

— Yoo, öyle söyleme. Evli, çocuklu arkadaşlar ailelerini bırakıp üç ay Moskova'ya gidemez. Ayrıca en az bir dili, İngilizceyi iyi bilmesi gerekiyor. Bu da adayların sayısını azaltacaktır.

Ona hak verdim.

Ben bu staj programına başvurmaya kararlıydım. Özgeçmişim ve diplomalarım evde olduğundan eve gitmeye karar verdim. Nurcan da evine gidecekmiş. "Haydi, beraber çıkalım. Seni de evine bırakırım" deyince memnuniyetle kabul ettim. Birlikte arabasına bindik. Yol boyunca sohbet ettik. Onunla sohbetimiz hep tek yanlı oluyordu. O soruyor, ben anlatıyordum. Yine öyle oldu. Bu kez erkek arkadaşım var mı, daha önce var mıydı, evlenmeye veya nişanlanmaya niyetlendiğim bir kişi oldu mu, gibi özel yaşantıma dair sorular sordu. Ben de geldiğim yerde bir erkek arkadaşım olduğunu, ondan ayrılınca orada kalamayacağımı anlayıp tayinimi istediğimi anlattım.

Nurcan bu haberle çok ilgilenmişti. Yaşı kaçtı, nasıl biriydi, işi neydi diye sormaya devam etti. Meslektaş olduğumuzu söyleyince de "Aa, demek sen orkestradan biriyle arkadaşlık ettin. Aranız bozulunca da o orkestrada çalmaya devam edemez oldun. Zorunlu olarak buraya geldin" dedi. Bu yorum karşısında dedemin uyarısını anımsadım. "Ona ne kadar bilgi verdiğine çok dikkat et" demişti. Ama artık çok geçti. Nurcan'a istediği tüm bilgiyi vermiştim. İçim sıkıldı ve sustum. Ben susunca o konuştu ve kendisinin de bir doktorla çıktığını ama doktorun onun mesleğine saygı duymadığını görünce doktordan ayrıldığını anlattı. O da benimle özel yaşamından bir şeyler paylaşınca içim rahatladı. Arkadaşlık böyle olmalı.

İki taraf da birbirine güvenmeli. Nurcan bana güveniyor, ben de ona güvenmeliyim.

O gün öğleden sonra staj başvurumu gönderdim. Çok heyecanlıydım. Yemekte anneannemle dedeme bu stajı çok istediğimi anlattım. Anneannem her zaman söylediği gibi “Hayırlısıysa olsun kızım” dedi. “Anneanneciğim, elbette hayırlı olacak. Kariyerime çok ciddi bir katkı sağlar böyle bir deneyim” dedim. Dedem “Kaç gün içinde yanıt verirler acaba?” diye sordu. Onlara stajın aybaşında başlayacak şekilde programlandığını söyleyince anneannem “Ay, hemen önümüzdeki ay mı?” diye telaşlandı. Güldüm. “Evet, ama daha üç hafta var. Telaşlanacak bir şey yok.”

O gece kendimi Moskova’da düşledim. Ünlü virtüözlerle tanışıyorum. Çok başarılı oluyorum. Orada konserlere çıkıyorum. Önümde yepyeni bir dünya açılıyor.

Ertesi sabah yine kemanımı kapıp orkestra binasına gittim. Girişte bazı arkadaşlar sohbet ediyorlardı. Yanlarına gidip “Günaydın” diye selamladım, “Nasılsınız?” Sema, “Heyecanlıyız” dedi. O, Berk, Bahar, Onur hepsi staj programına başvurmuşlardı. Onur, “Ama hiçbirimiz Nurcan kadar hızlı olamadık. Kemal Bey’den duydum. İlk başvuran Nurcan’mış. Onun bilgisayarla arası da iyi değildir ama nereden duydu da herkesten önce başvurdu anlamadım” dedi. Ona “Nurcan, dün sabah benden duydu” dedim. Sema gülerek “Senden duydu ve senden önce başvurdu. İşte bu bizim Nurcan” dedi. Diğerleri bu sözlere uzun uzun güldüler.

Nurcan’ın bu yaptığına şaşırmamalıyım aslında. Onu artık tanıyor olmalıyım. Bilgiyi alır ve kimseyle paylaşmaz. Kendisi için kullanır. Dün “Ben de başvuracağım” deseydi onu desteklerdim. Ama demedi. Acaba diğer arkadaşlar onun hakkında ne düşünüyorlar? Merak ediyorum ama soramam. Çok ayıp olur. Arkasından dedikodu yapar gibi. Neyse, ilk başvuran da olsa bu kadar kaliteli aday içinden ne onu ne de beni seçerler. Dün gördüğüm düşler düş olarak kalacak anlaşılan.

O gün Nurcan ortalarda görünmedi. Ben de diğer arkadaşlarla zaman geçirdim. Birlikte çaldık, çalıştık, yemek yedik, sohbet ettik. Çok keyifli ve stressiz bir gün geçirdim meslektaşlarımla. Kendime yeni dostlar bulduğum için çok mutluyum.

O akşam bizim tontonlara staj için bütün arkadaşların başvurduğunu anlattım. “Bu durumda benim şansım çok az” deyince anneannem yine “Hayırlısı kızım” dedi. “Az kalsın unutuyordum, bilin bakalım ilk başvuran kimmiş?” dedim, dedem hemen “Şu senin Nurcan olmasın” diye atıldı.

— Evet dedeciğim, o. İnanın herkes şaşırmıştı. Nasıl oldu da herkesten önce öğrenip başvurdu diye.

Dedem gülümsedi.

— Zeynepçiğim, bu genç hanım çok hırslı birine benziyor. Öyleleri kendilerine tehdit olarak gördükleri kişileri bertaraf etmek için her şeyi yaparlar. Aman yavrum dikkatli ol.

Haklısınız der gibi başımı salladım. Dedemin uyarıları her zaman yerindedir. Nurcan’la ilişkilerimde dikkatli olmalıyım.

O hafta, prova olsun olmasın, her gün işe gittim. Nurcan’ın olmadığı zamanlarda diğer arkadaşlarla birlikte zaman geçiriyorduk. Ama yanımda Nurcan varsa hep ikimiz yalnız kalıyorduk. Bu arada Nurcan’la samimiyetimiz oldukça ilerledi. Bana ayrıldığım erkek arkadaşımla ilgili her şeyi anlattırdı. Neden ayrıldık, aramıza kim girdi, derken bütün öykümü öğrendi. Düşünüyorum da ondan çok kendime kızıyorum. Aramıza bir mesafe koymayı başaramadım. O üst üste sorular sorduğunda “Bu konularda konuşmak istemiyorum” diyemedim. Tüm yaşadıklarımı, acılarımı, düş kırıklıklarımı, kızgınlıklarımı bülbül gibi anlattım. Belki birine açılmak istiyordum. En yakınımda o vardı, ona açıldım. Sonuçta dedemin uyardığı gibi dikkatli olmayı unuttum.

Nurcan’la beraber iyi zaman geçiriyorduk. Kendisi hakkında fazla konuşmuyordu ama orkestradaki herkesle ilgili bir sürü şey biliyordu. Bunları allaya pullaya anlatıyordu. Açıkçası dedikodu yapıyordu. Ben de merakla dinliyordum. Anlattıklarına bazen kahkahalarla gülüyor, bazen de hayretler içinde kalıyordum. “Bu anlattıkları doğru olmayabilir mi?” diye en ufak bir kuşku duymadan her söylediğine inanıyordum.

Sonraki pazartesi Moskova’ya staja gidecek olan arkadaşın adı açıklandı. Viyola sanatçısı Bahar seçilmişti. Doğrusu hiç üzülmedim. Başvuran arkadaşlarımı görünce benden önce seçilecek birçok adayın olduğunu anlamış, ümitlenmeyi bırakmıştım. Ama Nurcan bu habere çok kızdı.

Kendisinin seçileceğinden bu kadar emin olmasına hayret ettim, ama bir şey söylemedim. Zaten hemen çıkıp gitti.

Bahar'ın Moskova'ya gideceği haberi duyulur duyulmaz arkadaşlar kutlamaya başladılar. Kimisi sarılıp öpüyor, kimisi "Beni de götür" diye takılıyordu. Ben de onu kutladım. Bahar, iyi bir viyola sanatçısı olmasının yanı sıra çok hoş ve zarif bir kadındı. Bir Türk sanatçısı ve kadını olarak bizi en iyi şekilde tanıtacaktır. Biz toplantı odasında bağrış çağrış hâlinde onu kutlarken içeri şefimiz Kemal Bey girdi. Onu gören arkadaşlar hemen susup toparlandılar. Kemal Bey hemen Bahar'a doğru yürüdü.

— Rahatsız olmayın arkadaşlar. Ben de Bahar'ı kutlamaya gelmiştim. Bu programa Bahar'ın seçilmesinin çok doğru bir karar olduğunu düşünüyorum. Başvuruda bulunan bütün arkadaşlarımız iyiler, ama Bahar hepsinden daha deneyimli ve yetenekli. Orada orkestramızı ve ülkemizi en iyi şekilde temsil edecektir. Baharcığım, kutlarım. Başarılar dilerim. Bir ara bana uğra da yapılacak hazırlıkları konuşalım, fazla zamanımız yok biliyorsun.

Ben de aynen Kemal Bey gibi düşünüyorum. Çok doğru bir seçim yaptılar. Benim de kendimi Bahar gibi yetiştirmem gerekir ki karşıma başka bir fırsat çıktığında seçilecek kişi olabileyim.

Ertesi gün çalışma odasındayken Nurcan geldi. Hâlâ yüzü asıktı. Ben "Üzülme artık, nasıl olsa karşımıza yeni fırsatlar çıkacaktır. Daha çok çalışalım ve kendimizi hazırlayalım" deyince güldü ve "Çok safsın" dedi. Nurcan, bu seçimde Bahar'ın sanatının değil de güzelliğinin rol oynadığını düşünüyordu. "Anlamıyor musun staj programına kabul edilmek için Bahar güzelliğini kullandı? Karşı taraf da bazı beklentilere girmiştir tabii. Bakalım gidince bu beklentileri nasıl karşılayacak?" diye devam etti.

Kulaklarıma inanamıyordum.

— Bu çok çirkin bir yakıştırma. Kim yaptıysa çok ayıp etmiş.

Nurcan hiç oralı olmadı.

— Ay, herkes konuşuyor. Orkestranın en güzel kızıyım diye hava atarsan bunlar konuşulur elbette.

O an Nurcan’ın ne kadar tehlikeli biri olabileceğini gördüm. Bahar’ın hiç öyle bir havası yoktu. Ayrıca Kemal Bey ve sanatçı arkadaşların tamamı çok doğru bir seçim yapıldığı görüşündeydiler. Nurcan’ın söyledikleri düpedüz iftiraydı. Hem de çok çirkin bir iftira! Yanında daha fazla durmamak için “Başım ağrıyor, biraz hava almak istiyorum” diyerek dışarı çıktım. Biraz yürüyüp düşünmek istiyordum. Tam binadan çıkmıştım ki arkam-dan “Zeyneeep” diye biri seslendi. Dönüp bakınca Taner’in bana doğru geldiğini gördüm. “Merhaba” dedim ama yüzümün asık olduğunu hemen fark etti.

— Canın sıkılmış galiba. Biraz yürüyelim açılırsın.

Yirmi dakika kadar hiç konuşmadan yürüdük. Açık hava iyi gelmişti. Sıkıntım azalmıştı.

— Sen nereye gidiyorsun?

— Hiçbir yere. Senin koşar gibi çıktığını görünce yardım edebilirim diye peşinden geldim.

Güldüm. “Ne iyi bir arkadaş, bu Taner! Birbirimizi çok kısa bir süredir tanıyoruz ama üzüntümü anlayıp yardım etmeye gelmiş” diye düşünürken aklımdan geçenleri okumuş gibi “Ben iyi bir adamım” dedi. Hava güzeldi. Yolumuzun üstündeki bir parkta oturduk. Sohbet ettik. Önce havadan sudan konuştuk. Sonra Taner konuyu staj programına getirdi.

— Seçilemediğin için üzülmekte haklısın. Şefimiz de söyledi ya bütün adaylar iyiydi. Ama Bahar’ın seçilmesi gerçekten doğru bir karar olmuş. Bu orkestrada kuruluşundan beri görev yapıyor. Çok emeği var. Üstelik çok yetenekli bir sanatçıdır.

— Ay Taner, ben ona üzülmedim. Bahar konusunda aynen senin gibi düşünüyorum. Ben adayları öğrendiğim gün ümit etmekten vazgeçmiştim. Bahar olmasa, Sema olur diye düşünüyordum. Sonuca ben de en az senin kadar sevindim inan.

— Öyleyse seni üzen nedir? Sakıncası yoksa duymak isterim.

Bir süre Nurcan’dan duyduklarımı Taner’e söylesem mi, söylemesem mi diye kararsız kaldım. O da hiç ses çıkarmadan bekledi. Sonunda kimden duyduğumu belirtmeden paylaşmaya karar verdim.

— Taner, bu programa Bahar'ın güzel olduğu için seçildiği konusunda bir söylenti varmış. Ona sıkıldım. Burada da yeniyim. Kime inanacağımı, kime inanmamam gerektiğini çok net bilmiyorum. Bunun çok haksız bir yakıştırma olduğunu düşünüyorum. Anlayacağın bunaldım ve kendimi kaçar gibi dışarı attım. Sen böyle bir şey duydun mu?

Bu sözlerim Taner'i çok kızdırmıştı. Karşısındaki biriyle kavga eder gibi konuştu.

— Kötü niyetli insanların çirkin yakıştırmaları bunlar. Çamur at izi kalsın. Az önce söyledim ya Bahar hem çok yetenekli bir sanatçıdır hem de orkestranın en deneyimli üyelerinden biridir. Ayrıca çocukken babasının görevi nedeniyle Rusya'da bulunmuş. Yanılmıyorsam iki yıl kadar orada Amerikan okuluna gitmiş. Hem İngilizce hem de Rusça biliyor anlayacağın. Müzik yeteneği de orada keşfedilmiş. Bundan iyi aday olur mu?

Bu sözler beni o kadar rahatlattı ki Taner'e içtenlikle teşekkür ettim. Hem üzüntümü fark edip peşimden geldiği için hem de dürüstçe konuyu aydınlattığı için. Bütün bunlar arkadaşım Nurcan'ın kızınca ne kadar tehlikeli olabileceğini bir kez daha gösteriyordu. Bahar onun istediği bir şeyi elde etti ya en kötü suçlamaları hak etmiş oluyor.

Bir süre daha konuşmadan oturduk. Sonra Taner bana döndü ve yumuşak bir ses tonuyla uyardı.

— Zeynep, sana kimle görüşüp kimle görüşmemen gerektiğini söyleyecek değilim. Ama aramıza çok yeni katıldığın için uyarmak isterim. Herkesi tanımıyorsun. Yakınındaki arkadaşlara dikkat et. İnsanlar bazen göründükleri gibi olmayabiliyorlar. Hemen güvenme. Çevrendekilerin davranışlarını iyi gözlemle. Onlarla konuşurken sözlerini iyi seç. Ellerine koz verme. Sonra üzülmeni istemem. Aklına takılan bir şey olursa bugün yaptığın gibi benimle paylaş. Sana neden güveneyim diyeceksin şimdi. Haklısın. Ama ben iyi adamım, unutma!

Taner çok haklıydı. Üstü kapalı olarak anlatmaya çalıştığı şey Nurcan'la ilişkimde dikkatli olmam gerektiğiydi.

— Taner, ben sana güveniyorum. Bugünkü desteğin için tekrar teşekkür ederim. Bazı şeyler iyice netleşti. Sana söz, bundan sonra daha dikkatli olacağım.

O gün parktan sonra Taner'le gidip yemek yedik. Çocukluğundan söz etti. Nasıl kontrbas sanatçısı olduğunu anlattı. Ben de ona kendimden söz ettim. Sıkıntılarımı atmıştım. Keyifle eve döndüm. Anneannem kapıyı açtığında yüzümde kocaman bir gülümseme vardı. Hemen "Zeynepçiğim yoksa stajı kazandın mı?" diye sordu. Sesinde sevinçten çok endişe var gibiydi. "Hayır anneanneciğim, başka bir arkadaşı seçtiler" deyince kadıncağız çok memnun oldu. Meğer ben Moskova'ya gideceğim diye üzülüyormuş. Dedeme "Bu kızcağız oralarda tek başına ne yapar?" diye yakınıp duruyormuş. Dedeme sevinçle seslendi: "Halil Bey, kızımız burada bizimle kalıyor. Artık bu gece rahatça uyuyabiliriz." Ah, şu tontonlar!

Neyse ki anneannem "Stajı kazanmadıysan neden böyle mutlusun?" diye sormadı. Ona ne derdim bilmiyorum. Mutluyum ama bir nedeni yok. Varsa da ben bilmiyorum. En iyisi yatıp uyuyayım. Yarın yeni bir gün, hem de güzel bir gün olacak.

Yaklaşan yeni bir konser var. Yine provalar hızlandı. Artık kendimi buraya ait hissediyorum. Sistemi öğrendim. Arkadaşların çoğunu tanıyorum. Hepsiyle aram iyi, beraber çalışıyoruz. Hâlâ Nurcan'la samimiyiz. Hâlâ onunla beraberken kimse yanımıza gelmiyor.

Bu arada Taner'le özel bir dostluğumuz var. O parka gidip yürüdüğümüz günden sonra hiç yalnız kalmadık ama grup içinde, çalışırken, provada bana baktığını hissediyorum. Bakışlarında sıcacık bir şeyler var.

Provadan bir gün önce erkenden geldim. Kafeteryaya inip Niyazi Usta'dan bir tost ve büyük bardakta çay istedim. Ben ilk müşterisiydim.

— Makine ısınıncaya kadar biraz bekleteceğim sizi. Kusura bakmayın.

— Beklerim elbette. Sizin bir kusurunuz yok. Ben erken geldim. Baksanıza kimse yok.

Niyazi Usta, başını evet anlamında salladı. Sonra tezgâhın üzerinden bana doğru uzanarak kısık bir sesle,

— Ben yeni duydum durumunuzu. Çok üzüldüm. Allah kolaylık versin.

Kulaklarıma inanamadım. Yüzüne hayretle baktığımı görünce "Şeyi diyorum" dedi sıkılarak.

— Hani sevgilinizle aranızda olaylar çıkmış da eski işinizden sizi kovmuşlar ya, ona üzüldüm. Geldiğiniz günden beri hâlinizi görüyorum. Siz böyle kötü muameleye layık bir insan değilsiniz.

Beynimden aşağı kaynar sular inmişti. Gücümü toplayarak “Niyazi Usta, siz bunları nereden duydunuz?” diye sordum.

— Herkes konuşuyor be Zeynep Hanım. Bana kim söyledi şimdi bilmem ama ben en son duydum. Orkestradaki herkes biliyormuş.

O sırada arasına kaşar peynir yerleştirilmiş iki dilim ekmeği tost makinesine yerleştirdi. Kendimi toparlamaya çalıştım.

— Niyazi Usta, hakkımda başka neler duydun? Bana anlatır mısın lütfen?

Niyazi Usta öksürerek boğazını temizledi.

— Zeynep Hanım, burada bazı dedikodu sevenler var. Sen onlara hiç kulak asma. Onlar ileri geri konuşurlar. Bir duyarlar, bin anlatırlar. Ben duyduklarımı az önce sana kısaca anlattım. Geldiğin yerde orkestradan bir sevgilin varmış. O da seni bırakıp başkasını sevmiş. Sen üstüne düşünce aranızda maraza çıkmış. Oradaki şef mi, müdür mü, kimse artık, seni oradan kovdurmuş. Sen de mecburen buraya gelmişsin.

— Niyazi Usta, sana çok çok teşekkür ederim ki açık sözlülükle bu duyduklarını benimle paylaştın. İnan ki söylenenlerin hiçbiri doğru değil. Oradan kovulmadım. Ayrılmayı ben istedim. Evet, bir arkadaşım vardı ve aramız bozuldu. Ama kavga gürültü etmeden sessizce ayrıldık. Lütfen, bundan sonra sana bir şey söyleyen olursa bu doğruları söyle.

— Aa, Zeynep Hanım, sen hiç merak etmeyesin. Ben zaten inanmak istemediydim. Biz insanın gözünden anlarız. Sende öyle yakışıksız işler yapacak göz yok. Bunu herkese de söylerim. Haydi, afiyet olsun.

Tostumu ve çayımı aldım, çalışma odasına çıktım. Elim ayağım titriyordu. Ah, benim aptal kafam! Güya dikkatli olacaktım. Sözde arkadaşımı tanıyordum. Eline bir koz vermişim ki kafeteryanın aşçısına kadar herkes hakkımda yalan yanlış hikâyeler konuşur olmuş. Orada bir süre hiçbir şey yapmadan oturdum. Önce sakinleşmeliyim. Sonra ne yapacağıma karar vermeliyim. Kim bilir Taner hakkımda neler düşünüyordur? Ah Nurcan, ah! Ben sana ne yaptım?

Bir süre sonra diğer arkadaşlar gelmeye başladı. Onlarla konuşmam gerekir. Ama yüzlerine nasıl bakacağım? Çok utanıyorum. Kim bilir hakkımda ne yalanlar duydular. Birden Taner'le konuşmaya karar verdim. Mobil telefondan arayınca şaşırdı. Onu ilk kez arıyordum. "Hayrola Zeynep, her şey yolunda mı?" diye sordu endişeyle. Nerede olduğunu sorunca "Yoldayım, geliyorum" dedi. Ben de ona dışarıda buluşup konuşmayı önerdim. Senfoni binasının yakınındaki İkimiz Pastanesi'nde buluştuk. Ben kapıdan girer girmez Taner ayağa kalkarak bana yer gösterdi.

— Ne oldu Zeynep? Sabah sabah arayıp da konuşalım deyince meraklandım. Bir terslik mi var?

O art arda sorular sorarken ben ağlamamak için dudaklarımı ısırıyordum. Sonunda sustu ve sessizce yüzüme baktı. Benim için endişelendiğini görebiliyordum. Taner'i üzmeyi hiç istemiyordum. Ama bu sıkıntımı paylaşacak en doğru kişinin de o olduğunu düşünüyordum. Daha fazla merakta bırakmamak için sabah Niyazi Usta'yla yaptığım konuşmayı anlattım. Anlatırken gözlerimden yaşlar akıyordu. Taner hiç sözümü kesmeden sonuna kadar dinledi. Sonunda "Ben ona güvendim de yaşadığım ayrılık acısını onunla paylaştım. O benim güvenime layık değilmiş. Üstelik onunla paylaştıklarımı bir sürü yalan dolanla süsleyerek etrafa yaymış. Taner belli ki hakkımdaki dedikoduları sen de duymuşsun. Bana neler duyduğunu anlatır mısın?" diye sordum.

— Bak Zeynep, seni daha önce Nurcan'la ilgili olarak uyarmaya çalıştım ama çok açık da konuşamadım. Çünkü biz de yeni tanışmıştık ve bana inanıp inanmayacağını bilmiyordum. Senin yanından ayrılmayan o kız, arkandan seni kötü göstermek için elinden geleni yapıyor. Niyazi Usta'nın dediklerini hepimiz duyduk. Çünkü Nurcan eline geçen her fırsatta, her ortamda bunları anlatmış. Bana yalnızken anlatmıştı. Kimisine senin için üzüldüğünü söyleyerek anlatmış. Kimisine de senin işe yaramaz bir insan olduğunu söyleyerek anlatmış. Çoğumuz, onu iyi tanıdığımızdan söylediklerini ciddiye almadık. Ama inananlar da çıkmış olabilir.

— Aşk olsun Taner, bunları neden bana daha önce anlatmadın?

— Zeynep, bunun birkaç nedeni var. Birincisi ben bu söylenenlere hiç inanmadım ve ciddiye almadım. Sana anlatarak seni üzmek istemedim. Ama seni uyarmaya çalıştım. İnsanlar göründüğü gibi olmayabilir, dikkatli

ol derken Nurcan'ı kastetmiştim. İkincisi yakın zamana kadar herkese anlattığını bilmiyordum. Yalnızca bana anlattı sandım. Ben de kimseye söylemeyince kapanır gider diye düşündüm. Üçüncüsü de bu arkadaş herkesle uğraşıyor, seni uyardığımı anlarsa aramızı bozmaya kalkar diye çekindim. Çok bencilce biliyorum. Kusura bakma.

Güldüm. İyi ki onunla konuşmuşum. Şimdi bu olaya daha rahat bakabiliyorum. Taner haklı, bu kıza bulaştın mı çamur sana da sıçrıyor. Ondan olabildiğince uzak durmak, yapılacak en akıllıca iş olmalı. Ama ben onu seçmedim ki o beni seçti.

— Neden ben? Ona hiçbir şey yapmadım. Yeni gelmişim. Kimseyi tanımıyorum. Niye benimle uğraşıyor?

Taner öne doğru eğildi ve gözlerimin içine bakarak "Konu sen değilsin. Fark etmişsindir hiç arkadaşı yok. Kendine arkadaş arıyor. Kimi yakalarsa onunla uğraşıyor. Üstelik senin bir suçun var" dedi. Hayretle yüzüne baktım

— Ne suçu?

Güldü.

— Kemal Bey'in sizleri sınadığı solo denemesinde ondan iyi çaldın. Sonra Moskova Filarmoni'deki staj konusunu ondan önce öğrendin. Seni çömez görürken kendisi için bir tehdit olduğunu düşünmeye başladı. Sanırım bu dedikoduları ondan sonra yaymaya başladı.

Dedemin sözlerini anımsadım "Bu genç hanım çok hırslı birine benziyor. Öyleleri kendilerine tehdit olarak gördükleri kişileri bertaraf etmek için her şeyi yaparlar" demişti. Şimdi Taner de aynı şeyi söylüyor. Beni bir tehdit olarak görmeye başlayınca bertaraf etmek için her yolu denedi. Sonunda başardı da. Ben artık burada kalamam. Gideceğim. Anneannemle dedeme ne söyleyeceğim? Buradan gideceğimi duyarlarsa çok üzülürler.

Taner "Aklından neler geçiyor?" diye sorunca düşüncelerden sıyrılıp yüzüne baktım.

— Ben artık burada kalamam. Kimsenin yüzüne bakamam.

— Saçmalama! Ne demek burada kalamazmışsın. Elbette kalırsın. Bu kızın ilk kurbanı sen misin? Daha önce kimlerle uğraştığını bilsen şaşarsın.

O dedikodu yaptıysa sen de bu dedikodulara bir son ver. Nasıl yapacaksın bilmiyorum. Ama düşünür bir yol buluruz. Karşına çıkan her sorunda bulunduğun yeri terk edip gidemezsin. Üstelik gittiğin yerde onun gibi birinin karşına çıkmayacağını bilemezsin, değil mi? Haydi kalk, şimdi provaya gidelim. Sonra bu konuda ne yapacağımızı düşünürüz.

Evet, karşılaştığım her problemden kaçamam. Kaçmamalıyım. Buraya gelmeyi istedim, çünkü Ender (adını anmak bile istemiyorum) beni çok üzdü. Onunla aynı ortamda kalmaya dayanamazdım ve ayrılmaya karar verdim. Şimdi de Nurcan üzdü diye burayı terk edersem kaçmayı alışkanlık hâline getireceğim. Taner'e döndüm.

— İyi ki varsın.

Güldü. Elimi tuttu.

Öncelikle işime odaklanmalıyım. Ben mesleğimi seviyorum ve bu işte en iyilerden biri olmak istiyorum. Öyleyse provada hiçbir şey düşünmeden müziğe, kemanıma, notalara konsantre olacağım. Nurcan'a gelince... Onu sonra düşünürüm. Taner'le beraber bir yol buluruz elbette. Benden önce de başkalarıyla uğraşmış. Onlar nasıl başa çıktıysa ben de öyle çıkarım.

Taner'e yaşadığım arkadaşlığı ve ardından gelen sıkıntılı ayrılık sürecini de anlattım. O merak etmediğini söyledi ama ben anlatmak için üsteleyince sessizce dinledi.

— Orkestrada Ender adında bir erkek arkadaşım vardı. O, benimle görüşürken orkestradan bir başka kız arkadaşla daha gezip tozmaya başlamış. Ben bunu bir rastlantı sonucunda öğrenince arkadaşlığımıza son verdim. Ama sürekli önümde buluşup gülüşmelere filan başladılar. Çok üzüldüm. Onlar iki kişi ben ise tektim. Başa çıkamayacağımı düşünerek başka bir devlet senfoni orkestrasına atanmayı istedim. Burada boş pozisyon olduğunu öğrenince de anneannemle dedem de burada diye hiç düşünmeden kabul edip buraya geldim. İnan, ben ayrılırken şefim çok üzüldü. Kovulmadım yani…

— Bunlar herkesin başına gelebilecek olaylar, ayrıca kimseyi de ilgilendirmez. Ama kovulmadığına hepimiz yürekten inanıyoruz. Çok iyi bir keman sanatçısısın.

Duyduklarımla çok rahatlamıştım. Kalkıp provaya gittik. Oldukça başarılı bir prova oldu. Kemal Bey son derece memnundu.

— Arkadaşlar hepinize teşekkür ederim. Orkestramız giderek daha başarılı oluyor. Bu yıl turneye de çıkacağız. Her gittiğimiz yerde dinleyicilerimiz performansımıza hayran kalacak. Bir de festivale katılma olasılığı var ama tam kesinleşmeden sizinle paylaşmak istemiyorum.

Kemal Bey az konuşan ve fazla övgüde bulunmayan bir şefti. Onun bu sözleri herkesi heyecanlandırdı. Hemen arşelerimizi nota sehpalarına vurarak sevincimizi gösterdik. Şefimiz sessizce gülerek salondan çıktı. Arkadaşlar hemen festivalin yeri hakkında tahminde bulunmaya başlamışlardı. Birisi "Moskova'ya gidersek Bahar çok şaşırır" derken diğeri Bodrum'daki festivale gidebileceğimizi söylüyordu.

Provadan sonra Nurcan, birlikte bir şeyler yapalım diye yanıma geldi ama eve gitmem gerekiyor diyerek kaçtım. Onunla yüzleşip "Neden hakkımda bu dedikoduları yayıyorsun?" diye sormaya cesaret edemedim. Ona duyduklarımı söylesem. Nereden duyduğumu soracak. Taner'in adını versem bu kez ona da düşman olacak. Aramızı bozmaya çalışacak. Acaba ne yapmalıyım, nasıl davranmalıyım? Onunla nasıl başa çıkacağım? Bütün gece bu sorularla uğraştım durdum.

Ertesi gün Taner'le İkimiz Pastanesi'nde buluştuk. Beraber kahvaltı etmeyi planlamıştık. Bütün gece aklımı kurcalayan soruları onunla paylaştım. O da bütün gece düşünmüş. Ah, canım, ne kadar iyi bir insan. Derdimi kendi derdi gibi benimsedi. Taner hemen düşündüğü önerileri sıraladı:

— Bence bundan sonra onunla hiçbir sırrını paylaşma. Bu bir! Arkadaşlığını azalt ama tamamen de kesme. Bu iki! Bir de şefimizle konuş. Evet, bence Kemal Bey'den yardım istemelisin. Bu da üüüç!

— İlk ikisinde seninle aynı fikirdeyim. Ama Kemal Bey'le konuşmaya gelince çekinirim. Ne derim, nasıl anlatırım, bilmem ki.

— Zeynepçiğim, belki onun da kulağına bir şeyler gitmiş olabilir. Burada iyi bir kariyerin olmasını istiyorsan hakkında duyduğu yalan yanlış bilgileri düzeltmelisin. Eğer hiçbir şey duymadıysa da ilk senden duysun. Hem

şefine güvendiğini göstermiş olursun hem de desteğini alarak kendi elini güçlendirirsin. Bir taşla iki kuş!

— Söylediklerin çok mantıklı geliyor. Ama hakkımdaki çirkin dedikoduları duyduysa yüzüne bakmaya bile utanırım. Diğer yandan bunu bir an evvel düzeltmem gerektiği konusunda sana katılıyorum. Ama biraz düşünmeliyim Taner.

Kahvaltılarımızı bitirip provaya gittik. Arkadaşların bana karşı davranışlarında bir değişiklik yoktu. Herkes bana kötü gözle bakacak diye korkuyordum. Ama kimseden olumsuz bir söz ya da bakış gelmedi. Provamız da çok iyi geçti. Şefimizin bir önceki provadan sonra yaptığı konuşma, arkadaşları daha da motive etmiş gibiydi. Coşkuyla çaldık. Bir iki hata oldu. Kemal Bey tekrarlattırdı ama salonu dolduran müziğin büyüsü herkesi sardı.

Başımı kaldırıp Kemal Bey'e bakamıyordum. Göz göze gelirsek "Sen ne kötü işler yapmışsın!" der gibi ters ters bakarsa diye çekiniyordum. Galiba Taner'in dediği gibi gidip konuşmak en doğrusu olacak. Ama bugün değil. Biraz daha cesaret toplamam gerekiyor.

Provadan sonra Nurcan'ı atlatıp yine eve kaçtım. Ondan kaçayım diye kaç gündür eve erken geliyorum. Evde de kimseyle konuşmamak için harıl harıl keman çalışıyorum. Anneannem "Her musibette bir hayır vardır" der. Bu da öyle oldu. Nurcan'a kızgınlığımdan çok çalışır oldum. Bu çalışmalar asla boşa gitmez. Daha usta bir kemancı olmak için böyle çalışmak şart.

Konserden önceki son provaya gitmeden önce Taner'le yine İkimiz Pastanesi'nde buluştuk. Bu hafta her sabah orada kahvaltı ettik. Pastanenin sahibi de çalışanları da bizi iyi tanıyorlardı. Bizi hemen bahçe kapısına yakın köşedeki masaya alıyorlardı. Taner, "Burası bizim masamız oldu. Kimseyi oturtmuyorlar galiba" demişti gülerek. Gülmek ona çok yakışıyor.

— Taner, ben kararımı verdim. Bu sabah provadan önce gidip Kemal Bey'le konuşacağım. Çabuk yiyelim de gidelim. Şefimizle konuşacak zaman kalsın, olur mu?

— Aferin sana cici kız! İşte böyle yapmalısın. Biliyorum bu tatsız konuda şefimizle konuşmak zor geliyor ama kötülükle mücadele hiçbir zaman

kolay olmamıştır. (Birden ayağa kalkıp kılıcını çeker gibi yaptı.) Beyaz atlı şövalye emrinizdedir Prenses!

Ay, herkes bize bakıyor. Yan masadakiler kahkahalarla gülüyor.

Hızla pastaneden çıkıp orkestra binasına gittik. Ben hemen Taner'den ayrılıp Kemal Bey'in odasına yöneldim. Dizlerim titriyordu ama kararımdan dönmeyecektim. Kapıyı çaldım. İçeriden "Buyurun" sesi gelince içeri girdim. Kemal Bey bilgisayarının başındaydı. Beni görüne okuma gözlüklerinin üzerinden "Hayrola Zeynep, bir şey mi var?" diye sordu. Önce oturmak üzere izin istedim. O bana eliyle yer gösterince oturup hafifçe öksürerek boğazımı temizledim. Benim hâlimden ciddi bir şeyler konuşacağımı anlamış gibi arkasına yaslandı ve gözlüklerini çıkararak "Seni dinliyorum" dedi.

— Kemal Bey, bir süredir beni üzen bir konuyu sizinle paylaşmak için buradayım. Arkadaşlar arasında benim bir önceki görevimden, yani senfoni orkestrasından kovulduğum şeklinde bir söylenti yayılmış. (Birden gözlerim doldu ve birkaç damla yaş yanaklarımdan aşağı süzüldü.) Oysa siz biliyorsunuz ben buraya kendi isteğimle ve iyi bir sicille geldim. Benim tek tek herkese gidip gerçeği anlatmam çok zor. Acaba bu konuda siz bana yardımcı olabilir misiniz?

Sözlerim bitince birkaç yaş daha yanaklarımdan aşağı aktı. Kemal Bey masasının çekmecesinden bir paket kâğıt mendil çıkararak bana uzattı. Paketten bir mendil alarak gözlerimi ve burnumu sildim. O ana kadar hiç konuşmadan beni dikkatle dinlemişti.

— Bu duyduklarıma inanamıyorum. Benim bildiğim sanatçı insan güzelliklerle, iyiliklerle, ideallerle beslenir. Dedikoduyla, başkalarının kuyusunu kazmakla uğraşmaz. Demek ki aramızda "sanatçı" olmaya layık olmayanlar var. Çok yazık. Zeynep sen salona geç. Birazdan provamız başlayacak. Ben seni tanıyorum. Sicilini de yeteneğini de biliyorum. Anlattığın konuda ne yapabilirim bir düşüneyim.

Çok rahatlamıştım. Şefim beni ayıplamadı. Tam tersine beni anladı ve bu dedikoduları yapanlara kızdı. Üstelik yardım etmeye de çalışacak. İyi ki geldim ve konuştum. Ayağa kalktım ve içtenlikle teşekkür ettim.

— Bana güvendiğin ve bu özel sorununu benimle paylaştığın için ben teşekkür ederim. Haydi bakalım, şimdi provaya!

Sıkıntılarımdan arınmış gibiydim, huzurla salona gittim. Taner yerine oturmuş kontrbasını akort ediyordu. Bazı arkadaşlar sohbet ediyorlardı. Nurcan da ayaktaydı. Sessizce yerime geçip oturdum. Sonra Taner'e dönüp baktım. Eliyle ne oldu der gibi bir işaret yapınca başımla işler yolunda, dedim. Gülüştük.

Prova saati geldi, herkes yerini aldı. Konuşmalar sona erdi. Salonda yalnızca akort sesleri duyuluyordu. Kemal Bey gecikti. Şefimizin ne kadar dakik olduğunu bilenler, "Bir aksilik olmasın" demeye başladılar. Coşkun ayağa kalkarak "Arkadaşlar, ben gidip Kemal Bey'e bir bakayım. Saatin farkında olmayabilir, bilgi vereyim" dedi.

Bu gecikmenin benim yüzümden olabileceğini düşündüm ama kimseye bir şey söylemeden sessizce oturup notalarımı gözden geçirdim. Az sonra Coşkun geldi.

— Arkadaşlar merak etmeyin her şey yolunda. Kemal Bey şehirlerarası bir telefon görüşmesi yapıyor. Bitirince gelecek.

İçimden "Gecikmesi benimle ilgili değilmiş" diye geçirdim. Az sonra Kemal Bey salona girdi.

— Arkadaşlar gecikme için özür dilerim. Biliyorsunuz geçen provamızda turne programı yaptığımızı söylemiştim. Programda çakışmaları önlemek için diğer devlet senfoni orkestralarının şefleriyle koordinasyon içinde çalışmamız gerekiyor. Az önce de telefonda Zeynep'in eski şefiyle görüşüyordum. Zeynep'i bize kaptırdığı için çok üzgün. "Onun yeri çok özeldir. Kapımız Zeynep'e her zaman açık" dedi. Anlaşılan seni orada çok seviyorlarmış Zeynep.

Kıpkırmızı oldum. Utanarak gülümsedim. Kornocu Ümit arkadan seslendi:

— Onu biz de seviyoruz. Göndermeyiz bir yere.

— Ben de aynı şeyi söyledim arkadaşlar. Zeynep ekibimizin önemli bir üyesi ve bizimle kalacak. Haydi bakalım, provaya başlıyoruz.

Sağ olsun Kemal Bey, beni kurtardı. Üstelik herkesin içinde överek kurtardı. Bütün orkestra çalışanları da duydu söylediklerini. Benimle ilgili kuşkuları olanlar artık Nurcan'ın kendilerine yalan söylediğini anlamışlardır. Nurcan önümde sessizce oturuyor. Bu açıklamalardan sonra ne yapacak bakalım? Acaba provadan sonra gidip Kemal Bey'e teşekkür etsem mi? Evet, iyi olur.

Prova sona erince her zamanki gibi çalgı aletini alan salondan çıktı. Ben kemanımı kutusuna koyuyordum ki Nurcan yanıma geldi.

— Kemal Bey'in yaptığı konuşma çok iyi oldu. Hakkındaki pek çok soru işareti ortadan kalktı.

Yüzüne baktım.

— Hangi soru işaretlerinden söz diyorsun Nurcan?

Umursamaz gibi omuzlarını silkti.

— Aman canım, buraya neden geldin, kendi isteğinle mi geldin, öyleyse gelmeyi neden istedin gibi şeyler işte.

İyice kızmaya başlamıştım. Elimden geldiği kadar belli etmemeye çalışarak "Bunları kim merak ediyor Nurcan?" diye sordum. "Şekerim herkes konuşuyor. Elin ağzı torba değil ki büzesin" dedi ve arkasını dönüp gitti. Beni yine sinir etti. Ben bu kızla başa çıkamam. Ben onun kadar kötü olamam.

Eve dönmeden şefimizin odasına gittim. İçerisi doluydu. Beni görünce yerinden kalkıp kapıya gelerek "Bir şey mi var?" diye sordu. Ben de alçak bir sesle kimseye duyurmadan "Teşekkür ederim" dedim. Hafifçe omzuma vurarak "Her söylediğim doğruydu" dedi. Ne güzel bir övgü! Konser öncesinde moralim tamamen düzeldi.

Konser günü geldi çattı. Özenle hazırlandım. Bu kez eski bir elbisemi giydim. Nurcan bunun da aynısından almış olamaz ya. Ama bu kez taksiyle gitmeyeceğim. Taner babasının arabasıyla gelip beni kapıdan alacak. Anneannem bu haberi duyunca "Kimmiş bu arkadaşın Zeynepçiğim, iyi biri mi bari?" diye sordu. Ona Taner'in çok iyi bir arkadaş olduğunu söyledim. "Nasıl arkadaş yani?" diye sordu bu kez de "Kız arkadaş gibi mi, erkek

arkadaş gibi mi?” Ben kıpkırmızı oldum. Ne diyeceğim diye düşünürken dedem imdadıma yetişti.

— Hanım, kızı sıkıştırma. Kız arkadaş, erkek arkadaş diyerek. O akıllı kızdır. Nasıl arkadaş seçeceğini bilir.

İçimden “Ah ah, bilseydim başıma bu kadar dert gelir miydi?” diye geçirdim.

— Korna sesi! Taner gelmiş olmalı. Aman unutmayın konserden sonra topluca yemeğe gideceğiz. Geç geleceğim.

Dedem “Başarılar kızım” derken anneannem sormaya devam etti:

— Gece yine aynı arkadaşın mı getirecek eve seni?

Saat yaklaştı. Yavaş yavaş yerlerimizi aldık. Konser salonu yine hıncahınç doluydu. Üniversite öğrencileri gruplar hâlinde gelmişlerdi. Ön sıralarda yine protokol eksiksiz yer almıştı. İçimi heyecan kapladı. Bu heyecan mesleğimizin bir parçası. Aslında bütün gösteri sanatlarında bu heyecan var. Başarıyı tetikleyen de bu heyecan olmalı. Ben böyle felsefe yaparken önüme uzanan bir nota defteriyle şaşırdım ve o anda yanağıma konan küçük bir öpücükle daha da şaşırdım. Taner bana nota gösterir gibi yapıp kimseye belli etmeden yanağımdan öptü. Ay, ben şimdi öyle coşkulu çalarım ki elimdeki keman dile gelir, konuşur.

Konserimiz çok başarılı geçti. Dinleyiciler uzun uzun ayakta alkışladılar. Kemal Bey birkaç kez sahneye dönerek teşekkür etti. Hem ona hem de birinci kemancı arkadaşlara çiçekler geldi. Keyfimize diyecek yoktu. Bu alkışlar bütün yorgunluğa değer. Peki, bu başarının nedeni ne? Yoksa Taner herkesin yanağına bir öpücük mü kondurdu? Oh, neşem yerinde.

Konserden sonra yemeğe gidilecek. Artık biliyorum. Nurcan, ilk konserden sonra yaptığı gibi yarın arayıp beni kıskandıramayacak. Bu gece gidip ekip arkadaşlarımla eğleneceğim.

Yemek için en son gittikleri otelde yer ayırtmışlardı. Nurcan, “Yemeğe geliyorsan seni götüreyim, arabada yer var” dedi. Ben de teşekkür ederek Taner’in arabasıyla gideceğimi söyledim. Şaşırmıştı. Kaşlarını kaldırıp “Onun arabası mı var?” diye sordu. Ben de “Babasının arabasını almış” dedim. Ses çıkarmadı. O güne kadar Taner’le gelişen arkadaşlığımızı

orkestradan kimse bilmiyordu. Buna o kadar özen göstermiştik ki senfoni binasında neredeyse hiç konuşmuyorduk. Ama bu gece yemekte yan yana oturacaktık. Herkesin arabası olmadığından bütün arabalara dörder beşer kişi binildi. Bizim arabada Sema, Ümit ve Onur vardı. Yol boyunca türlü şakalarla bizi güldürdüler. Yemek salonuna ilk gelenlerdendik. İstediğimiz gibi oturduk. Ortam, yemekler, müzik, her şey çok güzeldi.

Başlangıçta güzeldi ama sonra işler değişti. Yemeğe geç gelen Nurcan masanın bizden uzak bir köşesinde oturuyordu. Ne zaman başımı kaldırsam bana, daha doğrusu Taner'le bana baktığını görüyordum. Aramızda sıcak bir dostluk oluşmaya başladığını anlamış olmalıydı. Yemek devam ederken yerinden kalkıp geldi ve Taner'i dansa davet etti. Bu çağrı karşısında şaşıran Taner kısa bir süre hareketsiz kaldı ama Nurcan onun elinden tutup çekince zorunlu olarak dansa kalktı. Onlar dans ederken izledim. İçimden "Benim elbisemi beğendi, gidip aynısını aldı. Şimdi de arkadaşım değerli oldu. Onu almak istiyor" diye geçiriyordum. Müzik hızlanınca masada oturan herkes piste çıktı. Hep beraber hoplayıp zıpladık.

Sonra müziğe ara verdiler, yerlerimize oturduk. Sevgili Nurcan da gelip Taner'in yanında oturan Onur'a "Haydi yer değiştirelim. Ben biraz buradaki arkadaşlarımla sohbet etmek istiyorum" dedi. Onur "Hoppalaaa" dediyse de onu kırmayıp kalktı ve yerini verdi. Böylece gecenin devamında Taner'in bir yanında ben, diğer yanında Nurcan oturdu. Sürekli şakalar yapıyor, kendi tabağından zorla Taner'e yemek yedirmeye çalışıyor, hatta Taner'in saçını düzeltiyordu. Bu kızın her zaman başkasının elindeki oyuncağı isteyen küçük bir çocuktan farkı yok. Artık onu iyi tanıyorum ve eskisi kadar çekinmiyorum. Bu dost mu, düşman mı belli olmayan arkadaşla başa çıkabilirim.

O gece istediğim gibi eğlenemedim maalesef. Kimseye belli etmemeye çalıştım ama Nurcan'ın yaptığı sulu şakalar, Taner'e kırk yıllık dostlarmış gibi her fırsatta sarılması beni sinir etmişti. Saat on bir gibi herkes dağılmaya başladı. Ben de "Herkese iyi geceler" diyerek kalktım. Taner de hemen ayağa kalkarak "Ben seni eve bırakırım" dedi. Böylece herkese veda edip salondan çıktık. Yolda hiç konuşmadık. Belli ki onun da canı sıkılmıştı. Belki de kendisine kızdığımı düşünüyordu. Oysa ona hiç kızgın değilim. Ben bu düşünceler içinde camdan dışarı bakarken telefonum çaldı. Arayan Nurcan'dı. Telaşla konuşuyordu.

— Ne, kaza mı yaptın? İyi misin? Neredesin? Kavşakta, kütüphanenin önünde öyle mi? Ambulans çağıralım mı? Polis geldi mi? Tamam biz de yakındayız, hemen geliyoruz.

Taner merakla yüzüme bakıyordu.

— Hemen geri dönelim. Nurcan eski kütüphanenin olduğu kavşakta kaza yapmış. Üstelik de tek başınaymış. Yardım etmemiz gerekir.

Bir yandan dönmek için sinyal verirken, diğer yandan başını iki yana sallayarak “Hayret bir şeysin. Kız bütün gecemizi berbat etti. Sen ona yardım için koşturuyorsun” dedi. Güldüm.

— Haklısın ama biz kötü insanlar değiliz.

Anneannemle dedemi arayıp haber verdim. Anneannem benim de o arabada olduğumu sanarak telaşlandı ama “Biz Taner’le ayrı arabadaydık” deyince rahatladı.

Nurcan basit bir kaza yapmıştı. Ancak çarpıştığı aracın sürücüsü ve yolcularının hepsi alkollüydüler. Tek başına bir kadın sürücü görünce arabadan inip “Önüne baksana” diye bağırıp çağırmaya başlamışlardı. Nurcan da korkmuş ve hem polisi hem de bizi çağırmıştı. Biz yanına gidince Nurcan çok sevindi. “İyi ki geldiniz, sağ olun” diyerek önce bana sarılıp öptü, sonra da Taner’e. Hâlinden çok korktuğu belli oluyordu. Taner arabadaki hasara bakarken o da bana nasıl çarpıştıklarını anlattı.

Polisin gelip de rapor tutması, alkol kontrolleri derken iki saat orada oyalandık. Sonunda herkes arabalarına binip evine döndü. Ben eve geldiğimde anneannemle dedem yatmamışlardı. Beni sağ salim görmeden yatmaya gönülleri razı olmamış. Ah tontonlar, Nurcan yüzünden sizi de uykusuz bıraktım.

Ondan sonraki günlerde elimden geldiğince Nur-can’dan uzak durmaya en azından onunla baş başa kalmamaya özen gösteriyordum. Kaza geçirdiği gece kendisine yardım ettiğimiz için çok memnun görünüyordu ama ona güven olmazdı.

Bir sabah Taner’le İkimiz Pastanesi’nde kahvaltı ederken içeri birinci keman sanatçılarından Gökhan girdi. Bizi görünce yanımıza geldi. Beraberce hem kahvaltı hem de sohbet ettik. Gökhan’ı çok az konuşan,

içine kapanık biri olarak tanımıştım. Ama o sabah yanıldığımı anladım. Neşeli, konuşkan, çok zeki bir arkadaştı. Bize yurtdışında bir iş bulduğunu ve orkestradan ayrılacağını söyledi. O güne kadar onunla dostluk etmemiş olmamız ne büyük kayıptı.

— Gökhan seni kutlarım. Başarılar dilerim. Ama gideceğine üzüldüm desem bana kızar mısın? Bu keyifli sohbeti bir daha yapamayacağımız için üzüldüm açıkçası. Niye daha önce bir araya gelip oturmadık?

Ben öyle dertlenince Taner araya girip bir açıklama yaptı.

— Seni üzenler Gökhan'ı da çok üzmüşlerdi de o yüzden herkesten uzak duruyordu arkadaşımız.

Çok şaşırmıştım. Gökhan'ın yüzüne baktım. O da başını salladı.

— Ben boş bulunup o malum kişiyle bir kez alışverişe çıktım. Ona giysi seçmesinde yardımcı oldum. Bir de kendime mor süveter aldım. Daha sonra beni evine davet etti ama arkadaşlığından hoşlanmadığım içim kabul etmedim. Hatta olabildiğince kendisinden uzak durdum. Bana kızmış olduğunu sanıyorum. Herkese benim kadın giysileri giyerek dolaşmaktan hoşlandığımı söylemiş. Düşünebiliyor musun?

— Nee, bu kadar da olmaz! Bu benim hakkımda söylediklerinden de berbat bir yalan.

Taner'le Gökhan önlerine bakarak başlarını salladılar. Anlaşılan bu konunun daha fazla konuşulmasını istemiyorlardı. Ben de susup çayımı içtim. Demek ki Nurcan Hanım kötülükte sınır tanımıyor. Çok tehlikeli bir insan! Hem de çok.

Bir hafta sonra, cumartesi günü Sema, evinde Gökhan için bir veda partisi düzenledi. Nurcan'ın dışında orkestradaki bütün arkadaşlar oradaydı. Hepimiz partiye yiyecek veya içecek getirerek katkıda bulunduk. Ayrıca aramızda para toplayarak Gökhan için bir armağan aldık. Çok neşeli ve keyifli bir toplantı oldu. Yedik, içtik, sohbet ettik, resimler çektik. Saat yedide Kemal Bey'le eşi de geldiler. Kemal Bey kısa bir konuşma yaptı. Sesinden ve seçtiği sözcüklerden Gökhan'ın gidişine üzüldüğü belli oluyordu. Gökhan'ın gittiği yerde çok başarılı olacağına inandığını belirterek ona başarılar diledikten sonra "Böyle değerli sanatçıları

kaybedersek orkestramız istediğimiz performansı tutturamayabilir. Bundan sonra gidişleri yasaklıyorum” dedi. Şefimizi yürekten alkışladık. Ardından çalgı aletlerimizi çıkarıp bir mini konser verdik. Kemal Bey özelikle Gökhan’ın solo çalmasını istedi.

Gökhan bize Behrouz Panahi’nin keman konçertosunu çaldı. Bestecinin Aşkın Tatlı Kokusu (Sweet Scent of Love) adlı albümünde yer alan bu konçertoyu o kadar duygulu ve güzel çaldı ki hepimiz büyülendik âdeta. Onu dinlerken gözlerimi kapadım. İki damla yaş yanaklarımdan yuvarlandı. O anı yaşamım boyunca unutmayacağım. Güle güle git Gökhan. Gittiğin yerde çok mutlu ol. Burada seni üzenler olduğu için ben de çok üzgünüm.

Pazartesi günü hepimiz prova için toplanmıştık. Onur çektiği resimleri dizüstü bilgisayarına yüklemiş gösteriyordu. Bütün arkadaşlar da başına toplanmışlar resimlere bakıp yorumlar yapıyorlardı. O sırada salona giren Nurcan’ı kimse fark etmemişti. “Neye bakıyorsunuz haylazlar?” diyerek birkaç kişiyi eliyle kenara itti ve Onur’un yanına ulaştı. Nurcan’ın ilk tepkisi “Ay ne güzel resimler, nerede çekildi?” diye sormak olmuştu. Ama ardından kızacağını herkes tahmin ediyordu. Neyse ki o sırada Kemal Bey salona girdi ve provaya başladık. Tekrarlarla, uyarılarla uzayan prova bittiğinde biz de bitmiştik. Herkes ağrıyan kolunu, sırtını esnetmeye çalışırken Nurcan yanıma geldi ve “Sen ne nankör insansın!” diye bağırdı. Yüzüne bakakaldım. O devam etti:

— Seni adam yerine koydum. Arkadaşlık ettim. Ama sen bana söylemeden partilere gidiyorsun. Utanmadan, beni çağırmadan benim arkadaşlarımla eğleniyorsun. Yazıklar olsun sana!

O daha konuşacaktı ama Taner atıldı. Kaşları çatık, yüzü kıpkırmızıydı. Sesi de öfkeden titriyordu.

— Ne konuştuğunu bilmiyorsun. Hemen şimdi sus ve git bir yerde sakinleş. Daha sonra sana bunu ne kadar yanlış anlayıp Zeynep’e nasıl haksızlık ettiğini anlatacağım.

Oturduğum yerde öylece kaldım. Onların bağrışlarını duyan Kemal Bey salona dönmüştü. Ama Nurcan’la Taner onu fark etmediler. Nurcan devam etti:

— Bundan sonra benden dostluk beklemeyin. Ben size yapacağımı bilirim.

— Ne oluyor Nurcan? Bir sanat yuvasında böyle çirkin sesler duymak beni çok rahatsız ediyor. Sorun nedir?

Nurcan bu beklemediği tepki karşısında şaşırdı. Önce “Ee, şey, yani” gibi anlamsız şeyler söyledi. Sonra kedini toparlayıp “Geldiği günden beri kendisine dostluk gösterdiğim Zeynep hafta sonunda yapılan toplantıya beni davet etmedi. Bu nankörlük, değil midir Kemal Bey?” diye sordu.

— Hafta sonu yapılan toplantıyı ben planladım ve Sema’dan ev sahipliği yapmasını rica ettim. Davetlileri de biz belirledik. Zeynep değil. Ayrıca bu toplantı Gökhan’a veda etmek için düzenlendi. Senin iki yıl kadar önce Gökhan’ın mor kazağıyla ilgili yaptığın çirkin yakıştırmayı da henüz hiçbirimiz unutmadık.

Nurcan sustu. Önüne baktı. Kemal Bey, salondan çıkmadan Taner’e döndü ve “Kimsenin bağırmasını istemiyorum bundan sonra. Uygar insanlar normal ses tonuyla konuşarak sorunlarını çözebilirler” dedi.

O gidince arkadaşlar Taner’le benim yanıma geldiler. Hem üzülmeyelim diye teselli etmeye çalışıyorlardı hem de Kemal Bey’in çok güzel konuştuğunu söylüyorlardı. Bu arada zavallı Taner de beni korumak isterken şefimizden azar işitmişti.

Bir kez daha Nurcan’ın kızınca ne kadar basitleşebildiğini görmüş oldum. Yalnız ben değil herkes gördü. Bu kötü olayın en büyük yararı arkadaşların benimle uğraşan kişinin ne kadar kontrolsüz biri olduğunu bizzat görmüş olmalarıydı. Nurcan da bundan sonra biraz daha dikkatli davranacaktır diye umuyorum.

Ortalık sakinleşince Taner’le çıktık. Biraz parkta oturduk. Benim yüzümden zor durumda kaldığı, Kemal Bey’den uyarı aldığı için özür diledim. O da “Yine böyle bir olay olsa aynı şekilde davranırım. Ben zaten daha önce yaptığı dedikoduların önüne geçemediğim için kendimi suçluyorum. Artık seni üzmesine seyirci kalamam” dedi. Ah canım, ne tatlı bir insan şu Taner!

O günden sonra Nurcan rapor aldı ve birkaç gün işe gelmedi, iki de prova kaçırdı. Taner'le ikimiz bütün enerjimizi çalışmaya verdik. Prova yoksa bile çalışma odasında buluşup çalışıyorduk. Akşamları eve gidince yine odama çekilip çalışıyordum. Behrouz Panahi'nin keman konçertosunu da çalışıp anneannemle dedeme çaldım. Çok beğendiler. Her gün daha iyi çaldığımı hissediyorum.

Gökhan gittiği yerden bize elektronik postayla resimler göndermişti. "Alışmaya çalışıyorum" diyordu. Bu arada Sema, bana "Kemal Bey mutlaka bir arkadaşımızı birinci keman olarak görevlendirir ve orkestraya daha az deneyimli bir ikinci kemancı alır" dedi. Bahar da ikinci kemancıyken boşalan bir pozisyon olunca birinci kemancı olarak görevlendirilmiş. Bu küçük haber beni iyice heyecanlandırmıştı. Evet, burada yeniyim. Ama deneyimim ikinci kemancı olarak çalan arkadaşlardan biri hariç hepsinden fazla. O biri de bizim Nurcan. Moskova Filarmoni Orkestrası'ndaki stajla ilgili yaptığım gibi ümitlenip düşler kurmak istemiyorum. Sonra ciddi bir düş kırıklığı yaşıyor insan. Ama birinci keman olsam ne hoş olur!

Hafta başında Nurcan tekrar işe döndü. Sanki hiçbir şey olmamış gibi herkesle konuşup gülüyor, hiç utanıp sıkılmadan Taner'e şakalar yapıyordu. Bana uzaktan bir "Merhaba" dedi, ben de "Geçmiş olsun" dedim. Aman, uzak durması çok iyi!

Bir ay sonra yeni bir konserimiz var. Üstelik bu kez programda oldukça zor parçalar var. Çok çalışmamız gerekecek. Kemal Bey provaları sıklaştırdı. Titizlikle bizi çalıştırıyor. Cuma günü provadan önce beni odasına çağırdı. Merakla gittim.

— Otur Zeynep, seninle konuşmak istediğim bir konu var. Biliyorsun Gökhan gittiğinden beri birinci kemanlarda eksiğimiz var. Aslında birinci kemanlarla ikinciler arasında çok büyük bir fark yok. Ama ben hep birinci kemancılarımı daha deneyimli ve yüksek performanslı arkadaşlarım arasından seçerim. Bir süredir oraya hanginizi geçireyim diye düşünüyordum. Sonunda kararımı verdim. Sen, Gökhan'ın yerine geç, senden boşalacak yere de daha genç bir arkadaş başlayacak. Bugün hem onu tanıtacağım hem de senin yerini değiştireceğimi duyuracağım. Herkese duyurmadan önce sana bildireyim istedim.

— Teşekkür ederim Kemal Bey, onur duydum. Bu güveninize layık olmaya çalışacağım.

— Ondan eminim Zeynep. Bu, kariyerinde büyük bir adım değil, ama yine de yerini daha genç bir keman sanatçısına bırakıp senden deneyimli birinin yerine geçiyor olman emeklerinin boşa gitmediğini gösterir.

— Haklısınız efendim. Çok teşekkür ederim. Özellikle sizin beni bu konuma layık görmenize çok sevindim. Bundan sonra daha da çok çalışacağım.

Odadan çıkınca koşa koşa Taner'in yanına gitmemek için kendimi zor tuttum. Sessizce salona girip yerime oturdum. O sırada Taner biriyle konuşuyordu, geldiğimi görmedi. Hemen kemanımı akort eder gibi oynamaya başladım. İçimden gülmek geliyordu. Kimse yüzümden sevincimi anlamasın diye başımı iyice öne eğdim. Şefimiz açıklamasını yaptıktan sonra bol bol gülerim.

Az sonra Kemal Bey salona girdi. Yanında incecik, uzun boylu, uzun siyah saçlı genç bir hanım vardı. Hemen herkes sustu ve yerlerine oturdu. Merakla elinde kemanıyla gelen bu genç arkadaşa bakıyorduk. Kemal Bey zaman kaybetmeden onu tanıttı.

— Arkadaşlar, ekibimize yeni katılan keman sanatçısı Özlem Hanım'ı tanıtmak isterim. Özlem, Viyana'dan yeni geldi. Konservatuardan geçtiğimiz yaz mezun olmuş ve ardından Jean Monnet bursuyla Viyana'ya gidip eğitimini ilerletmiş, kendini geliştirmiş. Şimdi aramıza katılan bu genç, yetenekli ve sevimli arkadaşımıza hoş geldin diyelim.

Kimisi "Hoş geldin Özlem" derken kimisi de arşesiyle nota sehpasına vurarak arkadaşımızı karşıladı. Bu sıcak tepki üzerine gülümseyen Özlem, "Ben de burada olmaktan çok memnunum" diyerek zarif bir reverans yaptı. Kemal Bey eliyle herkesi susturup konuşmasına devam etti:

— Zeynep, sen şu tarafa Gökhan'dan boşalan yere geç. Bundan sonra birinci keman olarak çalacaksın. Özlem sen de Zeynep'in yerine ikinci kemanların arasına geç. Eveeet, şimdi provamıza başlayabiliriz.

Prova yine zorlu geçti. Tekrar tekrar baştan çaldık. Bazen Kemal Bey'in yüzü asıldı. Bazen arkadaşlardan kısık sesle de olsa oflamalar geldi.

Sonunda şefimiz “Bugünlük bu kadar yeter” dedi. Coşkun “Devam deseydiniz, ben bittim diye bırakacaktım” dedi. Sesi kısık çıkıyordu. Kemal Bey salondan çıkarken ona dönerek güldü ve “Genç sanatçı, öyle çabuk yorulmaz” dedi. Şefimiz gider gitmez başta Taner olmak üzere bütün arkadaşlar yanıma gelip beni kutladılar. Nurcan ise yeni gelen Özlem’le konuşuyordu. Hepimiz toplanıp salondan çıkarken hâlâ o ikisi konuşmaktaydılar. “Altı ay önce ben onun yerindeydim” diye aklımdan geçti. İçim cız etti. Onu uyarmalıyım.

Eve gitmek üzere çıkarken Sema yanımıza geldi ve “Nurcan seni kutladı mı?” diye sordu gülerek. Taner hemen atıldı:

— Aman ne kutlaması! Kemanını Zeynep’in başına geçirecek diye korktum vallahi!

Onlar gülerken aklımdan “Evet, o zorda kalınca ben yardımına koştum. Ama ben iyi bir haber alınca o yanıma bile uğramadı. Dost mudur, düşman mı belli değil” diye geçiriyordum.

O akşam Taner, “Bu güzel haberi kutlamalıyız” diyerek beni yemeğe götürdü. Benimle gurur duyduğunu söyledi. Çok güzel bir geceydi. Yemek yedik, sohbet ettik. O kadar güzel bakıyor ki…

Eve gidince bizim tontonlara güzel haberi verdim. Anneannemle dedem de çok sevindiler. “Çalışan kazanır kızım. Sen de buraya geldiğin günden beri her gece gıy gıy çalıyorsun” dedi dedem. Güldüm, “Dedeciğim, başınızı ağrıtmışım galiba” deyince “Yok yavrum” diye devam etti:

— Biz keman sesini çok seviyoruz. Hele o şey yok mu, hani romantik olan. Ona bayılıyoruz.

Anneannem söze girdi:

— Aşkın kokusu muydu neydi adı? Pek romantik bir müzik. Dinlerken gözümden yaş geliyor inan.

Ona sevgiyle sarıldım.

— Benim de anneanneciğim, benim de.

Dedem:

— Zeynep bir endişem var. Şu senin hırslı arkadaşın seni üzmesin. Eminim kendisi birinci keman olamadı diye canı sıkılmıştır.

Yanıt vermeden önce biraz düşündüm. Onlara Nurcan'ın hakkımda yaptığı dedikoduları ve herkesin içinde bağırarak üstüme geldiğini anlatmamıştım. Yine de dedem benim ara ara anlattıklarımdan nasıl biri olduğumu anlamıştı.

— Dedeciğim onun nasıl bir insan olduğunu, ne gibi tepkiler verebileceğini bu kadar doğru bilmenize inanamıyorum.

— Zeynepçiğim, çok güzel bir söz var. *Yaşlanmak bir dağa tırmanmak gibidir, çıktıkça yorgunluğunuz artar, ama görüş alanınız da genişler.*Yani yılların yaşam deneyimi insanları daha kolay tanıma becerisini de kazandırıyor.

Anneannem "Dedenin demek istediği yaşlanmak o kadar kötü değil" deyince hepimiz kahkahalarla güldük.

Ertesi sabah çok önemli bir karar almıştım. İlk olarak Taner'le paylaştım.

— Ben yeni arkadaşımız Özlem'le özel bir konuşma yapacağım.

Ne demek istediğimi anlamıştı.

— Dikkat et, daha tanımıyorsun. Nasıl bir insandır bilmiyorsun. Senin iyi niyetle söylediklerini Nurcan'a anlatırsa yine bir patırtı kopar. Bu kez ne yaparız bilmem? Herhâlde Kemal Bey'in yüzüne bakamayız.

Taner yine haklıydı ama ben yeni gelen arkadaşın benim yaşadığım sıkıntıları yaşamasını istemiyordum. Ne yapıp edip bir yolunu bulmalı ve onu uyarmalıyım.

Bir prova sabahı yine erkenden işe gittim. Çalışmak üzere kemanımı kutusundan çıkarırken içeri Özlem girdi.

— Günaydın Özlem, erkencisin bakıyorum.

— Günaydın Zeynep. Sabahları Nurcan'ın arabasıyla geliyorduk ama bu sabah onun işi varmış. Ben kendim geldim. Daha erken oldu. Nasılsın?

“İşte konuşmanın tam sırası. Etrafta kimse yok. Nasıl başlasam” diye düşünürken Özlem, “Sen de benim gibi orkestraya yeni katılanlardanmışsın” dedi. İşte aradığım fırsat!

— Haklısın Özlemciğim. Ben geleli altı ayı biraz geçti. Biliyor musun, başlangıçta çok zorluk çektim. Seninle bazı deneyimlerimi paylaşmak isterim, sence de sakıncası yoksa.

Özlem memnun olmuş gibiydi.

— Tam tersine çok sevinirim. Seni dinliyorum.

— Yaşadıklarımdan çıkardıklarımı sana adım adım sıralayacağım.

u Önce tek bir kişiyle arkadaşlık etme. Olabildiğince çok arkadaş edin.

u Sonra çevrendeki kişilerin davranışlarını iyi gözlemle, sana söylediklerini iyi dinle. Söz gelimi başkalarının arkasından ileri geri konuşuyor, dedikodu yapıyorsa büyük bir olasılıkla senin arkandan da dedikodu yapacaktır.

u Çok iyi tanımadan kimseye sırlarını, özel sıkıntılarını anlatma. Sorsalar bile atlat onları.

u Herkesle ve özellikle şefimizle iyi bir ilişki ve iletişim kurmaya özen göster. Çünkü gün gelir de hakkında olumsuz bir durum olursa onların desteğine gereksinim duyarsın.

u Hakkında bir dedikodu veya söylenti olduğunu duyarsan hemen tepki ver. Sessiz kalma. Bu söylentiler kariyerine ciddi zarar verebilir.

u Problemli olduğunu hissettiğin kişilerle konuşurken kullandığın sözcüklere dikkat et. Sonra senin aleyhine kullanılabilir. Bu tür kişilerle tartışmaya girme, çünkü çok yakışıksız şeyler söyleyebilirler. Üzülürsün.

u Düşmanca bir tavırla karşılaşırsan hiç üstüne alınma. Bu büyük bir olasılıkla senin yüzünden değil, karşındaki kişinin dengesizliğinden doğmuştur.

u Olabildiğince neşeli ol ve olumlu şeylere odaklan. Yoksa tüm yaşamın, sanatın etkilenir.

u Unutma bazı insanların dost mu, düşman mı olduğunu anlamak çok zor!

Özlem gözleri hayretle büyümüş, ağzı açık beni dinliyordu. Anlattıklarımın onu korkuttuğu belliydi.

— Ben nereye geldim? Dostlar, düşmanlar diyorsun. Bir savaş mı var?

Onun bu saf şaşkınlığına güldüm. O arada gözlerim de doldu.

— Hayır, çok güzel bir yere geldin. Eminim burada da çok mutlu ve başarılı olacaksın. Biraz ileri gittiysem beni bağışla. Söylediklerim aklında bulunsun. Umarım hiç böyle zor insanlarla karşılaşmazsın. Ben maalesef karşılaşmıştım. Çok da sıkıntı çektim. Bu yüzden seni uyarmak istedim. Ama korumak isterken korkuttuysam beni bağışla. Bunlar aklında bulunsun ve lütfen, aramızda kalsın.

Özlem bana acıdı galiba. Sıkıca sarıldı ve öptü. İçim rahatladı. Kızcağızı korkutma pahasına da olsa uyarma görevimi yaptım. O günden sonra onunla aramızda çok özel bir dostluk oluştu. Fazla konuşmuyorduk ama uzaktan bakışarak, gülüşerek anlaşıyorduk sanki.

Provalar, provaları kovaladı; konserler, konserleri. İşimi seviyorum. Arkadaşlarımı seviyorum. Şefimi seviyorum. Nurcan hâlâ eline geçen her fırsatta birileriyle uğraşıyor. Ama onu kimse ciddiye almıyor. Geçenlerde onu sessiz ve düşünceli gördüğünü söyleyen Ümit, “Garanti kimi sırtından vursam diye düşünüyordur” şeklinde bir yorum yaptı. Evet, onun gibiler maalesef her yerde var. Senin sevincini, mutluğunu paylaşmaz, başına bir şey gelirse yardım etmez. Ama senden sürekli yanında olmanı bekler. Her fırsatta arkandan konuşur. Hiçbir zaman ondan daha iyi olmanı istemez. İşte böyle biri! Ama onunla baş etmeyi bildikten sonra korkacak bir şey yok.

Bu gün benim doğum günüm. Sabah özenle giyindim, süslendim. Hazırlanayım derken neredeyse provaya geç kalıyordum. Koşarak binaya girmiştim ki güvenlik görevlisi arkadaş, “Zeynep Hanım, sizi Kemal Bey bekliyor” dedi. Aman, geç kaldım diye kızmasın. Bir elimde kemanım, diğer elimde ceketim korkarak odasına gittim. Beni gülerek karşıladı.

— Zeynep, orkestranın türkü çalması işi de neymiş? Biliyor musun?

— Türkü çalmak mı? Hayır, Kemal Bey hiç duymadım. Acaba bir yanlışlık olmasın.

— Ben öyle duydum. En iyisi gidip kendimiz görelim.

O önde, ben arkasında salona girdik. Herkes yerine oturmuş çalmaya hazır gibiydi. Aaa, Taner en önde, tek başına solo çalacak gibi oturuyor, önünde de iki mikrofon var. Şarkı da mı söyleyecek?

Kemal Bey, “Arkadaşlar nedir bu türkü işi?” diye yüksek sesle sordu. Taner, “Bu bizim Zeynep’e doğum günü armağanımız” dedi gülerek ve hep birlikte Nazım Hikmet’in “Seni Seviyorum” adlı şiirine bestelenen türküyü çalmaya başladılar. Üstelik Taner türkünün sözlerini de söylüyordu. Aman ne güzel bir sesi var!

Seviyorum seni

Ekmeği tuza banıp banıp yer gibi.

Geceleri ateşler içinde uyanarak

Ağzımı dayayıp musluğa

Su içer gibi.

Ne zaman seni düşünsem
Bir ceylan su içmeye iner
Çayırları büyürken büyürken görürüm gülüm.
Her sabah, her akşam seninle
Yeşil bir zeytin tanesi
Bir parça mavi deniz alır beni.

Seni düşündükçe

Gül dikiyorum ellerinin değdiği yere

Atlara su veriyorum

Daha bir seviyorum dağları gülüm.

Her sabah, her akşam seninle

Yeşil bir zeytin tanesi

Bir parça mavi deniz alır beni.

Seviyorum seni

Ekmeği tuza banıp banıp yer gibi.

Geceleri ateşler içinde uyanarak

Ağzımı dayayıp musluğa

Su içer gibi.

Bundan daha güzel bir doğum günü armağanı olabilir mi? Bundan daha güzel bir türkü olabilir mi? Taner'den daha iyi bir arkadaş var mıdır? Benim orkestradaki dostlarımdan daha candan dost bulunabilir mi?

Kemal Bey, "Arkadaşlar çok beğendim. Bravo! Ne dersiniz bir konserimize böyle birkaç türkü ile farklı bir renk katalım mı?" diyordu. Sessizce Taner'in yanına gidip kimseye belli etmeden elini tuttum.

— Teşekkür ederim. Seni seviyorum.